

Debreceni SZC Bethlen Gábor
Közgazdasági Technikum és Kollégium

2024.09.01.

Szakmai program

Készítette: Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

1	BEVEZETÉS	3
2	JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	3
3	NEVELÉSI PROGRAM.....	11
3.1	A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	11
3.2	A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	32
3.3	Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	39
3.4	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	42
3.5	A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	51
3.6	A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató és a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	54
3.7	A tanulmányok alatti vizsga szabályai.....	56
3.8	A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	68
4.	OKTATÁSI PROGRAM.....	71
4.1	A kötelező és nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, megszervezésének és választásának elvei.....	71
4.2	A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	72
4.3	Az érettségi vizsgával összefüggésben és az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok, elvek, vizsgatárgyak.....	74
4.4	A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	74
4.5	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	81
4.6	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	81
4.7	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	83
4.8	A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok.....	86
5	EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....	90

5.1	Az egészségnevelés alapelvei	91
5.2	Az egészségnevelő munka céljai	91
5.3	Az egészségnevelés objektív feltételei.....	93
5.4	Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás.....	94
6	SZAKIRÁNYÚ OKTATÁSRA VONATKOZÓ KÉPZÉSI PROGRAM.....	97
6.1	A duális képzőkkel, vállalatokkal, vállalkozásokkal történő együttműködés alapelvei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése, lebonyolítása.....	98
6.2	A szakirányú oktatás megszervezése	100
6.3	Megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek.....	100
7	MELLÉKLETEK.....	106
7.1.	Közismereti óratervi hálók.....	106
7.2.	Közismereti tantárgyak helyi tanterve	106
7.3.	Szakmai óratervi hálók	106
7.4.	Felnőttek szakmai oktatása óratervi hálója	106
7.5.	Programtantervek (ajánlás).....	106
7.6.	Képzési és kimeneti követelmények.....	106
8	A Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium 4025 Debrecen Postakert utca 7. szám alatti feladatellátási helyén működő kollégium pedagógiai programja.....	107
9	Legitimációs záradékok	153
9.1	Oktatói Szakmai program	153
9.2	Képzési tanács Szakmai program	154
9.3	Diákönkormányzat Szakmai program	155
9.4	Diákönkormányzat Kollégium Szakmai Program	156

1 BEVEZETÉS

Köszöntjük mindazokat, akik iskolánkkal, a Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégiummal korábban már kapcsolatba kerültek, s az itt folyó oktató-nevelő munkát ismerik; s azokat is, akik e program alapján szándékoznak eldönteni, hogy bekapcsolódjanak-e tevékenységünkbe a képzés valamely szintjén.

Ajánljuk tehát ezt a programot azoknak az általános iskolát végzett diákoknak és oktatóknak, szülőknek, akik gazdasági-turisztikai orientációjú középfokú közismereti és szakmai érettségivel záruló; érettségi vizsgára épülő szakképzés és felnőttképzés, felnőttek szakmai oktatása iránt érdeklődnek vagy tanulmányaikat ilyen területen kívánják folytatni.

A program a Nemzeti Alaptanterv, a szakképzési törvény (Szkt.) és végrehajtási utasítása (Szkr) a képzési és kimeneti követelmények előírásaira, valamint programtervek ajánlásaira épül. Tekintettel voltunk a szülők és a diákönkormányzat (Képzési Tanács) véleményére. Az oktatói testület több lépésben, vitában alakította ki e programban megfogalmazott határozatát. Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik e munkában alkotó módon segítségünkre voltak.

2 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt)
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. (Szkr)
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (ITM, KIM, OH)
- Képzési és Kimeneti Követelmények
- Programtervek ajánlásai

Az intézményről

ALAPADATOK

Intézményünk neve:

DEBRECENI SZC BETHLEN GÁBOR KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM ÉS KOLLÉGIUM

Gábor Bethlen Secondary Technical School of Economics

Címe: 4026 DEBRECEN, PIAC U. 8. B.

Intézményegység címe: 4025 Debrecen Postakert u 7.

Tel.,: 52-412-212,

Fax.: 52- 412,212 52-347-247

E-mail: BETHLEN-KOZGAZ @ BETHLEN-DEBR.EDU.HU

OM azonosítója: 203033/007

Költségvetési szerve: Debreceni Szakképzési Centrum

Debrecen Center of Vocational Training

Fachbildungszentrum Debrecen

A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv: Kulturális és Innovációs Minisztérium

A költségvetési szerv irányítója: Kulturális és Innovációs Minisztérium

A költségvetési szerv fenntartója: Kulturális és Innovációs Minisztérium

A költségvetési szerv középírányító szerve: Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

A tagintézmény igazgatója: Kerek-Alföldi Éva Angéla

TÖRTÉNETE

Az alapítást követően

Iskolánkat a Debreceni Kereskedő Társulat alapította hazánkban elsőként magyar nyelvű szakoktatási intézményként.

1853. január 3-án nyitotta meg kapuit vasárnapi iskolaként. Mi mégis 1857-et tekintjük az iskola alapító évének, amikor magasabb fokú, rendszeres, mindennapi iskolává vált. S büszkék vagyunk arra, hogy az iskola alapító oktatói közül többen nagyhírű tudósok, s a 48-as szabadságharc hősei voltak. A Debrecen főterén látható Kossuth-emlékmű egyik szoboralakja iskolánk egykori tudós-hős tanárát, Könyves-Tóth Mihály alakját ábrázolja.

Az iskola 1871-92 között a Piac illetve a Széchenyi utcán különböző épületekben működött. Ekkoriban Debrecennek a Kollégiumon kívül nem volt más középiskolája. Az oktatás színvonalát jellemezte, hogy 1886-ban az iskola Kereskedelmi Akadémia címet kapott. 1892 őszétől kezdődött a tanítás a Gerster Kálmán budapesti építész tervei szerint az akkori Egyháztéren épült iskolában, amely ma műemléki védeltséget élvez.

1909-ben megkezdődött a tanítás a női felső kereskedelmi iskolában, mely az ország első női kereskedelmi iskolája volt. 1919-ben a női felső kereskedelmi és a polgári fiúiskola szervezetileg különült az intézettől, önálló igazgatással és oktatói karral működött tovább. 1948-ban az államosítással az iskola közgazdasági technikum lett.

1957-ben, a 100 éves jubileumon vette fel a nagy erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor nevét. Az 1960-61-es tanévben nálunk indult az országban elsőként középfokú postaforgalmi szakképzés. A következő változást az 1968-as év hozta, amikor közgazdasági és postaforgalmi szakközépiskolává szervezték át intézményünket, e néven 2013-ig működött.

A közelmúlt története

Az 1990-es évek elején a számviteli - gazdálkodási valamint postaforgalmi ágazat mellett létezett menedzser - titkári, a számítástechnikai programozó, képesített könyvelői valamint a külkereskedelmi vállalkozói szakképzés is, majd új minőséget jelentett a PHARE-program által finanszírozott világbanki jellegű képzés, és a két tanítási nyelvű oktatás bevezetése 2004-ben.

Ebben az időszakban az intézményi struktúra is megváltozott: a fenntartó önkormányzat a Móricz Zsigmond Gépíró, Gyorsíró Szakközépiskolát és Szakiskolát a Bethlen Szakközépiskolához csatolta tagintézményként.

2007 szeptemberében ünnepelte iskolánk 150 éves évfordulóját.

2013-15 között a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működött, 2015. július 1-jétől az NGM volt a fenntartónk. 2018. szeptember 1-jétől az ITM fenntartásában dolgoztunk. 2020. július 1-jétől fenntartónk a Kulturális és Innovációs Minisztérium.

2014-től turisztikai ágazati képzést indítottunk a két tanítási nyelvű osztályban. 2015. szeptembere óta felnőttképzéssel- és oktatással is foglalkozunk.

2017-től 3. ágazatként újra megjelent kínálatunkban az ügyvitel, kifutó osztályunk van a kereskedelem ágazatban.

2020-tól felmenő rendszerben gazdálkodás és menedzsment, illetve turizmus-vendéglátás ágazati képzéseket folytatunk.

A JELENLEGI HELYZET

A képzési struktúra

Iskolánk ma: technikum a nevelés-oktatás három telephelyen (a Piac utca 8.B.sz, a Burgundia utcai DSZC épületben, illetve Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium Jerikó utcai épületének 2. emeleti 4 termében) folyik. 2023. szeptember 1-jétől kollégiumi egységgel bővültünk (Debrecen Postakert u.7.)

A technikumi képzés 2020. szeptember 1-től 5 évfolyammal történik. A 12. évfolyam után előrehozott érettségi tehető, a 13. évfolyam után szakmai vizsga és 2025-ig felmenő rendszerben nyelvi érettségi következik.

Az érettségire épülő szakképzésben két évfolyamon, a felnőttek szakmai oktatásában 3 vagy 4 félév alatt lehet szakképzettséget szerezni. A felnőttek szakmai oktatását esti rendszerben folytatjuk, míg rövidebb idejű, az ágazatainkhoz illeszkedő felnőttképzéseket (tanfolyamokat), vállalati képzéseket is kínálunk.

Az így kialakult képzési struktúrában összesen 27 osztály 883 tanulója tanul nappali, 8 osztály 123 hallgatója esti tagozaton. Iskolánk a gazdasági orientációjú technikum képzési programját vállalja, amelyre építve ágazati képzést választhat a tanuló. Ennek feltételeit és ágazatonkénti specialitásait a helyi tantervben foglalmaztuk meg.

Tárgyi feltételek

Az említett tanulólétszámok valószínűsítik, hogy a Piac u. 8.B szám alatti épület a további években is teljes kapacitással fog működni. A több mint 100 éves épületben így állandósult a zsúfoltság, a folytonos teremhiány. Mindez akadályozza a gazdasági-turisztikai szakképzés mára már nélkülözhetetlen,

modern tárgyi eszközeinek méltó elhelyezését, használatát is, miközben ezek rendeltetésszerű elhelyezése rendkívül korlátozott. Ugyancsak égető egy közösségi tér – aula hiánya is. Az alagsor kihasználásával gyakorlatilag kimerült minden belső tartalékunk. Így került sor további néhány tanteremmel történő kiegészítésre a Burgundia utcán, valamint a Jerikó utcán.

A modern tárgyi eszközök legfontosabb részét képezi az a mintegy 240 darab számítógép, az interaktív táblák, a Samsung okosterem, a belső informatikai hálózat, a nagy sebességű wifi, melynek folyamatos cseréjével és karbantartásával, bővítésével biztosítjuk a korszerű technikai hátteret.

Rendelkezésre állnak speciális tanterem: informatikai-, gazdasági-számítógépes termek. Tartalmas könyvtárunkat is számítógépes rendszer segíti. Van iskolaorvosi rendelőnk, pszichológiai tanácsadóink.

Személyi feltételek

Az intézményben 2024. júliusától teljes vezetői váltás történt (igazgató, 4 helyettes), ami a humán erőforrás átcsoportosítását is eredményezte. Iskolánkban jelenleg az óraadókkal együtt mintegy 85 oktató dolgozik. Külső szakemberek, partner cégek képviselőinek bevonására is rendszeresen sor kerül. A mindennapos testnevelés valamint a szakmai foglalkozásszám növekedése létszámbővülést, a közismeretiek csökkenést helyeztek kilátásba. Az oktatói testület összetételét előrelátó tervezéssel és továbbképzéssel tudtuk optimalizálni.

Beiskolázási környezet

Iskolánk hagyományos népszerűsége túljelentkezésben tükröződött, amely napjainkban sem látszik csökkenni. Hajdú-Bihar vármegyén kívül számosan jelentkeznek a szomszédos vármegyékből is, s az eltérő színvonalú általános iskolai ismeretekről a hozott eredményeken túl felvételi vizsgán tájékozódunk. Csak a jó általános iskolai tanulmányi eredményt elérőknek van bejutási esélyük. A debreceniek mellett a vidéki tanulók aránya az utóbbi években 60% körül állandósult. Saját kollégiumunk van, és felmenő rendszerben a Szakképzési Centrum diákjait fogadja majd.

Iskolánk beiskolázási körében hagyományosan jelentős szerepet játszik a szülők, nagyszülők, testvérek, rokonok korábbi bethlenes viszonya, egész generációk végeztek nálunk. Már emiatt is hagyományosan szoros a viszony iskolánk oktatói, a szülők és a diákok között.

Másfél évszázad alatt kialakult hagyományainknak széles kapcsolatrendszerünk is alapvető eleme, amely rendre átsegíti iskolánkat a szakmai, pedagógiai problémákon. Hozzájárul személyi és tárgyi feltételeink állandó fejlesztéséhez, továbbá végzett tanulóink elhelyezkedéséhez. Az utóbbi években

dinamikusan fejlődött külföldi kapcsolatrendszerünk is, s vállalkozó kedvű diákjaink, oktatóink Európa szerte szerezhetnek tapasztalatokat, uniós projektekben vehetnek részt Európán kívül is. 2013 óta folytatunk kínai nyelvoktatást Debrecen városa és Belső-Mongólia tartomány együttműködése keretében. Mindezek alapján a Bethlen Technikumban végzett tanulók jó eséllyel pályáznak felsőfokú intézményekbe vagy keresnek végzettségüknek megfelelő helyet a munkaerőpiacon.

VÍZIÓ – MISSZIÓ

1. Vízió (Kik vagyunk, hová tartunk?)

Szakmai programunk megfogalmazása kiállta az idők próbáját, most is aktuális:

Jövőképünk lényege, hogy tevékenységünk minőségi elemei környezetünk számára nyilvánvalóvá váljanak. A nevelő-oktató munkát a szülők, diákok s a fenntartó meglegedésére végezzük, egymást és önmagunkat ellenőrizve a minőségi színvonalat, a változásokhoz való állandó alkalmazkodást folyamatosan biztosítjuk! Ne csak alkalmazkodjunk a minket körülvevő világ gazdasági-szociális-kulturális kihívásaihoz, hanem azokat megelőzve, proaktív módon biztosítjuk a szűkebb és tágabb környezetünk igényeinek való megfelelést, tanulóink személyes karriercéljainak maradéktalan megvalósítását!

Iskolánk küldetése, hogy tehetséges, szorgalmas tanulóknak a törvények és a fenntartó által megszabott keretek között magas színvonalú általános műveltségi és gazdasági és szakmai ismeretrendszer, kompetenciákat nyújtsunk, nevelésünkkel pedig olyan értékrendet alakítsunk ki, amely szükséges az érvényesüléshez, megfelel a társadalmi igényeknek és hagyományainknak.

2. Misszió (Mi a küldetésünk? Melyek meghatározó értékeink? Mit nyújtunk mi a társadalomnak?)

- tanulóközpontúság
- gazdasági szükségleteknek való megfelelés
- rugalmasság, innováció
- minőségi oktatás és nevelés
- folyamatos ön- és továbbképzés
- adaptabilitás
- reziliencia
- megbízhatóság
- szakmai és kommunikációs profizmus

- gyorsaság
- pontosság
- partnerek, egymás tisztelete
- szakmai, vezetői alázat
- azonosulás az Ipar 4.0, a Szakképzés 4.0 valamint Debrecen város fejlesztési elképzeléseivel, ezekben megtalálni azokat a kapcsolódási pontokat, amelyek a mi iskolai képzési szerkezetünkben megvalósíthatók, ehhez idomítani jelenlegi struktúránkat, erre készíteni fel a kollégákat

Operatív célok rövid-és középtávon

1. A pandémia okozta eszmei-szakmai-pszichés károk felmérése, segítségnyújtás szakemberek, orvos, iskolaorvos, pszichológus, mentálhigiénikus kolléga bevonásával, az oktatói testület szervezeti kultúrájának újraépítése, elérendő cél a járvány előtti szint elérése vagy meghaladása, az emberi kapcsolatok felértékelődése.
2. A digitális- és projektoktatás során szerzett pozitív, megőrzendő tudás és kompetencia számbavétele – sikerkritérium a személyes és közösségi szintű (pl. munkaközösségi, feladatra szervezett team-szintű honlapok, módszertani segédletek, ötlettár, jó gyakorlatok megosztása. Rugalmasság (reziliencia) a jövőben előforduló nehézségek esetén ezek felelevenítésére, az idővel és a személyes jelenléttel való okos gazdálkodásra.
3. Forrásszerzés (alapfeladat-ellátás létszámarányosan, kiegészítő lehetőségek a felnőttképzésben, pályázatok, díjazott versenyek) – ennek tudatosítása a szervezet minden tagja számára, felelősségteljes gazdálkodás, a működési költségek mérséklése
4. A mérések, kimeneti eredmények, vizsgák átlaga továbbra is haladja meg az országos átlagot, a Centrum élvonalát jelentse, a szakmai munka minőségi mutatói javuljanak! A kéttannyelvű osztályokban a törvény által megszabott kimeneti követelmények teljesüljenek a létszám emelkedése mellett is!
5. Bukások, lemorzsolódás további csökkentése, kiemelt figyelem a szakképző évfolyamokra és a felnőttek szakmai oktatására.
6. Pályakezdő munkavállalók arányának további növelése, továbbképzés, szakmai együttműködés külső partnereinkkel az oktatás dualitás irányába történő elmozdulása (ágazattól függően, de minden szakmánkban erre törekedve)

7. Az intézményi infrastruktúra mielőbbi modernizálása, a tanulás feltételeinek javítása: felújítás, korszerűsítés, bővítés, közösségi tér megteremtése.
8. Intézményi minőségbiztosítás megújítása, részvétel a pilot programokban, jó gyakorlataink megismertetése
9. Vállalati kapcsolatok további mélyítése, közös oktatási tartalmak létrehozása
10. Együttműködés a Debreceni Egyetemmel, az okleveles technikusképzés bevezetése a gazdaságtudományok terén. Pedagógusjelöltek fogadása összefüggő gyakorlatukra.

Stratégiai célok (a tágabb környezettől és a stratégiai céloktól a lokális operatív megoldásokig)

- I. Társadalmi elvárások teljesítése (EU, Magyarország, régió, Debrecen)
- II. Fenntartói kívánalmaknak való megfelelés
- III. Külső partnerek elvárásrendszere, innováció, digitalizáció, IKT stratégia, iskolamarketing
- IV. Belső elvárásrendszer, dolgozói elégedettség szinten tartása, a kooperatív munkahelyi légkör megőrzése
- V. Környezetvédelmi és jövőképeségi szempontok beépítése minden tevékenységünkbe

3 NEVELÉSI PROGRAM

3.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk oktatói testülete az alábbi elveket tartja alapvető jelentőségűnek:

A NAT szellemiségéhez hűen célunk, hogy tanulónk hazánk Alaptörvényét és szakképzésről szóló törvényben megfogalmazottakat szem előtt tartva

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítéloképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését;
- élethosszig tartó tanulásra törekedjék

Nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkal való együttműködésre, értékálló tudás kialakítására, a nemzedékek közötti párbeszédre.

Mindezek mellett a nemzeti és az európai, humanista hagyományokra épülő erkölcsiséget és szellemiséget tartjuk közvetítendőnek. Ennek megfelelően továbbra is nyitottak vagyunk más népek kultúrájának megismerése iránt.

A szakképzés ingyenessége az első kettő szakma megszerzéséig tart:

1. szakma: az első szakmai vizsga befejezéséig
2. szakma: maximum három tanéven keresztül

első szakképesítés megszerzése: első képesítő vizsga letételéig (nem befejezéséig)

érettségi bizonyítvány megszerzése: a technikumban tanulói jogviszony, illetve felnőttképzési jogviszony keretében

HHH, SNI, fogyatékkal élő: tanulói jogviszonyban minden esetben

Szkt. 125. § (12) bek.: Ingyenes részvétel szempontjából az Szkt. hatálybalépését követően megszerzett szakma és szakképesítés vehető figyelembe

ÁLTALÁNOS KÖZÉPFOKÚ KÉPZÉSI, SZAKKÉPZÉSI ÉS OKTATÁSI - NEVELÉSI CÉLOK

Erkölcsei nevelésünk célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Ezen belül a NAT szellemében az alábbi célokat tűztük ki:

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A családi életre nevelés

A testi és lelki egészségre nevelés

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Pályaorientáció

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Médiatudatosságra nevelés

A tanulás tanítása

A hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem

Az itt felsorolt általános célok mellett iskolánk sajátosságaiból, hagyományaiból további konkrét célok adódnak.

A BETHLEN TECHNIKUM SAJÁTOSSÁGAIBÓL, HAGYOMÁNYAIBÓL ADÓDÓ CÉLOK

Iskolánk több mint 165 éves történetében a szakképzési célok prioritása mellett az erős közismereti képzés is mindig nagy hangsúlyt kapott. A reál jellegű gondolkodást igénylő közgazdasági szemlélet sajátos módon érzelmi töltéssel, humán érdeklődéssel párosult. Az egymást váltó generációk érzelmi összetartozása is hozzájárult mindehhez.

A középszintű érettségi vizsga lehető legmagasabb színvonalon való teljesítésén túl a tanulók minél nagyobb hányadát ösztönözzük az emelt szintű és nyelvvizsgák letételére, segítve ezzel egyetemi, főiskolai továbbtanulásukat.

Ebből következően fenn kell tartanunk a számítástechnikai és az idegen nyelvi képzés kiemelt szerepét. Ezt új típusú szervezeti formák és módszertani eljárások alkalmazásával is segítjük (két tanítási nyelvű osztály indítása, ECDL vizsgára való felkészítés, második idegen nyelv oktatása, nyitás új nyelvek felé).

Szakképzési céljaink kulcseleme a valódi vállalkozói szemlélet kialakítása, továbbfejlesztése, gyakorlati megvalósítása (összefüggő nyári szakmai gyakorlat).

Iskolánk legyen kezdeményezője, regionális példája ennek az újszerű szemléletmódnak! Ebben segítségünkre lehetnek vállalati- és külkapcsolataink és eddigi uniós pályázataink során szerzett tapasztalataink.

Mindezzel az a célunk, hogy diákjaink a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésével legyenek képesek a hozzájuk érkező nagy mennyiségű információ feldolgozására, kreativitásuk kibontakoztatására, innovációs törekvéseik fejlesztésére.

Iskolánk több mint 165 éves múltja kötelez az értékek megőrzésére, átadására, ugyanakkor napjaink igényeihez igazodva - új tradíciók teremtésére ösztönöz.

Elkötelezettek vagyunk az okleveles technikusképzés beindítása iránt, melyet a gazdálkodás - menedzsment és a turisztikai képzésben is elindítottunk.

A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai

- A szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- A programtervek ajánlásain alapuló helyi tanterv és követelményrendszer folyamatos korszerűsítése
- A közismereti és szakmai tárgyak oktatási színvonalának fejlesztése, a bukások és a lemorzsolódás további csökkentése
- Felkészítés az érettségi, nyelv- és szakmai vizsgára
- Tanulmányi versenyekre való felkészülés segítése
- Felkészítés továbbtanulásra
- Tehetséggondozás, felzárkóztatás
- A piaci elvárásoknak megfelelő szakmai szemlélet, igény, ismeretanyag kialakítása, duális képzés megvalósítása egyre nagyobb számban
- Diákvállalkozások támogatása
- Az oktatók szakmai, lehetőleg céges továbbképzésének szervezése
- A nevelői tevékenység célirányos szervezése, személyiségfejlesztés
- Önképzési lehetőségek biztosítása

- A szakmai kapcsolatrendszer ápolása, továbbfejlesztése
- A hagyományok ápolása, aktualizálása
- Innovatív szemlélet kialakítása, pályázatokon való részvétel, Debrecen gazdaságfejlesztésének segítése az Ipar 4.0 és a Szakképzés 4.0 szemléletével
- Külkapcsolatok fejlesztése

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az oktatásnak - mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt - alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A tanulás kompetenciái

- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Munkánkat KER (Közös Európai Referenciarendszer) értelmében, ahhoz igazodva végezzük.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására. Intézményünk gazdasági jellegénél fogva különleges fontosságot tulajdonít e területnek.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát,

matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ között lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetére gyakorolt hatásának az ismerete. A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (IKT) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevé-

kenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül, tartalomalkotás- és megosztás.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IKT szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információ-tárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint a használatukhoz kapcsolódó etikai elveket.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben. A közösségi szolgálat érzékenyítő hatását kihasználjuk a nevelésben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltnünk, és empátikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai

és a világtörténelem főbb eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik határon túli magyarság, az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a ki nyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását, személyes előítéletek és frusztráció leküzdését, és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség. Iskolánk ennek fejlesztése iránt régóta elkötelezett.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is.

Idetartozik a magyarság, Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi, ami fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési

folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme. Oktatásunkat a projektszemlélet hatja át, ennek pozitív hatásaira, az egyéni és csoportos felelősségvállásra, digitális együttműködésre építünk.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulási iránti belső motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Fejlesztési területek – nevelési célok

A Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, oktatóinak példamutatása támogatja olyan, a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés,

segítőkészség és a tisztelet, melyet a gyakorlatban is elvárunk illetve alkalmazunk. A közösségi szolgálat, a karitatív tevékenységek, a véradás ennek intézményes megvalósulását támogatja.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, *nemzeti kultúránk* nagy múltú értékeit. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. Ünnepeink alkalmat adnak a nemzettudat állandó fejlesztésére: megemlékezés az aradi vértanúkról (október 6.), iskolai ünnepség a nemzeti ünnep tiszteletére (október 23.), kommunista diktatúra áldozatainak emléknapja (február 25.), nemzeti ünnep (március 15.), megemlékezés a holocaust áldozatairól április 16.), az 1920-as trianoni békeszerződés aláírásának évfordulója, a magyar nemzet összetartozásának ünnepe (június 4.). Osztályaink rendszeresen pályáznak és nyernek a Határtalanul és a Rákóczi Szövetség pályázatain, erősítve az egységes magyarságtudatot, határon belül és kívül.

2024. szeptemberétől az intézményben megkezdődik a honvédelem tantárgy oktatása.

A honvédelem tantárgy bevezetésének célja, amelyet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet rögzít, hogy az „...iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést.”

A honvédelem tantárgy a honvédelmi nevelési feladatok megvalósításának hatékony tétele, a hazájuk és a haza védelme iránt elkötelezett, gyakorlati honvédelmi ismeretekkel és készségekkel is rendelkező fiatalok célirányos nevelése érdekében kerül bevezetésre.

A honvédelem tantárgy egy egyéves tantárgy, melyet a szakképzésben 9. évfolyamon kötelező jelleggel, heti 1 órában tanulnak a diákok. Az oktatást speciális munkakörrel ellátott katona oktató végzi. Tanterve a helyi tantervhez csatolva található.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemmez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel. Magyarország közoktatási rendszerének tehát egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók *aktív állampolgárrá válását*.

Az aktív állampolgári léthez *ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság* szükséges. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmóddhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásaitól. A tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

A családi életre nevelés

A társadalom elvárásaként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés

beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskola külső és/vagy kortárs segítők bevonásával foglalkozik a szexuális kultúra, tanulásba illeszthető kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a *pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak* a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. Az oktatók készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok -, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit! Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére! Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, a balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Az iskola feladatának érzi, hogy felkészítse diákjait mind fizikailag, mind lelkileg egy esetleges világméretű járvány kezelésére, a pandémia leküzdésére irányuló rendeletek elfogadására és betartására.

Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknél - a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az *iskolai környezet* is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben az oktatók életvitelének is jelentős szerepe van.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Elősegítjük, hogy tanulóink minél szélesebb körben vállalhassanak kedvükre való önkéntes munkát, közösségi szolgálatot. Olyan szemléletet alakítunk ki a tanulók- oktatók-szülők körében, amely a másokért vállalt tevékenységben a jól végzett munka örömét, erkölcsi sikert jelent, természetessé teszi a szolidaritás valódi megélését. Ennek érdekében együttműködő partneri kapcsolatokat építettünk ki.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és *társadalmunk fenntartható fejlődését*.

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak!

Konkrét hazai és külföldi példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében! Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét! Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába! Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá! Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén! Ennek megtapasztalására és gyakorlására a túrakörben való aktív részvétel biztosít lehetőséget.

Iskolánk egységesen 2024. szeptember 1-től a bejövő 9. évfolyamokon bevezeti az Ének tantárgy helyett a Fenntarthatóság tantárgyat, heti 1 óra időtartamban. A fenntarthatóság helyi tantervét az iskola Helyi tanterve tartalmazza.

Pályaorientáció

Intézményünk – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítanunk, akár külső gyakorló-képzőhelyek bevonásával, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére. Aktív, naprakész pályakövetést folytatunk, gyakornoki programban veszünk részt.

Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Pályaorientációs szolgáltatások

Célunk, hogy személyre szabott tanácsadást nyújtsunk, amely segíti a diákokat a saját erősségeik és érdeklődési területeik felismerésében. Ehhez szakkörök, előkészítő foglalkozások és tehetséggondozó alkalmak állnak rendelkezésre, kollegáink jóvoltából. Rendszeres együttműködést alakítunk ki a szakmai tantárgyakat oktató tanárokkal és külső szakemberekkel, hogy a tanulók naprakész információkat kapjanak a munkaerőpiaci lehetőségekről. Továbbá ösztönözzük a diákokat, hogy vegyenek részt gyakorlati pályázatokban és szakmai rendezvényeken (Karrierhét, Pályaorientációs nap, Állásbörze, Nyílt napok...). Munkánk során hangsúlyt fektetünk a személyes készségek fejlesztésére is, amelyek elengedhetetlenek a sikeres pályaválasztáshoz. Célunk, hogy minden tanuló magabiztosan és felkészülten lépjen a munka világába.

Formái:

- évfolyamosok részére fakultáció választást segítő osztályfőnöki óra 45 percben.
- A 9-10-11-12-13 évfolyamos diákok számára az önismereti tréningfoglalkozásokon a saját képességek, kompetenciák kerülnek fókuszba iskolapszichológus bevonásával

A diákok számára az érdeklődési köreiknek megfelelő üzem-, képzőhely és tanműhely látogatások szervezése.

11., 12., 13. évfolyamos diákok számára pályaorientációs, továbbtanulási osztályfőnöki órán az érettség követő tanulási utakat foglaljuk össze 45 percben.

A végzős évfolyamos diákok és szüleik számára előadás tartása a felsőfokú és középfokú oktatási rendszerről, a lehetőségekről, a munkaerőpiaci igényekről, az elhelyezkedési esélyekről, akár meghívott, sikeres vállalkozások vezetőivel és munkatársaival együtt.

Egyéni tájékoztatás, tanácsadás az érdeklődők számára előre egyeztetett időpontban a pszichológusnál

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javakkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bábni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét.

Az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában:- az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása. Az intézmény oktatási és nevelési feladatává vált, hogy felkészítse a diákokat a digitális oktatás munkamenetére, kialakítsa a tanulók digitális kompetenciáját. Alapvető célkitűzés, hogy a tanuló képessé váljon az önálló ismeretfeldolgozásra, hiteles információk kezelésére és felhasználására.

A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit, ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját. A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabad tér” is.

Az oktató fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazá-

sára, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Intézményünk a 2024. szeptemberétől induló DSZC iskolái számára tervezett Tanulásmódszertan projekthez csatlakozott. A 2024. szeptemberétől induló Tanulásmódszertani Projekthét iskolánk minden osztályát érinti, valamint pilot jelleggel 1 db 9. osztállyal a Tanulásmódszertani modul bevezetését is vállaltuk felmenő rendszerben. A Centrum irányítása alatt működő munkacsoport által közzétett Tanulásmódszertan, valamint Önismereti tanterveket Helyi tantervünk tartalmazza.

A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelve

- a tanulás belső motivációinak fejlesztése, érdeklődés felkeltése
- tudomásul kell venni, hogy a szülői háttér és a társadalmi hatások nem mindig a motiváció irányába hatnak
- egyéni fejlődés különbözősége – a kiemelkedő és az elmaradó lehetőségeink megtervezése

Az eredményes tanulás segítésének elvei

- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés
- állandó visszajelzés
- minden egyes dolgozó, aki kapcsolatba kerül a tanulóval, érezzen felelősséget
- minden dolgozó vegye figyelembe a tanulók szociokulturális háttérét, együttműködve az intézmény gyermekvédelmi felelősével és az iskolapszichológussal

Képesség-kibontakoztató felkészítés

- kéttannyelvű képzés, szakkörök, egyéni foglalkozás
- belső és külső versenyeztetés
- tehetséggondozás

Az idegennyelv-oktatás

A technikumban biztosítani kell a megkezdett első idegen nyelv oktatását, ezen túlmenően a kerettanterv nyújtotta időkeretben és fakultatívan a második idegen nyelv tanulását is felkínáljuk. 2013-tól kínai nyelv oktatást, 2023-tól japán szakkört indítottunk. Törekszünk a minél szélesebb nyelvi kínálat

megteremtésére és tanórán kívüli nyelvvizsga és emelt szintű érettségire felkészítésre is. Ehhez a pályázati lehetőségek és gazdasági környezet rezdüléseire kell gyorsan reagálnunk (GINOP, holland nyelv, kínai, orosz, a hagyományos német és francia mellett, stb.)

Az emelt foglalkozásszámú szervezési forma

A tagozatos szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelyben a középfokú oktatásban egy vagy két meghatározott tantárgy ismereteinek átadása a kerettantervek által meghatározottnál magasabb követelményekkel, emelt foglalkozásszámában valósul meg. Ebben a szervezési formában kiemelten kezeljük a matematika, a történelem és az idegen nyelvek oktatását. A jelentkezés önkéntesen, tanulói vállalással, szülői jóváhagyással történik. A megvalósulás terepe a 11-12. évfolyam szabad sávja.

Két tanítási nyelvű képzés

Intézményünk sikerágazatként tekint a 2004 óta folyó két tanítási nyelvű oktatásra és mindent megtesz annak érdekében, hogy a mindenkorai feltételeknek megfelelően ezt folytassa. 2017-től a turizmus-venéglátás mellett a gazdálkodás-menedzsment ágazatban is folyik ilyen képzés.

Végzős egyetemi hallgatók gyakornoki programja

2017 óta iskolánk a DE pedagógiai képző partnerintézménye. Évente fogadunk közismereti és szakmai tanárszakos hatodéveseket hosszú (egyéves), vagy rövidebb. ún. B típus gyakorlatra. Az intézmény a DSZC támogatásával biztosítja a mentorokat és konzulenseket a hallgatók számára. Gyakornokaink friss tudása egyesülve a tapasztalt oktatók rutinjával egy mindkét fél számára gyümölcsöző kooperáció lehetőségét teremti meg.

Eszköz- és eljárásrendszer

Feladatok	Módszerek, eszközök, eljárások	Felelős, határidő
<ul style="list-style-type: none"> A szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása 	<ul style="list-style-type: none"> igények felmérése, tervezés a személyi feltételek biztosításához pályázatok kiírása, a beérkezett pályázatok elbírálása időkeretek, szervezeti formák átalakítása az intézményegységek munkájának összehangolása, a munkamegosztás ésszerűsítése 	az iskolavezetés, munkaközösségek igazgató, munkaközösség-vezető bevonásával iskolavezetés

	<ul style="list-style-type: none"> · pályázatát, engedélyeztetés a fenntartóval, árajánlat kérése beszerzéshez, megvalósítás · a belföldi és nemzetközi pályázatok folyamatos nyomon követése 	igazgató, tagintézményvezető,
<ul style="list-style-type: none"> • A PTT ajánlásain és KKK-kon alapuló helyi tanterv és követelményrendszer folyamatos korszerűsítése 	<ul style="list-style-type: none"> · Tapasztalatcsere iskolán belül és hasonló intézményekkel · Munkaközösségi megbeszélések · Egyéni kezdeményezések megvitatása · Továbbképzéseken való részvétel · Szakfolyóiratok, egyéb nyomtatott dokumentumok nyomon követése, a tankönyvek kiválasztása során ezen követelmények érvényesítése · A dokumentumok évenkénti felülvizsgálata · Innovációs lehetőségek számba vétele 	iskolavezetés, munkaközösség-vezetők határidő: folyamatos iskolavezetés, munkaközösség-vezetők, tankönyvfelelős, könyvtáros határidő: folyamatos
<ul style="list-style-type: none"> • A közismereti és szakmai tárgyak oktatási színvonalának fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> · Folyamatos monitoring · Az érettségi vizsga szintjeinek megfelelő képzés kialakítása · Változatos módszerek alkalmazása · Az oktatók szakmai és pedagógiai kultúrájának, folyamatos szinten tartása és emelése, rendszeres közvetett és közvetlen ellenőrzés 	iskolavezetés, osztályfőnöki munkaközösség iskolavezetés, munkaközösségek határidő: folyamatos
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés az érettségi, nyelv- és szakmai vizsgákra 	<ul style="list-style-type: none"> · Tanítási foglalkozás · Tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök, tanfolyamok · Próbaérettségi és -nyelvvizsga · Külföldi cserekapcsolatok 	oktatók iskolavezetés, idegen nyelvi munkaközösség
<ul style="list-style-type: none"> • Tanulmányi versenyekre való felkészülés segítése 	<ul style="list-style-type: none"> · Versenyek rendezése osztály-, évfolyam- és iskolai szinten · A tehetséges tanulók kiválasztása · Tanulók nevezése területi és országos tanulmányi, szakmai és sportversenyekre 	munkaközösségek iskolavezetés oktatók könyvtáros, rendszergazda határidő: folyamatos
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés továbbtanulásra 	<ul style="list-style-type: none"> · Előadásokon, nyílt napokon való részvétel szervezése · Kiadványok eljuttatása a tanulókhöz · Segítségnyújtás a megfelelő intézménytípus kiválasztásához · Pályaválasztási tanácsadás igénybevétele 	továbbtanulási felelős osztályfőnök, oktató

<ul style="list-style-type: none"> • Tehetség gondozás, felzárkóztatás 	<ul style="list-style-type: none"> • A tehetséges és a tanulási kudarccal küzdő tanulók felkutatása, a kudarc okainak feltárása • Országos és helyi felmérésekben való részvétel • Iskolán kívüli lehetőségek felhasználása (pályázatfigyelés, ösztöndíj-lehetőségek) • A tanulási kudarccal küzdő diákok kiszűrése, egyéni foglalkozás, szakemberhez irányítás 	<p>osztályfőnök, oktató pszichológus</p> <p>munkaközösségek DÖK segítő oktató, oktatók</p> <p>osztályfőnök, oktató</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Az oktatók továbbképzésének szervezése 	<ul style="list-style-type: none"> • Az igények, szükségletek felmérése és a törvény előírásai szerinti tervezése, ütemezése rövid és hosszabb távon • Egyeztetés a fenntartóval, külső partnerekkel • A továbbképzések támogatása szervezése a törvényes keretekben • Pályázati lehetőségek nyomon követése 	<p>iskolavezetés</p> <p>munkaközösségek</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A nevelői tevékenység célirányos szervezése, személyiségfejlesztés 	<ul style="list-style-type: none"> • Színterei: <ol style="list-style-type: none"> 1. foglalkozás 2. tanórán kívüli tevékenység 3. iskolán kívüli szabadidős tevékenység 4. diákönkormányzat • Közös értékrend kialakítása 	<p>oktató</p> <p>diákmozgalmat segítő oktató</p> <p>munkaközösségek oszt. főnök,</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Önképzési lehetőségek biztosítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Naprakész ismeretszerzés: <ol style="list-style-type: none"> 1. szakkönyvekből, szakfolyóiratokból, 2. könyvtár, 3. internet és korszerű információhordozók felhasználásával. 	<p>iskolavezetés</p> <p>könyvtáros, rendszergazda, oktatók</p> <p>határidő: folyamatos</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A szakmai kapcsolatterendszer ápolása, továbbfejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> • Folyamatos kapcsolattartás az országos és helyi szakmai és érdekvégszeleti szervekkel 	<p>iskolavezetés, szakmai munkaközösség-vezetők</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A hagyományok ápolása, aktualizálása 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturális és népi, iskolai és diákönkormányzati hagyományok ápolása • Ünnepek, egyéb rendezvények fecskenap, elsősavató, szalagavató, technikus avató bevezetése, Mikulás, Karácsony, végzősök bálja, DÖK-nap, ballagás, Alumni találkozó, stb. • Iskolai egyenruha • Kiadványok megjelentetése 	<p>iskolavezetés, DÖK-segítő oktató, diákönkormányzat, osztályfőnöki munkaközösség</p> <p>határidő folyamatos</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Innovatív lehetőségek feltárása, részvétel pályázatokon 	<ul style="list-style-type: none"> · Folyóirat-figyelő szolgálat működtetése · Közlönyök, internetes pályázatok figyelemmel kísérése · Pályázatkészítés egyénileg és csoportosan 	<p>könyvtáros, megbízott oktatók, munkaközösségek határidő folyamatos</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Külkapcsolatok fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> · Meglévő kapcsolatrendszerünk fenntartása és bővítése · EU-s pályázatok adta lehetőségek kihasználása · Vendégoktatók, cserediákok, lektor fogadása 	<p>iskolavezetés, megbízott oktatók, nyelvi munkaközösség határidő folyamatos</p>

Tehetségpont, melynek célja a tehetség

felkutatása

segítése

fejlesztése

a tehetségpont vezetője a terület felelőse

A kompetenciaalapú oktatás eredményei

Iskolánk 2005-ben sikeres pályázatot nyújtott be a „Felkészítés a kompetenciaalapú oktatásra” című pályázatra. Az elért eredményeket beépítettük az intézmény teljes módszertani kultúrájába.

Intézményünkben 6 oktató számára nyílt lehetőség módszertani továbbképzésen való részvételre a HEFOP 3.1.1-es „Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira” című központi program által kifejlesztett kompetencia alapú, digitális oktatási tartalmakat használó nevelési, oktatási programcsomagok bevezetése céljából, valamint digitális taneszközök alkalmazására

A megismert új eljárások, pedagógiai eszközrendszer adaptálása, alkalmazása, beillesztése és intézményen belüli elterjesztése két kötelezően vállalt a szövegértési-szövegalkotási, a matematikai-logikai és két szabadon választott: IKT és idegen nyelv kompetencia-területeken.

A Debreceni Szakképzési Centrum GINOP 6.2.2., 6.1.3. és 6.1.3. révén az átfogó fejlesztésbe és a nyelvi képzésekbe is aktívan bekapcsolódtunk.

3.2 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése az iskolai nevelési folyamat állandó feladata. A NAT-ban képviselt követelmények azt a célt szolgálják, hogy a tanulók az iskolában szerzett ismereteket biztonságosan, alkotó módon, határozottan tudják felhasználni és alkalmazni. A műveltségi területekben rejlő

nevelési lehetőségek komplexitása jó alkalmat teremt azon személyiségjegyek fejlesztésére, amelyek összhangban állnak a mai kor követelményeivel.

Az iskolai nevelőmunkában a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok: a tantárgyak adta nevelési lehetőségek kihasználásával a tanulóknak kialakítja

- az érdeklődés igényét és fenntartását
- a tájékozottságot, találékonyságot,
- a rugalmasságot, aktivitást,
- nyitottságot, problémaérzékenységet,
- (a csoportos és egyéni teljesítményekre való törekvést;)
- a nemzeti és közösségi összetartozást
- interkulturális tolerancia

Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza és az Európai Unió felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- épüljenek be személyiségébe az európai kulturális és társadalmi értékek;
- legyen képes sokszínű nemzetközi kapcsolatok kialakítására és fenntartására
- legyen képes felelős döntések meghozatalára maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra, cselekvésre;
- számára legyen természetes az élethosszig való tanulás szükségessége, ezáltal legyenek képesek a megújulásra; piacképes tudás megszerzésére
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- képes legyen a testi, lelki egészség örömteli megéléséhez;
- tudjon szabadidejében aktívan kapcsolódni, feltöltődni;
- képes legyen a stressz kezelés módszereinek hatékony alkalmazására;

A személyiségfejlesztés főbb területei:

- A tanulók érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
- A tanulók műveltségének, világszemléletének, világvilágképének formálása
- Az intézmény szakmai képzésének, elvárásainak megfelelő személyiség formálása
- A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok

- A magatartás-, viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása
- Az internet és az AI személyiségformáló hatásainak tudatos és felelősségteljes kezelése

A tanulók érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése

Az intézmény kiemelt feladata, hogy tanulóinkban kialakítsuk és fejlesszük a mai kor követelményeinek, igényeinek megfelelő személyiségjegyeket:

- Érzelmileg legyenek kiegyensúlyozottak, rendelkezzenek empatikus készségekkel, legyenek toleránsak, a párválasztásban álljanak szilárd érzelmi alapon.
- Akarati tulajdonságaikat tekintve legyenek határozottak, céltudatosak, kitartóak, megbízhatóságra, rendszerességre törekvők.
- Ismerjék önmaguk pozitív tulajdonságait, tudják, mire képesek, s ennek jegyében vállaljanak feladatokat.
- Énképük tudatos alakításával igyekezzenek megteremteni belső harmóniájukat.
- Legyenek kreatívak, rendelkezzenek mobilizálható tudással, az önképzés és az élethosszig tartó tanulás igényével, s legyenek képesek önmaguk menedzselésére.
- Rendelkezzenek stratégiákkal a különböző konfliktushelyzetek megoldására.

A személyiségfejlesztés segítése a tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálásával.

Műveltségi területek:

- magyar nyelv és irodalom,
- élő idegen nyelv,
- ember és társadalom: társadalmi, történelmi, állampolgári ismeretek,
- ember és természet: komplex természettudomány
- matematika,
- földünk és környezetünk
- művészetek: ének-zene, irodalom, történelem
- informatika: digitális kultúra, könyvtárhasználat
- életvitel és gyakorlati ismeretek: pályaeorientáció, vállalkozói és pénzügyi ismeretek
- testnevelés és sport területén.

A magyar nyelv és irodalom, élő idegen nyelv, ember és társadalom műveltségi területek tanítása-tanulása, gyakorlása a személyiség jegyeinek sokoldalú gazdagodását segíti elő. Általuk a tanulók

megtanulják értékelni, megbecsülni szokásainkat, hagyományainkat. Tájékozottak lesznek más népek életformája, szokásai körében.

A természettudományi ismeretek segítenek eligazodni korunk technikai vívmányai között, a biológiai ismeretek segítenek az élővilág megismerésében, az ember szervezeti felépítésének megismerésében. Segít eligazodni szervezetük működésében, érzelmi-szexuális problémáik kezelésében és felelősségteljes felnőtté válásukban.

A tanulók világszemléletének, világképének formálása révén választ keresnek arra, hogy hol a helyük a világban, tájékozódnak a különböző filozófiai, tudományos, „áltudományos” irányzatok között. Segítséget kapnak az ezekben való eligazodáshoz, a különböző világnézetű, vallású emberek tiszteletben tartásához, az erkölcsi normák ismeretéhez és betartásához.

A művészetekkel való ismerkedés tere a művészettörténeti témakörök feldolgozása mellett a művek megtekintésének lehetőség szerinti biztosítása a múzeumlátogatások, kiállítások stb.

A zenei nevelés segítséget nyújt az iskolai tanulás eredményességéhez, bizonyos kognitív és motoros készségek fejlődéséhez, a jobb tanulmányi eredmények eléréséhez, az intelligencia fejlődéséhez. Igen nagy szerepe van a szociális hátrány leküzdésében, valamint a szociális kompetencia fejlesztésében is. Ennek színterei iskolai rendezvényeink: tanévnyitó, szalagavató, március 15 – i megemlékezés, ballagás, tanévzáró.

Az intézmény szakmai képzésének megfelelő személyiség formálásához, fejlesztéséhez

Ki kell alakítani a tanulóknál a gazdasági vállalkozói szemléletet, a kreativitást. A 10. évfolyamon általános pénzügyi és vállalkozói ismereteket tanítunk a szakmai órákon túl. Tanulóink el kell sajátítani az üzleti élet egyes szereplőivel – vezetőikkel, partnerekkel, ügyfelekkel - szembeni viselkedést. Rendelkezniük kell mobilizálható tudással, megfelelő ismeretekkel az üzleti élet szereplőivel, - vezetőikkel, menedzserekkel, az ügyfelekkel szemben - a viselkedés, bánásmód területén!

Az informatikai környezet dinamikus változása folyamatos önképzést követel meg a oktatóktól és a diákoktól egyaránt. Ez segíthet kialakítani a tanulók élethosszig tartó tanulás (LLL) iránti igényét. Az új technikák alkalmazása új módszertani kultúrát igényel, amely bővíti a hagyományos foglalkozási kereteket. A digitális eszközöknek az önálló tanulás képességének kialakításában kulcsszerepe van.

Az elektronikus levelezésben való részvétel jelentősen növeli a diákok kommunikációs képességét. A programok írása, a számítógépes grafikus ábrázolás hozzájárul a kreativitás, a vizuális, akusztikus és pszichomotoros képességek fejlesztéséhez.

A tanuló személyisége megjelenik az általa készített digitális anyagban. A világháló az önkifejezés és önmegvalósítás kiemelt színtere lehet. A számítógépes ábrázolás lehetőséget teremt az egyébként gyenge rajzképességű tanulók belső képének megjelenítéséhez.

A fenti előnyök megtartása mellett segítséget kell nyújtani a diákok számára abban, hogy a digitális eszközök alkalmazásának mértéke tekintetében ésszerűsége és a mértékletességre törekedjenek. A tanulókat fel kell készíteni az internethasználat és a mesterséges intelligencia, a közösségi oldalak látens veszélyeire, a hozzáférhető tartalmak tudatos szűrésére és etikus használatára.

A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok

- A rendszeresség, pontosság igényének kialakítása (napirend, hetirend, különböző elfoglaltságok tervezése, az iskolai munka megtervezése, tanulási terv, házi munka, szabadidő, hétfégi programok, színház, mozi, stb. megtervezése, kiválasztása).
- Digitális munkarend esetén legyenek képesek kialakítani rendszeres és ésszerű napirendet. Rendelkezzenek saját munkafolyamataik megszervezésének kompetenciájával.
- Az egészséges életmódra nevelés (sportolás, korszerű táplálkozás, higiénés szokások alakítása, öltözködés, szokások stb.) nemcsak a betegségek megelőzését jelenti, hanem a harmonikus, rendezett életmód értékékként való elfogadására nevel.
- Tanulóinkban ki kell alakítani a pozitív életszemléletet és pozitív beállítottságot. Ehhez szükséges a testi-lelki egészség óvása, a jó szokások beépítése, a kreativitás fejlesztése, a vállalkozói szemlélet alakítása, a „több lábon állás” elfogadtatása, ennek érdekében az állandó önképzés.
- Segítsünk kialakítani tanulóink szociális érzékenységét és támogató hozzáállását.

A magatartás- és viselkedéskultúra személyiségjegyeinek gazdagítása

Tisztelettudó, intelligens, kulturált magatartás kialakítása és megkövetelése a tanulóktól az intézményen belül

- egymással, oktatóikkal s az intézmény minden dolgozójával,
- az intézménybe érkező vendégekkel,
- az intézményen kívül, nyilvános helyeken, hogy a tanulók viselkedésükkel, magatartásukkal hozzájáruljanak az intézmény jó hírnevéhez.
- A megfelelő hangnem, kulturált beszédmodor elengedhetetlen követelmény iskolánk diákjaival szemben, a közösségfejlesztés érdekében.
- Nyugodt, higgadt, a másik fél személyiségét, érdekeit tiszteletben tartó fellépés a konfliktushelyzetekben is.

- Tudatosítanunk kell a diákokban a népszerű közösségi oldalakon való megfelelő nyelvhasználatot és magatartást, egymás tiszteletben tartását, inzultus esetén a segítségkérés szükségességét.

A személyiségfejlesztés főbb gyakorlati terei

- tanórák
- tanórákon kívüli lehetőségek:
  - a kötelezően előírt 50 órás közösségi szolgálatban való részvétel
  - mindennapos testnevelés
  - szakképzési centrum, iskola által szervezett rendezvények
  - osztálykirándulások
  - közös színházlátogatások
  - közös hangverseny-látogatások
  - közös múzeumlátogatások
  - projektmunkában való részvétel (pl. külföldi partneriskolákkal együttműködve)
  - az iskolában szakköri formában választható önismereti és pályaeorientációs csoportban
  - az iskolai énekkarban való részvétel
  - a DÖK munkájában való részvétel

A személyiségfejlesztésért felelős személyek:

- oktatók
- osztályfőnökök
- mentálhigiénikus szakember
- iskolapszichológus
- gyermek – és ifjúságvédelmi felelős kolléga
- családsegítő munkatárs

Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz

A világtörténelmi események bemutatásával, a világirodalom kiemelkedő alkotóinak, nagy gondolkodóinak, tudományos vívmányainak ismertetésével a tájékozottsági szintet emelve meg kell találni országunk kötődését Európához és a nagyvilághoz. Erre a 30 éve folyamatos uniós pályázati lehetőségek (Erasmus+), itthon a Rákóczi szövetség biztosítják a pénzügyi forrást és a megfelelő tartalmakat. A nemzetköziesítés és az európai dimenzió illeszkedik intézményünk hosszútávú stratégiai céljaihoz.

Az európai értékek iskolaszintű erősítése és az idegen nyelvek tanulása más népek szokásaival, életmódjával, kultúrájával is megismerteti a tanulókat. A gyakorlati életben más országokban történő eligazodás, kommunikáció lehetőségét is szolgálja. Ezáltal toleráns, elfogadó viselkedést tanulnak más nemzetek, kultúrák, szokások iránt.

A tanulók és az oktatók az intézmény által nyert pályázati lehetőségeknek köszönhetően különböző tanulmányutak, cserekapcsolatok révén közvetlenül is részt vesznek a nemzetközi kapcsolatok aktív ápolásában. (Németország, Svájc, Franciaország, Kína, Románia, Szlovákia, Szlovénia magyarlakta területei stb.)

A város gazdasági életében kulcsszerepet betöltő befektetők elvárásaihoz, igényeihez igazodunk képzési struktúránk kialakításánál.

Harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti környezettel, a környezeti értékek megőrzése (környezettudatos viselkedés igényének kialakítása)

A közösségek fontos kérdése a környezeti konfliktusok megoldása, a környezeti ártalmak kezelése. E téma fontosságára tekintettel központi kérdése kell, hogy legyen a természettudományok csoportjába tartozó földrajz, biológia, kémia, fizika, komplex természettudományok és a társadalomismereti körhöz tartozó tantárgyaknak is.

A tanulóknak tudniuk kell arról, hogy melyek a környezetet károsító anyagok. Magatartásukkal tudatosan védeniük kell környezetük tisztaságát, tudniuk kell a környezetet károsító anyagok megfelelő helyen történő tárolásáról. Ki kell alakítani bennük az igényt a környezetbarát termékek használatára, a szelektív hulladékgyűjtésre.

a) Kommunikációs kultúra fejlesztése

A kommunikációs kultúra fejlesztésének leghatékonyabb lehetősége az ismeretszerzés. Az ismeretek gazdagítása révén árnyaltabbá válik a kifejezőkészség és gyarapszik a szókincs. A tanulóknak lehetőséget kell kapniuk a tanítási órákon ismereteik, ehhez kapcsolódó véleményeik kifejtésére, érdekeik ütköztetésére, a vélemények, érvek kifejtésére, értelmezésére, megvédésére.

A kommunikációs kultúra fejlesztésének, a demokratikus joggyakorlás megtanulásának legfőbb színtere a diákönkormányzat munkájában való részvétel, ahol a probléma érzékenység, a vitakultúra fejlesztése, a feladat- és felelősségvállalás, a konfliktuskezelés módjait sajátítják el a diákok. A probléma érzékenység mellett a kritikai képességek fejlesztése is feladat. A kreatív képességek fejlesztése váljon a megoldáskeresés erősségévé. Az önálló ismeretszerzés és problémamegoldás mellett a kooperá-

ciós készség, az együttműködés lehetőségeinek keresése, a kommunikációs készség fejlesztése, mások eltérő véleményének tiszteletben tartása a kapcsolatteremtésben nyújt segítséget a demokratizmus tanulásához, gyakorlásához.

b) Eligazodás az információs környezetben

Az iskola informatikai lehetőségeit kihasználva a tanulóknak képessé kell válniuk az információ-áradatban történő eligazodásra, a lényeges és lényegtelen információk szétválasztására, az így szerzett ismeretek kritikus kezelésére, az értékes információk gyakorlati felhasználására. Fokozott figyelmet fordítunk a Digitális Oktatási Stratégiában és részterületein megjelenő ajánlásokra és elvárásokra.

c) Elfogadó és segítőkész magatartás a sérültekkel, fogyatékosokkal, a másság tiszteletben tartása

A tanulóknak fel kell ébreszteni a beteg, sérült, fogyatékos embertársaik iránti empátiát, segítőkész magatartást. Erre jó alkalmat adnak a sérültek világnapja, az idősek világnapja stb. rendezvényei.

Más emberek világnézeti, vallási nézeteinek elfogadása, másságának tiszteletben tartása válják alapvető vonásukká.

A diákönkormányzat megszervezése, folyamatos működtetése (akciók, rendezvények beteg gyerekek segítése, adománygyűjtés, Caritas-doboz a szeretet ünnepe előtt, egyházi szervezetek bevonása, véradás) a közösség- és személyiségfejlesztés fontos tere, míg az Alumni szervezet gondozása az iskolához való kötődés szép példája.

3.3 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az iskola közvetíti mindazokat az értékeket és követelményeket, melyeket a tanulók az iskola közösségében elsajátítanak, s felnőttként a társadalmi gyakorlatban alkalmazni tudnak, illetve mindazt, ami a felelős közösségi viselkedéshez szükséges. Hozzásegíti a tanulókat a demokratikus joggyakorlás elsajátításához és az iskolában szerzett tapasztalatok későbbi hasznosításához.

Ennek színterei

- osztályfőnöki és szaktárgyi órák
- osztálykirándulások
- diákönkormányzat
- színház-, múzeum- és kiállítás-látogatások

- szabadidős tevékenységek (klubdélután, sportversenyek, diákállalkozások, szakkörök, projektmunkák, önkéntes segítő tevékenységek, egyéb közösségi programok)

A közösségfejlesztési tevékenység felelősei az iskolavezetés, DÖK-segítő oktató, osztályfőnökök, oktatók.

Tevékenységei

A tanórákon az ismeretek átadásával, azok számonkérésével olyan objektív követelményrendszerbe illeszti be a tanulót, mely az egyénnek, mint a közösség tagjának az állandó fejlesztését szolgálja az ismeretek befogadásával.

Harmonikus kapcsolat kialakítása a társadalmi környezettel, népünk kulturális hagyományainak ismerete, ápolása

- tanulmányi kirándulások
- színház-, múzeum-, hangverseny-látogatások
- különböző szabadidős tevékenységek alkalmával
- empatikus képességek fejlesztése
- a másság elfogadása
- agresszió helyett a konfliktusok megfelelő kezelése

A magyar nyelv és irodalom, a történelem tantárgyban hazánk kiemelkedő íróinak, költőinek műveivel, népünk történelmi múltjának ismertetésével, hagyományainak bemutatásával ki kell alakítani nemzeti múltunk, hagyományaink megbecsülését, megőrzését, a határon túli magyarsággal való összetartozás erősítését. Ennek érdekében iskolai kirándulásokat is szervezünk, elsősorban pályázati forrásból.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- alaposan és sokoldalúan megismeri az osztály tanulóit (személyiségi jegyeket, a személyiségi jogok és a GDPR tiszteletben tartásával a családi szociális körülményeket, szülői elvárásokat, tanulói ambíciókat)
- feltérképezi az osztályközösség szociometriai jellemzőit, az osztályon belüli értékrendet
- aktívan részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, az éves munkaterv összeállításában
- kiemelt figyelmet fordít az intézmény Szakmai Programjának megvalósítására

- képviseli osztályát az oktatói testület és az iskolavezetés előtt, ismerteti, és segít végrehajtani az iskolavezetés és az oktatói testület céljait
- kiemelt feladata a családi háttér megismerése, folyamatos kapcsolatot tart a szülőkkel, szülői szervezettel, előkészíti a szülői értekezleteket
- tájékoztatja a tanulókat az őket megillető kedvezményekről, a támogatásokat szolgáló pályázati lehetőségekről (tankönyv, étkezés, osztálykirándulások lehetőségei)
- a tanév elején ismerteti a tanulókkal, a szülőkkel az iskola házirendjét, az intézmény tűz- és balesetvédelmi eljárásrendjét, esetleges módosításait
- felkészíti a tanulókat az intézmény hagyományos rendezvényeire, ünnepéyeire
- segíti a különféle szabadidős foglalkozásokat, tanulmányi kirándulásokat szervezhet
- igénybe véve az állam által finanszírozott pályázatokat, diákjainak külföldi, magyarlakta területekre kirándulást szervezhet
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít
- figyelemmel kíséri tanítványai személyiségének alakulását, képességeinek kibontakoztatását, támogatja azokat a tehetséggondozásban és a felzárkóztatásban, nyomon követi a tanulók teljesítményét, foglalkozásokat látogat
- tájékoztatja tanulóit a választható tanórán kívüli tevékenységek indulásáról, a jelentkezés feltételeiről
- minden év szeptemberében felméri, a digitális naplóban rögzíti a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, a különleges bánásmódban részesülő tanulókat, munkakapcsolatban áll az ifjúságvédelmi felelőssel, fejlesztő oktatókkal, pedagógiai szakszolgálatokkal, a kollégiumi nevelő-oktatókkal, családsegítő munkatárssal határidőre adatokat szolgáltat
- jogszabályi előírásoknak és a házirendnek megfelelően különös gondot fordít a tanulók hiányzására, késésére, azok folyamatos igazolására, amelyeket naprakészen rögzít a digitális naplóban
- a tanulók jutalmazása, büntetése tekintetében a fokozatokat betartja
- osztályfőnöki órák és tanórán kívüli tevékenységek keretében kiemelt figyelmet fordít a tanulók helyes időbeosztására, a helyes tanulási módszerek kialakítására, testi, lelki, erkölcsi fejlődésére, prevenciók előadásokat szervez
- segíti tanítványai pályaválasztását, tájékoztatást nyújt az elhelyezkedési, továbbtanulási lehetőségekről, a felvételi rendszerről

- tájékoztatja osztályát és a szülőket az ágazati alapvizgáról, az érettségi, szakmai vizsgákról, segíti a vizsgák előkészítését, technikai lebonyolítását, megbízás alapján jegyzői feladatokat lát el
- a Szakmai Program előírásai szerint tanulmányi-szakmai kirándulásokat szervez, osztályával részt vesz az iskolai és osztályprogramokon, szabadidős foglalkozásokat szervez, támogatja a DÖK tevékenységét
- közreműködik a tanulók beíratásában
- az iskolai lemorzsolódást megelőző tevékenységet segíti a tanulói teljesítmények folyamatos figyelemmel kísérésével, szükség esetén egyeztet az oktatókkal és segítő szakemberekkel a pályakövetésben adatokat szolgáltat

Az osztályfőnöki munka tartalma (az osztályfőnöki foglalkozás tanterve részletesen tartalmazza) – helyi tantervben található.

3.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az intézményi nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. Ezzel biztosítva a tanulói jogokat, mely szerint minden tanulónak joga van, hogy képességük, érdeklődésük és adottságaiknak megfelelő képzésben részesüljenek.

Az Európai Unió projektjeiben központi szerepet foglal el a társadalmi méretű integráció, mely szerint hátrányos helyzete, speciális problémái miatt semmilyen csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, valamilyen módon kirekesztve. Ezért a hagyományos oktatási folyamatot fel kell váltania az integrált oktatásnak.

Az együttnevelés, az integrált oktatás az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (az elfogadás, a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

A törvény szerint kiemelt figyelmet érdemlő tanuló:

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;

- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló – a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján.

Alapvető pedagógiai feladat a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, felkészítésük a szakmai vizsgákra, az egyenlő eséllyel történő hozzáférés követelményére tekintettel. Fejlődésük figyelemmel kísérése és elősegítése. Emberi méltóságuk és jogaik tiszteletben tartása.

A szakképzés kiemelt feladata {2019. évi LXXX. törvény 4§ (4) } az SNI tanuló, valamint a BTMN nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembe vétele, és az egyén képességéhez igazodó legeredményesebb fejlődésének elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségének megteremtése érdekében.

A szakképzésbe történő bekapcsolódás alapfeltétele a pályaalkalmasság. {2019. évi LXXX. törvény 7§ (4)}. A pályaalkalmassági a szakképzésbe történő bekapcsolódás- képzési és kimeneti követelményekben meghatározott- azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a szakmai vizsgára és a szakma végzésére.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. (Szkt.2019.LXXX)

Intézményünkben az általános tendenciát követve, évről-évre növekvő létszámmal kezdik meg tanulmányaikat BTMN-s tanulók.

A már beiskolázott BTMN-s tanulók ellátása mellett, fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a korábban nem diagnosztizált, beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása, speciális csoportba történő besorolása.

Együttműködünk a fejlesztő pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- a belépő évfolyam év eleji felmérése, mely egységes valamennyi intézményünkben, különös tekintettel a figyelemre, emlékezetre, percepció foglalkozás, analízáló- szintetizáló- szeriális-

absztrakt gondolkodásra, szövegértésre, verbális matematikai, idegen nyelvi és informatikai kompetenciákra,

- a belépő évfolyam év eleji felmérése tanulásmódszertan tekintetében,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulásmódszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi foglalkozásokon
- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, pedagógiai szakszolgálatokkal és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó foglalkozási tanulás megszervezése,
- meghatározott kedvezmények biztosítása,
- az oktatók és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító oktatók együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- a szülők tájékoztatása a pedagógiai szakszolgálatról, családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- iskolapszichológus, ifjúságvédelmi felelős segítő tevékenysége

Az osztályfőnökök az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével külső szakember segítségét is igényelheti (pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat, iskolapszichológus).

A BTMN-s tanulók ellátása

Az intézmény a BTMN-s tanuló számára fejlesztő pedagógiai ellátást biztosít, egyéni adottsághoz igazodó előrehaladású nevelést és oktatást. Segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293. §, (1)}

A fejlesztő oktató a járási szakértői véleményben megjelölt fejlesztendő területek, tanulásszervezési, módszertani, pedagógiai javaslatok alapján egyéni fejlesztési tervet készít, amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság,

nevelési tanácsadó (15/2013. EMMI-rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről alapján).

A fejlesztő oktató a járási szakértői véleményben megjelölt formában és foglalkozásszámban fejlesztő foglalkozást tart a tanulónak.

Évente egy alkalommal a fejlesztési eredményt rögzíteni kell, és a tanuló képviselőjét tájékoztatni. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 249§ (1)}

BTMN-s tanulókat megillető kedvezmények

A BTMN-s tanuló a Kormányrendeletben meghatározott kedvezményekben részesülhet. A meghatározott kedvezményekről az igazgató dönt az Nkt. szerint, a szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el. {2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293§ (3)}

A kedvezmények a tanulmányok során, tanulmányok alatti vizsgákon, érettségi vizsgákon biztosítottak. {12/2020.II.7 Kormányrendelet, 295. § a 293.§ (3) alapján, 296. § (1.a,b; 2, 3)}

A szakmai vizsga esetén az akkreditált vizsgaközpont, a Nkt. és a szakértői bizottság véleménye alapján a következő kedvezmények adhatók meg {12/2020.II.7 Kormányrendelet 297.§ (1. 2. 3)}

- idegen nyelv, vagy annak egy típusa, szintje, ha az oktatás során is mentes volt idegennyelv alól
- interaktív vizsgatevékenységben a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz, segédszemély, jeltolmács igénybevétele
- interaktív vizsgatevékenység szóban történő felváltása, vagy szóban történő részének interaktív tevékenységgel történő felváltása
- a vizsga hosszabb idő alatt történő teljesítése.

BTMN dokumentálása

A fejlesztő foglalkozást központilag kiadott, egyéni fejlődési lapon és a Kréta rendszerben kell dokumentálni.

BTMN felülvizsgálat

A járási szakértő véleményben megjelölt kötelező felülvizsgálatot az iskolának a szülő hozzájárulásával kell kérvényeznie, részletes pedagógiai, fejlesztő pedagógia jellemzéssel.

A tanuló kötelező felülvizsgálata a 16. életévének betöltése után megszűnik {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§ (3)}

Állapotváltozás esetén, az utolsó vizsgálatot követő, 6 hónap elteltével kérhető soron kívüli vizsgálat. A szakértői vélemény a tanuló nappali rendszerű, középfokú oktatásának befejezéséig érvényes.

BTMN adatkezelés

A {2019. évi LXXX. törvény 115.§ (2/4/a)} alapján a BTMN-s diákok adatait a pedagógiai szakszolgálatok intézményei részére, és a szakképző intézmények közötti adatszolgáltatásra lehet felhasználni.

Sajátos nevelési igényű tanulók

SNI tanuló a Nkt. alapján:

- mozgásszervi
- érzékszervi
- értelmi
- beszéd
- több, együttes fogyatékoság
- autizmus
- egyéb pszichés fejlődési zavar: tanulási, figyelem, magatartás

fogyatékosággal küzdő tanulók.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a {2019. évi LXXX. törvény 94 § (1)} alapján szervezzük meg.

Az egészségi alkalmassági, pályaalkalmassági, fogyatékkal élő emberek egyenlő erejű hozzáféréseinek figyelembevételével, a Kormányrendeletben meghatározott kedvezmények útján kell biztosítani:

- SNI igényt
- fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést
- fogyatékoság jellegéhez igazodó vizsgáztatást
- SNI biztosította kedvezményeket.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. Azokat az SNI-s tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat jelenthet.

Az SNI-s tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

Intézményünkben a leggyakrabban előforduló SNI diagnózisok:

- diszlexia
- diszgráfia
- diszkalkulia,
- iskolai készségek kevert zavara,
- beszédzavar,
- tanulási zavar, hallási nehezítettség
- kevert, specifikus fejlődési zavar.

A tanév elején esetmegbeszélést tartunk az iskolába felvett tanulókról, a módszertani központ munkatársával, aki segítséget nyújt a már elkészült diagnózis értelmezésében a segédeszközök megválasztásában és az egyéni módszerek kiválasztásában.

Az SNI-s tanulók ellátása

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek, és az SNI igényéből illetve fogyatékosságból eredő hátránya csökkentéséhez szükséges mértékben egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs foglalkozást biztosít. {Nkt. 27.§ (8); 2019.évi LXXX. törvény, 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293§ (2.a)}

Az SNI-s tanulók ellátását az {Nkt. 47.§ (4) és a 2019. évi LXXX. törvény; 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 294. § (1.b, 2.b) alapján együttnevelést segítő oktató, a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő, szakirányú végzettségű gyógypedagógus, utazó gyógypedagógus, konduktor végezheti.

Létszám vonatkozásában a Nkt. 47. § (7) az irányadó.

A gyógypedagógus a megyei szakértői bizottság által kiadott szakértői véleményben megjelenő diagnózis, terápiás javaslat alapján egyéni fejlesztési tervet készít, {20/2012. (VIII.31), amelyet az iskola-vezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, {15/2013. EMMI-rendelet} a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről alapján Évente egy alkalommal a fejlesztési eredményt rögzíteni kell, és a tanuló képviselőjét tájékoztatni. {2019. évi LXXX. törvény, 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 249.§ (1)}

Az SNI-s tanuló fejlesztésének kiemelt feladatai, céljai:

- A nevelés, oktatás, fejlesztés célja, hogy a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsük csökkenteni vagy ellensúlyozni.
- Fokozott figyelmet fordítunk a tanulás összetevőinek tanítására, az egyénre szabott tanulás módszereinek megválasztására.
- Lehetővé tesszük és segítjük a tanulót segítő speciális eszközök alkalmazását.
- Megteremtjük az esélyegyenlőség alapját, hogy a gyerekek az iskolai tananyagok adott pontján felkészültek legyenek az önálló életvitelre.
- Kialakítjuk a tanulóknál az egészséges énképet és önbizalmat, hogy hogyan viszonyuljanak állapotukhoz és ismerjék meg saját értékeiket.
- Az egyéni sikereket segítő egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése a cél.
- A különféle tulajdonságok, funkciók egyensúlyának kialakítása fontos feladat.
- A hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása, a meglévő ép funkciók bevonása, a hiányzó pótlása érdekében.
- Növeljük a kudarcűrő képességet.
- A sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók terápiás jellegű korrekciójával.
- A differenciált szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal.
- Az általános műveltség megalapozása a fogyatékos, életkor és osztályok figyelembe vételével. Az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátítása az évfolyamok, osztályok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével.
- A fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.
- Felkészítjük a tanulót a felnőtt lét szerepeire.
- Oktatóink fejlesztést, egyéni tantárgyi megsegítést biztosítanak tanulóinknak, figyelembe véve a szakértői bizottságok által javasolt fejlesztési területeket.
- Az intézményi fejlesztés teljes időtartama alatt kiemelt feladat a komplex rehabilitációs tevékenység, melyben együttműködünk az egyes gyógypedagógiai és módszertani központokkal.

A fejlesztés megvalósulásának szinterei

- Tanórán (differenciál foglalkozás):
  - bontott csoportos foglalkozás,

- fejlesztési terv szerint differenciált egyéni foglalkozás,
- foglalkozási differenciált foglalkozás.
- Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozás, tanítási órán kívül (a jogszabályban előírtak, illetve az intézményi lehetőségek figyelembe vételével).
- Tanulószoza, tanórán kívüli foglalkozások (egyéb foglalkozások, korrepetálások).
- Személyes kapcsolatok (egyéni beszélgetések az oktatók és a diákok között).
- Iskolapszichológusi ellátás igénybevétele
- Együttműködés a szülőkkel és a családdal.

SNI-s tanulókat megillető kedvezmények

Az SNI-s tanulók a Kormányrendeletben meghatározott kedvezményekben részesülhet. A meghatározott kedvezményekről az igazgató dönt az Nkt. szerint, a megyei szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el. {2019. évi LXXX. törvény, 12/2020.II.7. Kormányrendelet, 293.§ (3)}

A kedvezmények a tanulmányok során, tanulmányok alatti vizsgákon, érettségi vizsgákon biztosítottak. {12/2020.II.7 Kormányrendelet, 295.§ a 293.§ (3) alapján, 296.§ (1.a, b, 2, 3)}

A szakmai vizsga esetén az akkreditált vizsgaközpont, az Szkt. és a szakértői bizottság véleménye alapján a következő kedvezmények adhatók meg:

- idegen nyelv, vagy annak egy típusa, szintje, ha az oktatás során is mentes volt idegennyelv alól
- interaktív vizsgatevékenységben a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz, segédszemély, jeltolmács igénybevétele
- a vizsga hosszabb idő alatt történő teljesítése. {12/2020.II.7 Kormányrendelet 297.§ (1. 2. 3.)}

SNI dokumentálása

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt, a fejlesztő foglalkozást központilag kiadott, egyéni fejlődési lapon és a Kréta rendszerben kell dokumentálni.

SNI felülvizsgálat:

A megyei szakértő bizottság által kiadott szakértői véleményben megjelölt kötelező felülvizsgálatot az iskolának a szülő hozzájárulásával kell kezdeményezni, részletes pedagógiai jellemzéssel. {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§}

A tanuló kötelező felülvizsgálata a 16. életévének betöltése után megszűnik {15/2013. (II.26) EMMI rendelet 22.§ (3).}

Állapotváltozás esetén, az utolsó vizsgálatot követő, 6 hónap elteltével kérhető soron kívüli vizsgálat.

SNI adatkezelés

A {2019.évi LXXX. törvény, 115.§ (2/4/a)} alapján az SNI-s diákok adatait a pedagógiai szakszolgálatok intézményei részére, és a szakképző intézmények közötti adatszolgáltatásra lehet felhasználni.

Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában, magasabb intelligenciával, magas fokú kreativitással rendelkezik. Jellemzői a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció. Mindemellett felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Meg kell felelnünk a szülők és tanulók azon elvárásainak, hogy diákjaink képességeinek és érdeklődésének megfelelő programokat kínáljunk, s ehhez megfelelő tevékenységi formákat találjunk. Meg kell keresnünk azokat a szinteket, fórumokat, melyek hatékonyan segítik a tehetség kibontakozását. Minden oktató, szakoktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a foglalkozási és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözük az oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei intézményünkben:

- kapcsolat a szülőkkel (a tehetség korai jegeit tapasztalták-e) különös tekintettel a motivációra
- a tehetséggondozáshoz értő, felkészült oktatók biztosítása akkreditált, szakirányú továbbképzéssel,
- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, intelligenciatesztekre, ill. ezek értékelése

- az egyéni képességekhez igazodó foglalkozás és tanulás megszervezése,
- emelt foglalkozásszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, dráma, vizuális kultúra, szakmai diákkörök),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- iskolai sportkör,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés,
- részvétel a OKTV-n és az OSZTV-n,
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

Eredményes munkavégzésünkhöz ezen a területen arra kell törekednünk, hogy vegyük figyelembe és kezeljük eredményesen a tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési, valamint a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási különbségeket. Ennek érdekében olyan sokféle, változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmazzunk, amelyek elősegítik, hogy minden tanuló elsajátítsa a társadalmi beilleszkedéshez szükséges színvonalú általános felkészültséget, ugyanakkor e minimum fölött minden diák optimális alkalmat és segítséget kapjon, hogy adottságbeli lehetőségeinek legfelső határáig eljuthasson, hogy felismerje, kipróbálhassa, miben a legjobb, milyen tevékenységi körhöz van leginkább tehetséges.

3.5 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

A tanulóknak joga van arra, hogy véleményét szabadon kifejezze, részt vegyen az érdekeit képviselő szervezetekben.

A kommunikációs kultúra fejlesztésének, a demokratikus joggyakorlás megtanulásának legfőbb színtere a diákönkormányzat munkájában való részvétel, ahol a problémaérzékenység, a vitakultúra fejlesztése, a feladat- és felelősségvállalás, a konfliktuskezelés módjait sajátítják el a diákok.

Az iskola minden osztálya két tanulót delegál a diákönkormányzatba. Az egyik tag az osztálytitkár személye, a másik pedig az osztály bizalmát élvező társuk. A diákoknak a következő fórumokon van lehetőségük gyakorolni az intézmény döntési folyamatában való részvételi jogukat

<p>A DÖK és az iskolavezetés közötti kapcsolattartás rendje</p>	<p>A diákönkormányzat munkáját segítő oktató és az illetékes igazgatóhelyettes között napi munkakapcsolat van.</p> <p>Heti rendszerességgel történik a rendezvények egyeztetése.</p> <p>Az igazgató és az igazgatóhelyettes fogadóóráján bármikor fordulhatnak a diákok problémájukkal az iskolavezetéshez akár szóban, akár írásban.</p> <p>Az évi rendes diákközgyűlésen, diákfórumon is találkozhatnak a diákok az iskolavezetéssel és az oktatói testülettel. Az évi közgyűlés egyik napirendi pontja a házirendben foglalt végrehajtásainak tapasztalatairól szóló beszámoló.</p>
---	--

A diákönkormányzat elsődleges célja a diákjogok és kötelességek megismertetése és gyakoroltatása.

Ezek a következők:

- a tanulók tisztában legyenek jogaikkal és kötelességeikkel
- jogukat gyakorolják iskolai, városi, megyei fórumokon
- a diákok érdekképviselése megoldott legyen azokon az értekezleteken, ahol az őket érintő kérdések kerülnek megvitatásra
- a diákönkormányzat működési rendjének kidolgozása
- az iskolai Házirend véleményezése, évente a módosításhoz kiegészítő javaslatok tételre
- a szakképző intézmény működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében való részvétel (30§)
- A tanulónak joga van arra, hogy a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselért, továbbá kérje az őt ért sérelem orvoslását. (57§)

A tanulók jogait szemlélteti a következő táblázat:

<p>a) A tanulónak joga, hogy személyesen vagy képviselő útján részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában.</p>	<p>Ennek érdekében az iskolában diákönkormányzat működik. A tanuló ebbe választó és választható, melynek szabályait a diákönkormányzat SZMSZ-e szabályozza.</p>
<p>b) A tanulónak joga, hogy az iskola vezetőségéhez, a diákönkormányzathoz forduljon kérdéseivel, javaslataival, véleményével.</p>	<p>A tanuló kérését, javaslatait írásban adhatja be az illetékes szervek vezetőinek, és javaslataira 15 napon belül választ kell kapnia.</p>
<p>c) A tanuló joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt mondjon az őt nevelő és oktató munkájáról.</p>	<p>Erre lehetőséget ad belső értékelési csoport által szervezett tanulói elégedettségmérés. A diákönkormányzat is működtethet tanulói értékelési rendszert, ahol minden diák név nélkül, különböző szempontok szerint értékelheti oktatói munkáját.</p>

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményét

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- c) a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- d) a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
- e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához, a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- f) a házirend elfogadásához és
- g) a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben ki kell kérni

A diákság évi közgyűlésen (március végén) fejt ki észrevételeit, javaslatait a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdésekben. Ekkor véleményezik az intézményi alapidokumentumok aktualizálását, tesznek javaslatot módosításra és az érettségi vizsgák lebonyolításának rendjére.

3.6 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató és a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülő, tanulók és az iskola kapcsolata

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény eredményes működéséhez nemcsak a tanulók érdeklődésének, hanem a szülők érdekeinek figyelembe vétele is szükséges. A szülői ház és az oktatói testület aktív koordinált együttműködése nélkül lehetetlen az iskolai nevelés és a tanulók személyiségfejlesztésének eredményes megvalósítása.

Az együttműködés alapjául a tanulók iránt érzett közös felelősség szolgál. Egymás kölcsönös támogatása és a koordinált pedagógiai tevékenység révén lehet elérni a megfelelő eredményt. A kedvezően fejlődő gyermeki személyiség kialakulásának feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, figyelembe véve a szakképzési törvénynek a tanulók személyiségi jogait, személyes adatait védő rendelkezéseit. Mind a tanulókkal, mind a szülőkkel való kapcsolattartás során kerüljük a diszkrimináció nyílt és burkolt formáit, ezeket a tanulók egymás közötti érintkezésében sem tűrjük.

Az iskola különböző közösségeinek tevékenységét az iskola igazgatója és az általa megbízott igazgatóhelyettes fogja össze.

Az együttműködés formái az iskola részéről

- Rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről és magatartásáról írásban, telefonon és az elektronikus naplóban, írásbeli jelzés a tanuló gyenge tanulmányi előmeneteléről, esetleges hiányzásairól, tájékoztatók, értesítések generálása, küldése, nyomtatása)
- A képzési tanács rendszeres informálása az iskola életének eseményeiről (évente legalább egy találkozó, a tagok bevonása a döntések előkészítésébe, végrehajtásába személyesen ill. rendszeres elektronikus hírlevelek útján)
- A Szakmai Programhoz való hozzáférés biztosítása, a folyamatos karbantartás és aktuális módosítások során a szülők bevonása, véleményük kikérése
- A tanuló egyéni vagy családi problémája, veszélyeztetése esetén az ifjúságvédelmi felelős tájékoztatása, családlátogatás a gyermekjóléti intézménnyel együtt, szükség esetén egyéb intézkedés kezdeményezése.
- A szülő tájékoztatása a családokat segítő intézményrendszer igénybevételi és elérési lehetőségeiről
- Előre tervezett és rendkívüli szülői értekezletek (félévente legalább egy)

- Fogadóórák (félévente legalább egy intézményi szinten, egyénileg előzetes bejelentkezés után a kijelölt időpontban)
- Pályaválasztási, pszichológiai és mentálhigiénés tanácsadás
- Nyílt napok, nyílt órák szervezése
- Értekezletek, tanácskozások, iskolagyűlések
- Szakmai látogatások szervezése
- Előadások szervezése (nevelési tanácsadó, pszichológus, egészségügyi szakember, rendőrség stb. meghívásával)
- Prevenációs napok szervezése
- Szülők meghívása az iskola és a DÖK rendezvényeire

Az együttműködés formái a tanulók részéről

A tanuló kötelességeinek a szakképzési törvénynek és az iskola házirendjének megfelelő teljesítése

- A tanuló éljen a szakképzési törvényben és az iskola házirendjében biztosított jogaival
- A tanuló hozzájárulása javaslatokkal, ötletekkel az iskola életének gazdagításához
- Őszinte, tisztelettudó véleménynyilvánítás a tanulókat érintő kérdésekben
- Aktív részvétel a tanuló által választott foglalkozásokon
- Az iskola- és az osztályközösség aktív formálása
- DÖK munkájába való bekapcsolódás, igazgatói beszámoló és évi legalább egy taggyűlés megtartása

Az együttműködés formái a szülők részéről

- Személyes megjelenés az iskolai rendezvényeken
- Aktív részvétel az intézményi Képzési Tanács munkájában, ötletnyújtás, az igények és problémák őszinte feltárása az iskola oktató-nevelő munkájával kapcsolatban
- Őszinte véleménynyilvánítás az iskola által felvetett kérdésekben.
- Együttműködő magatartás a nevelési problémák leküzdésében, a tanulók felzárkóztatásának segítségével és a tehetséggondozásban.
- Érdeklődő, segítő hozzáállás
- Szponzori segítségnyújtás
- Közösségi szolgálat szervezésébe való bekapcsolódás
- Az intézmény külkapcsolataiba, diákcserebe való bekapcsolódás

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

- Közös rendezvények szervezése a szülők és oktatók részvételével
- A meglévő hagyományok bővítése
- Rendkívüli, kötetlen formában megrendezett szülői értekezletek
- Sportvetélkedők szülők, tanulók és oktatók részvételével
- Szülők bevonása a tanulók szabadidős programjainak szervezésébe, a pályaválasztással kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató munkába. (pl. munkahelyek, munkakörök megismertetése)
- A diákállalkozások munkájába való bekapcsolódás

Visszacsatolási módszerek

A mérés, ellenőrzés és értékelés rendszerében foglaltak alapján (MIR).

Külső kapcsolatok

Az iskola külső kapcsolatai egyfelől determináltak, másfelől olyan megfontolás alapján születnek, hogy mennyire segíti az oktató- nevelőmunka célkitűzéseinek megvalósulását, a tanulóifjúság, az oktatói testület érdekeinek védelmét.

Különösen nagy figyelmet fordítunk a szakmai gyakorlati helyekkel (turisztikai cégek, szolgáltatóközpontok) a vállalati és pénzügyi szektor intézményeivel történő rendszeres formális és informális kapcsolattartásra.

Az osztályfőnök kapcsolatot tart a kollégiummal, részt vesz rendezvényeiken, ballagási ünnepségeiken.

3.7 A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti összes vizsgát a hatályos jogszabályok (A Szakképzési törvény és a 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet) előírásainak figyelembevételével szervezzük.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni.

A vizsga reggel nyolc foglalkozás előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a vizsgát megelőző 3 hónapon belül kell kijelölni. A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki.

A vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.

Az igazgató a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése. Amennyiben az írásbeli vizsgán a tanuló nem teljesít legalább 12%-ot, szóbeli vizsgára nem bocsátható.

A tanulmányok alatti vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.

Az eredményhirdetés ideje legkésőbb az a vizsgaidőszak utolsó vizsganapját követő nap.

Az eredményhirdetésig az oktatóknak titoktartási kötelezettsége van.

Az eredményhirdetésen a megjelenés kötelező.

A szabályok betartása fegyelmi felelősséggel járó kötelesség!

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA SZABÁLYZATA

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit, nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot;
- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető és az oktató testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet (egy tanítási évben az igazolt és az igazolatlan mulasztás együttesen a 250 foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások 30 százalékát meghaladja);
- külföldi tartózkodás, egyéni tanulmányi rend illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozó vizsga letételét;
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozó vizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében testnevelés);

- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból);
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) vizsgaletételére kötelezték;
- a tanórákon nem tanult tantárgyból osztályozó vizsgaletételére engedélyt kapott.

Egy osztályozó vizsga – kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Osztályozó vizsga a tanítási év során bármikor szervezhető. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. Az osztályozó vizsga vizsgaidőszaka intézményünkben: április, június és augusztus-szeptember.

Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozó vizsga. Több évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.

Az osztályozó vizsgaletételét az igazgató engedélyezi.

Az osztályozó vizsgára való jelentkezés kérelmét az április-júniusi vizsgaidőszakra január 31-ig; az augusztus - szeptemberi vizsgaidőszakra pedig május 1-ig kell beadni az iskola igazgatójának címzve.

Az osztályozó vizsga követelményeit az iskola oktatói testülete határozza meg. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők, kérelemre a tanuló vizsga előtt írásbeli tájékoztatást kaphat.

Az osztályozó vizsgahelye az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsgaletételére. Erre engedélyt az igazgató adhat.

Az osztályozó vizsganapján a tanuló kérelmére mentesülhet a tanórák látogatásának kötelezettsége alól. Az írásbeli és a szóbeli vizsgára 1-1 nap felhasználása engedélyezhető. További 1 napot az előrehozott írásbeli érettségi vizsgára lehet igénybe venni.

Sikertelen osztályozó vizsga esetén a tanuló javítóvizsgát tehet, amennyiben a javítóvizsgára bocsátás feltételeinek megfelel.

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA ELŐREHOZOTT ÉRETTSÉGI MIATT

- Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A szakképző intézmény magasabb évfolyamán vagy

évfolyamismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban a szakképző intézmény szakmai programjában foglaltak szerint kell eljárni.

- Az előrehozott érettségit a tanuló tanulmányi munkája mellett és nem helyette vállalja, ezért csak az érettségi napjára és az írásbeli érettségi idejére kap felmentést az iskolalátogatás alól.
- Az osztályozó vizsgára való felkészülés nem ad felmentést más tantárgyak óráinak látogatása és az órákra való felkészülés alól!
- A tanuló az önként vállalt osztályozóvizsgára önállóan készül fel, és saját felelősségére jelentkezik, de oktatója köteles tanácsot adni a felkészüléshez a tanulónak, amennyiben kéri.
- A tantárgyak részletes követelményrendszerét minden tanuló megtalálja a szakmai programban, az iskola honlapján vagy a könyvtárban.
- Minden iskolánkkal tanulói jogviszonyban lévő diák számára a vizsga díjmentes.

JELENTKEZÉS OSZTÁLYOZÓ VIZSGÁRA

Előrehozott érettségire és osztályozó vizsgára a megadott határidőig az iskola bármely tanulója beadhatja a jelentkezését - megfelelő indoklással, oktatója javaslatával és aláírásával az iskolában használt jelentkezési lapon.

A jelentkezéseket az osztályfőnök a megadott határidőig összegyűjti, véleményét a megfelelő helyre felvezeti (nagyon figyelve az alább felsorolt kritériumoknak való megfelelésre és arra, hogy a tanulónak adott évfolyamból ne legyen korábbról érdemjegye), aláírja és leadja az általános igazgatóhelyettesnek.

A jelentkezés elfogadásáról az oktató, az osztályfőnök és az iskolavezetés véleményének figyelembevételével az iskola igazgatója dönt. Döntését határozatban közli a tanulóval és gondviselőjével (az augusztus - szeptemberi vizsgaidőszak esetén) június 15-ig, illetve (az áprilisi vizsgaidőszak esetén) február 15 – ig)

Az iskolatitkár összesíti minden vizsgaidőszakban a jelentkezéseket; az engedélyezett vizsgák összesítését átadja a munkaközösség-vezetőknek és az érintett osztályfőnököknek, akik aláíratják a tanulóval ennek tudomásul vételét.

A VIZSGA LEBONYOLÍTÁSA

Az **ÍRÁSBELI OSZTÁLYOZÓ VIZSGA** időtartama egységesen 60 perc. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy napon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.

A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.

Szabálytalanság: Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja ennek tényét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, az igazgatóból és két oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

- a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- b) az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- c) ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pont szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

A **SZÓBELI OSZTÁLYOZÓ** vizsgát az iskola oktatóiból alakított 3 tagú vizsgabizottság előtt kell megtartani. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. A vizsgabizottság kérdező oktatója lehetőleg az az oktató legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán, az elnökön és a kérdező oktatón kívül még

legalább egy, lehetőleg az adott tantárgyat tanító vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 30 percet kell biztosítani.

Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.

A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni, és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Szabálytalanság: Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak pótlására.

A szóbeli vizsgát évfolyamonként más-más napon kell lebonyolítani.

A felsőbb évfolyam vizsgájának szóbeli részére csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgájának szóbeli részén megfelelt.

Az osztályozó vizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

A **GYAKORLATI OSZTÁLYOZÓ VIZSGÁN** az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a gyakorlati vizsgatevékenység ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket.

Nem számítható be a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgatevékenységet egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni

FELMENTÉS FOGLALKOZÁSLÁTOGATÁS ALÓL

Ha a tanuló a tantárgyat osztályozó vizsgával teljesítette előrehozott érettségi indokával, mindaddig járnia kell az órákra, ameddig az adott tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát nem tett.

Az előrehozott érettségi után a tanuló akkor léphet ki az adott tantárgy tanulócsoportjából, ha ezt kérelmezi az iskola igazgatójánál, aki ezt engedélyezheti.

Ez alól kivétel a testnevelés tantárgy, mert az egészség védelme érdekében a testnevelés órákon való részvétel minden tanuló számára kötelező. Felmentés írásbeli kérelemre csak akkor adható, ha a tanuló élsportoló.

A két tanítási nyelvű osztályokban a nyelvórák látogatása a középszintű érettségi letétele után is kötelező a szakmai programban leírtak szerint.

Ha a tanuló a tantárgyat a sikeres előrehozott érettségi után nem kívánja tovább tanulni, az így keletkező „lyukas órákon” jogszerű tartózkodási helye a könyvtár, klub illetve a folyosó. Az iskola épületét lyukas órán elhagyni, - az utolsó tanítási foglalkozás kivételével - nem lehet.

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA HIÁNYZÁSUK MIATT NEM OSZTÁLYOZHATÓ TANULÓK ESETÉN:

Amennyiben a tanulók dolgozatírásokról rendszeresen hiányoznak, témazáró dolgozataikat évente pótdolgozat írásával teljesíthetik. Az oktatók egyeztetés során jelölik ki ennek időpontját.

Ha a tanulónak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, azaz a szakmai programban előírt számú érdemjegyet nem szerezte meg, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének.

Az osztályozó vizsga időpontja a nem osztályozható tanulók esetében január utolsó hete az első félévi tananyagból. Az év végi osztályozó vizsgán a tanév teljes anyaga kerül számonkérésre június 15-ig. Amennyiben ez nem sikerül, vagy a tanuló nem jelenik meg, a következő vizsgaidőszakban javítóvizsgát tehet.

KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

Különbözeti vizsga az igazgató döntése alapján bármikor tehető. A különbözeti vizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani. A különbözeti vizsgával kapcsolatban az alábbiak szerint kell eljárni:

- A különbözeti vizsgára a bizonyítvány benyújtásával kell jelentkezni. A vizsgaengedélyt az igazgató adja, és ő állapítja meg a különbözeti vizsga anyagát is.
- A különbözeti vizsga azokra a tantárgyakra illetőleg tananyagokra terjed ki, amelyeket a tanuló az érvényes tantervből és bizonyítványból megállapíthatóan az előző osztály(ok)ban nem tanult.
- Ha a tanulónak tanulmányai folytatásához egynél több osztály, v. évfolyam anyagából kell különbözeti vizsgát tenni, akkor engedélyezhető számára az egy-egy osztályból a félévenkénti vagy az összevont különbözeti vizsga letétele.
- A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. A vizsga ideje általában a szorgalmi idő vége vagy az év eleje.
- A vizsgáztató oktatók lehetőleg annak az osztálynak az oktatói legyenek, amelyben a sikeres vizsga letétele után a tanuló folytatja tanulmányait.
- A vizsga lebonyolítása az osztályozó vizsgára előírtak szerint történik.
- A különbözeti vizsga díjtalan és nem nyilvános.
- A különbözeti vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni és a vizsga eredményét a tanuló bizonyítványába, a naplóba és a törzskönyvbe is be kell vezetni. A külföldi bizonyítvány alapján különbözeti vizsgát tett tanulónak új bizonyítványt kell kiállítani, és a jegyzet rovatba be kell jegyezni a különbözeti vizsga eredményét.

JAVÍTÓVIZSGA

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani.

A javítóvizsgára utasított tanuló javítóvizsgát az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban tehet.

A javítóvizsga helye az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. A vizsga előtt legalább 30 nappal független vizsgabizottság kérhető, ez esetben a vizsga díjköteles. A vizsga idejét közzéteszi igazgató az iskola honlapján és az iskola faliújságján.

A javítóvizsga követelményei az iskola honlapján ezen dokumentum mellékleteként megtekinthetők, kérelemre oktatója kinyomtatva a tanuló rendelkezésére bocsátja - ennek tényét a tanuló az iskola titkárságán aláírásával igazolja.

A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.

A tanuló bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.

A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulóknak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.

Az írásbeli dolgot nem a tanulót tanító oktató javítja.

A vizsgabizottság kérdező oktatója ne az az oktató legyen, aki a tanulót előzőleg megbuktatta.

A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik. (ld. helyi tanterv)

A javítóvizsga díjmentes a vizsgázó számára.

A javítóvizsga nem ismételhető meg!

A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba.

Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb a vizsgaidőszak utolsó vizsganapját követő napon.

PÓTLÓVIZSGA

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A pótlóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani.

A VIZSGÁK JEGYZŐKÖNYVE

Az osztályozó- javító és különbözeti vizsgáról jegyzőkönyvet kell kiállítani, amely

- osztályozó-, javító és különbözeti vizsga esetén az A. Tü. 1023. r. számú;
- a vizsga ülésrendjének jegyzőkönyve esetén az A. Tü. 511. r. számú nyomtatvány felhasználásával készül.

A tanulmányok alatti vizsgák során az ülésrendre vonatkozó jegyzőkönyvbe be kell írni a vizsga típusát (osztályozó, javító, különbözeti), a tantárgyat, a vizsga időpontját, a vizsgacsoportot, a tanulók nevét, számát, az ülésrendet, a tanterem számát, a tételbontás idejét, a várható befejezés időpontját.

Fel kell vezetni az időpontot is, amikor a tanuló a dolgozatot beadta. A megfelelő helyen szerepeljen a felügyelő oktató neve, az üres részeket ki kell húzni.

Az ülésrendre vonatkozó jegyzőkönyvön kívül a vizsgák jegyzőkönyveinek tartalmaznia kell a vizsga megnevezését, az érintett oktatók nyomtatott nagybetűvel írt nevét, aláírását; a tantárgyat, az évfolyamot, a számon kért tételek címét, a vizsga dátumát, a javasolt és végleges érdemjegyet. Hiánytalanul ki kell tölteni a tanuló adatait, törzslapszámát, a vizsgabizottság határozatát (bélyegzővel v. kézírással), a jegyzőkönyv dátumát, mely az eredményhirdetés dátuma. Az üresen maradt részeket ki kell húzni.

A hiánytalanul kitöltött jegyzőkönyveket az igazgatóhelyettes ellenőrzi, jóváhagyása után az iskolatitkáriban kell leadni.

ELJÁRÁS VENDÉGTANULÓ, VALAMINT FÜGGETLEN VIZSGABIZOTTSÁG ELŐTT TETT VIZSGA ESETÉN

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt a szakképző intézményt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről - figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot - az a szakképző intézmény dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

ELJÁRÁS TANULMÁNYI IDŐ MEGRÖVIDÍTÉSE ESETÉN

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

Ha a tanuló több évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.

Ha a tanuló nem teljesíti az évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

ÁGAZATI ALAPVIZSGA

Az ágazati alapvizsga a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

Az ágazati alapvizsga teljesítését a bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható. (Szkr.254/A§)

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha elégtelen ágazati alapvizsgát tett. Az ágazati alapvizsgához kapcsolódó javító- és pótlóvizsga letételére az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül kell lehetőséget biztosítani.

Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy elégtelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében, 60 napon belül teheti le. A javítóvizsgán is elégtelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytathatja. (Lásd: Ágazati alapvizsga szabályzat: melléklet)

3.8 A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A TANULÓI VAGY FELNŐTTKÉPZÉSI JOGVISZONYRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

A tanulói jogviszonyra az Szkt. 53–72. §-át alkalmazzuk.

A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a 16. életévét betölti

Tanulói jogviszony legfeljebb annak a tanévnek az utolsó napjáig hozható létre, amelyben a tanuló a 25. életévét betölti.

Felnőttképzési jogviszony nem tanköteles személlyel létesíthető.

A felnőttképzési szerződést bármelyik fél azonnali hatállyal felmondhatja, ha a képzésben részt vevő személy az oktatásban, képzésben való részvételre egészségileg alkalmatlanná vált, fizetési hátralékát a felnőttképző felszólítása ellenére sem teljesíti vagy a kontaktórákról a képzési programban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott

A képzésben részt vevő személyt fegyelmi felelősség nem terheli (megszüntetés egyoldalú jognyilatkozattal).

Szóbeli felvételi vizsgát 2013-tól csak a NAT követelményrendszerére épülve lehet szervezni. Intézményünk az anyanyelvi kompetenciát, ezen belül a szóbeli szövegalkotást kívánja mérni. A rövid bemutatkozást és iskolai motiváció-vizsgálatot követően a tanuló a megadott témakörök valamelyikéből választ, majd rövid felkészülési idő után önálló beszédművet ad elő, melyet a 3 tagú szóbeli vizsgabizottságok a közösen kialakított értékelő lap alapján pontoznak.

A bizottságok vezetőit az igazgató bízta meg, a másik két tagot az oktatói testületből ők kérik fel.

A hozott és szerzett pontok összeadása után előforduló egyenlőség esetén a hivatkozott rendelet útmutatásai szerint részesítjük előnyben a jelentkezőket. A különleges helyzet definíciójában az iskolához való személyes kötődést (szülő, testvér az iskola dolgozója vagy tanulója jelenleg vagy a múltban) fogalmazzuk meg.

A szakképzésbe jelentkező tanulók (1/13.évfolyamra és a 2/14. évfolyamra) számára augusztus hónapban motivációs elbeszélgetést tartunk. Ennek során kollégáink meggyőződnek a jelöltek jelentkezésének jogszerűségéről illetve felméri, alkalmas-e a tanulmányok folytatására, előzetes ismeretei, személyiségjegyei alapján számíthatunk-e eredményes szakmai vizsgájára. A középiskolai osztályzatok, az eddigi magatartás- és szorgalmi minősítés, hiányzások és a beszélgetés alapján a bizottság rangsorolja a jelentkezőket. A nappali tagozaton a helyek függvényében nyílik lehetőség továbbtanulásra, az esti munkarend szerint osztályokban pedig az aktuális keretszámok mértékéig lehetséges a beiskolázás. A munkarendek közötti átjárhatóság biztosított, de egyéni igazgatói engedélyhez kötött.

A felvételi eljárás a 20/2012. EMMI rendelet szerint történik. Az írásbeli vizsgán a tantárgyankénti és a szóbeli vizsgán önállóan legalább a szereszhető pontok 20%-át elérő tanuló teljesítette az intézmény helyi előírásait. A felvételi elbeszélgetés során a bizottság a jelöltek pályaalkalmasságát is vizsgálja. Az előnyben részesítés helyi elvei:

- HHH
- debreceni

Az átvétel általános szabályai:

- Tanuló átvételére a tanév során bármikor sor kerülhet.
- Az átvétel jelentkezés alapján történik.
- A tanuló átvételéről az iskola igazgatója dönt a mindenkori jogszabályok alapján és a tanuló legalább jó rendű tanulmányi eredményét feltételezve.
- A tanuló tanulói jogviszonyon alapuló jogait és kötelességeit az átvétel napjától gyakorolhatja.
- Tanköteles tanuló tanulói jogviszonyát csak a fogadó intézmény igazgatójának felvételt igazoló értesítésével lehet megszüntetni.
- Iskolaváltásra a magántanulónak is joga van.

Az átvétel dokumentumai:

- írásbeli szülői kérelem (jelentkezés)
- a tanuló előző tanulmányait tartalmazó iratok (bizonyítvány, törzslapkirovat, ellenőrző könyv)
- a tanulóval jogviszonyban álló intézmény igazgatójának értesítése az iskolaváltásról
- a fogadó iskola igazgatójának határozata az átvételről

Tanulmányok folytatásának módjai:

- különbözeti vizsga nélkül folytathatja tanulmányait az a tanuló, aki a fogadó intézmény adott évfolyamra vonatkozó helyi tantervét teljesítette
- különbözeti vizsga vagy vizsgák letételével folytathatja tanulmányait az a tanuló, aki a tantervi követelményeket csak részben teljesítette
- több különbözeti vizsga vagy a tantárgy nehézsége, sajátossága miatt a tanuló türelmi időt és oktatói segítséget kaphat a felkészüléshez, amelyet az átvételi határozatban rögzítenek
- a különbözeti vizsgák által előírt követelmények teljesítése, osztályzat megszerzése legkésőbb a félévi és az év végi konferenciát megelőző vizsgaidőszak

- évfolyamisméltléssel folytathatja tanulmányait az átvett tanuló, ha azt a szülő kérte és az igazgató engedélyezte

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Tanulóinkat felkészítjük az osztályfőnöki órák keretében a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére

- az iskolában
- otthon
- a közlekedésben
- osztálykirándulásokon

Iskolánk fontosnak tartja, hogy minden diákja képes legyen első segítségben részesíteni sérült társait. Iskolánk jó kapcsolatot épített ki a Vöröskereszt helyi szervezetével, így diákjainknak lehetősége nyílik a csoportos elsősegélyvizsgára való felkészülésre és vizsgára. Intézményünkben a Vöröskereszt munkáját segítő oktató látja el, aki ezen feladatokat koordinálja és évente egy alkalommal véradást is szervez.

Tanítási idő alatt az elsősegélynyújtás lehetőségét biztosítják a testnevelő oktatók (a testnevelés órán bekövetkező balesetek esetében) ill. a munkahelyi balesetvédelmi felelős oktató.

Az iskolai túrakör havi kirándulásait mindig elsősegélynyújtási felkészítés előzi meg, különös figyelmet fordítva az időjárás, terep és öltözködéssel kapcsolatos témákra.

4. OKTATÁSI PROGRAM

4.1 A kötelező és nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, megszervezésének és választásának elvei

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterveket alkalmazzuk.

A NAT köznevelés feladatát alapvetően a *nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg*. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Ezzel járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítéloképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Ezen pedagógiai célkitűzéseket részben a kerettantervek tantárgyi részkitűzéseinek megvalósításával, interdiszciplináris tananyagok fejlesztésével; részben az iskola saját történelmi hagyományainak és szellemiségének megőrzésével kívánjuk megvalósítani.

A tradíciók újragondolásával a regionális kultúra és az európai civilizációs változatosság tananyagba emelésével a kerettantervek nyújtotta 10%-os többletlehetőséget szeretnénk kihasználni. A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a technikumban az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák. A technikumnak szakmai végzettséget adó szakmai vizsgára, szakirányú felsőfokú

iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó öt középiskolai évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A képzés foglalkozásterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását.

4.2A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Két tanítási nyelvű sajátosságok intézményünkben

A 9/Kny évfolyam befejezése után az a tanuló, aki a belső mérések adatai és a nyelvoktatók megítélése szerint nem képes a B2+ kimeneti szintet teljesíteni, az iskola másik 9-ikes osztályában folytathatja tanulmányait. A 9-12. évfolyamon az iskola biztosítja az emelt szintű nyelvi érettségire való felkészítést és a tanuló valamint a szülő elfogadja, hogy ezen elvárást teljesíti. Aki az OH által szervezett célnyelvi mérésen (10. évfolyam) az elvártnál gyengébb eredményt / kirívóan gyenge eredményt ér el, annak az iskolavezetés felajánlja/javasolja a tagozatváltást, hiszen a két tanítási nyelvű tagozat kimeneti követelményeket várhatóan nem - vagy csak gyenge eredménnyel - fogja tudni teljesíteni. Ehhez a szülő beleegyezése szükséges.

A két tanítási nyelvű osztályokban a 9/Kny-12. évfolyam foglalkozásszáma és követelményei alapján a 11. évfolyam után lehetőség van angol középszintű előrehozott érettségi vizsga letételére. A sikeres középszintű érettségi vizsga nem ad felmentést a 13. évfolyam angol emelt szintre felkészítő szakmai óráinak látogatása alól, egyedi felmentést csak felsőfokú nyelvvizsga-bizonyítvány felmutatása esetén az igazgató adhat. A tanuló érdemjegye a 13. évfolyamon ebben az esetben a 20/2012. EMMI rendelet 55.§ (1-3) alapján az oktatói testület döntésével az évközi teljesítmény alapján 5 (jeles). Az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés elfogadásának feltétele a fenti tájékoztatás tanuló és szülő általi elfogadása írásos nyilatkozat formájában. (20/2012. EMMI rendelet 7.§ (b) bb, bg, bp alpontjai, 4/2013. EMMI rendelet a két tanítási nyelvű oktatás irányelvéről 5.§ és a 100/1997. Kormányrendelet az érettségi vizsgaszabályzatról 12.§ (1-2). pontja alapján.

A 2020-tól induló évfolyamok tanulói előrehozott érettségi vizsgát tehetnek a 12. év végén, majd szakmai vizsgát és érettségit 13.-ban. Felmenő rendszerben a nyelvoktatást a 12. évfolyam végére az intézmény a megfelelő óraszámok biztosításával befejezi (a nem két tanítási nyelvű osztályokban).

A jelentkező annak ismeretében dönt a nyelvi érettségire való jelentkezés szintjéről, hogy a felvételi szempontjából emelt szintű érettségi pontok csak valóban letett vizsga (és nem nyelvvizsga-bizonyítvány) alapján számíthatók. (Fokt, Tv. 40. § (1-2))

Mentesül az foglalkozáslátogatás alól az a tanuló, aki C1 szintű vizsgabizonyítványt szerez, de a két tanítási nyelvi érettségi követelményeket neki is teljesítenie kell.

Iskolánk részt vállal a központilag szervezett témahetek (pénzügyi tudatosság, digitális, fenntarthatósági) helyi programjának kialakításában és lebonyolításában.

Az iskolai lemorzsolódás megelőzésére kidolgozott eljárásrendet követünk.

Iskolánkban egyéni tanulmányi rend kialakítása a gyakorlati órák szakképzési törvényben előírt rendelkezéseinek betartásával kérhető.

Választható tantárgyak, foglalkozások

Jogszábeli felhatalmazás alapján az intézmény tantárgyfelosztását az igazgató állítja össze a szakmai, pedagógiai, tárgyi feltételek és az esélyegyenlőségi elvek figyelembe vételével. A tanszabadság a tanulót és az oktatót egyaránt megilleti.

A beiratkozással a szülő elfogadja az adott tanulócsoportra vonatkozó speciális foglalkozástervei hálót (fakultatív tantárgyakat valamint foglalkozásokat). Tudomásul veszi, hogy a két tanítási nyelvű osztályokban mely második idegen nyelvek közül választhat (német, francia, orosz, kínai, holland) és a csoportalkotás létszámbeli korlátait.

A fakultatív tantárgy foglalkozásaira való jelentkezés egy tanévre szól. Biztosítjuk a második idegen nyelv tanulásának lehetőségét az iskola minden tanulója számára.

A tanuló mindenek felett való érdekének elősegítése céljából az alábbi esetekben van lehetőség az oktató megválasztására:

- ugyanazon tantárgyból több emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő csoport indul
- osztályon belül ugyanazon tantárgyból ugyanazon szinten legalább két tanulócsoport van
- a nem rendes érettségi vizsgák során a tanuló – amennyiben nem kötelezően osztálykeretben vizsgázik – kérheti, hogy melyik oktató vizsgálta

Tanulmányok alatti vizsgák esetében a tanuló kérheti, hogy ki legyen a kérdező oktatója. Javítóvizsgán az elégtelen év végi érdemjegyet adó oktató nem lehet kérdező oktató.

A kérelmeket az iskolavezetés az érintettek, az osztályfőnök valamint a diákönkormányzat vélemények kikérése után bírálja el.

4.3 Az érettségi vizsgával összefüggésben és az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok, elvek, vizsgatárgyak

(részletes tantárgyi követelmények az adott tantárgy helyi tantervében találhatóak)

Iskolánkban a mindenkori érettségi vizsgakövetelmények alapján az alábbi tantárgyakból vállalunk kötelezettséget közép- és emelt szintű vizsgafelkészítésre (K – középszinten, E – emelt szinten)

Kötelező vizsgatárgyak – K és E	Választható vizsgatárgyak - K és E
Magyar nyelv és irodalom K E	Digitális kultúra K
Matematika K E	Gazdasági ismeretek K E
Történelem K E	Földrajz K E
Első idegen nyelv K E	Második idegen nyelv K
	Célnyelvi civilizáció K E
	Testnevelés K

Az érettségi vizsgára bocsátás helyi követelményeit és munkaközösségenként egységes középszintű témaköreit az egyes tantárgyak helyi tanterve határozza meg.

Az a tanuló, aki intézményünkben végezte tanulmányait, a helyi tanterv követelményeit teljesítette (beleértve a Történelem és Állampolgári ismereteket valamint a gazdasági elméleti és gyakorlati tantárgyakat), eleget tett a Gazdasági ismeretek közép- illetve emelt szintű vizsgára bocsátási feltételeinek. A Gazdasági ismeretek érettségi vizsgára bocsátás feltétele a szakmai képzés tantárgyainak teljesítése.

Az érettségi vizsga megkezdéséhez törvényben meghatározott közösségi szolgálat teljesítésének szabályzata a SZP mellékletét képezi.

4.4 A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Iskolánk a vonatkozó törvények és rendeletek figyelembe vételével a tanulók teljesítményének értékelésekor az alábbi elveket alkalmazza.

A tanulmányi munka ellenőrzésének, értékelésének alapelvei

A tanulmányi előmenetel folyamatos ellenőrzése, értékelése (az osztályozás) az oktató törvényben rögzített kötelessége. Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért az oktató felel, viszont az alapelvek, célok, funkciók tekintetében egyetértésnek kell lennie oktatói testületen belül. *Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás.* Iskolánk értékelési normája, hogy az oktatói értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

A mérés célja: informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, az értékelés funkciója pedig hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelmény - teljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása. A következő évfolyamba lépés feltétele az évi kötelező számú, átlagban elégségesre kerekíthető érdemjegy megszerzése vagy osztályozó vizsgán, javítóvizsgán legalább elégséges minősítés elérése.

Az értékelés/ minősítés alapformái

Érdemjegy

A tanév folyamán az oktató a tanuló írásbeli és szóbeli teljesítményeit rendszeresen érdemjegyek adásával minősíti.

Osztályzat

Félévi és év végi osztályzat, mely a jelzett időszakok alatti tanulmányi eredményt minősíti. (Osztályozó vizsgán is osztályzatot szereznek a tanulók.)

Érdemjegyet kaphat a tanuló

- szóbeli feleletre,
  - lehet részletes számadás,
  - összefoglaló, tételszerű felelet,
  - kiselőadás,
- írásbeli munkára,
  - röpdolgozat,
  - szódolgozat,
  - házi dolgozat,
  - témazáró dolgozat,
  - írásbeli felelet,
  - beadandó írásbeli munka
- projektfeladatra,
- foglalkozásközi, foglalkozási munkára,
- tantárgyi tanulmányi versenyen való eredményes részvételre.

A tantárgyi értékelés szabályozása

- A félévenkénti értékeléshez feltétlenül szükséges legalább $n+1$ db, ütemezetten az osztálynaplóba beírt érdemjegy, ahol n a heti foglalkozásszámot jelöli. A féléves és év végi osztályzat megállapításakor az oktató a javuló vagy romló tendenciát is figyelembe veszi. A második félévben elégtelenre teljesítő tanuló év végi osztályzata is elégtelen.
- A tanulói szóbeli feleletek/teljesítmények értékelése a teljesítéssel egyidejű, nyilvános és indokolandó. A tanuló kulturált ellenvéleménye „büntető” érdemjeggyel nem torolható meg.
- A témazáró dolgozat a többi osztályzathoz viszonyítva kétszeres súllyal számítandó. A komplex nyelvvizsga megszerzéséért háromszoros súlyozású jeles jár.

A magasabb évfolyamba lépés kizáró esetei:

- tanulmányi követelmények nem teljesítése (bukás a javító vizsgán vagy a tanév végén háromnál több tantárgyból szerzett elégtelen osztályzat)
- ha a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztás egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő 20%-át
- ha a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztás meghaladja az egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak 20%-át, kivéve, ha a tanuló a mulasztást a következő tanév megkezdéséig pótolja
- sikertelen ágazati alapvizsga
- A munkaközösségek állapítják meg azt, hogy a teljesítményeknek a százalékban kifejezett értéke milyen érdemjegynek felel meg.

Humán munkaközösség: Elégséges 1,80 fölött kezdődik. Ez alatt az érték alatt az egyes szaktanárok a tanári szabadság jegyében mérlegelhetnek. A közepes, jó és jeles 2,6; 3,6 és 4,6 fölött kezdődik. Ezen értékek alatt az egyes szaktanárok a tanári szabadság jegyében mérlegelhetnek. Fentiek az emelt órákon szerzett értékelésre is vonatkozik. **Reál munkaközösség:** félévi, évvégi osztályozás: jeles: 4,51-től, jó 3,51-től, közepes 2,51-től, elégséges 1,71-től. A szaktanár mérlegelhet ez alatti teljesítmény esetén. Dolgozatok értékelése: témazáró dolgozatok, egész órás dolgozatok osztályozása az érettségi százalékok szerint történik – elégséges 25%-tól, közepes 40%-tól, jó 60%-tól, jeles 80%-tól. Kisebb, könnyebb anyagrészekből a szaktanár ettől eltérhet és alkalmazhat egyedi százalékokat is, de erről tájékoztatnia kell a diákokat. 50% kisebb súlyú röpdolgozat, szorgalmi feladat, órai munka.

100% írásbeli dolgozat, szóbeli felelet, 200% témazáró dolgozat, 300% próbaérettségi. **Idegen nyelvi munkaközösség:** Félévi és év végi érdemjegyek megállapításánál az angol, mint első, ill. az angol, mint második idegen nyelv értékelésénél az alábbiak szerint jár el a munkaközösség: jeles 4,51-től, jó 3,51-től, közepes 2,51-től, elégséges 1,71-től. Az egyes tanulóknak az átlagok alapján adott jegyeket a nevelőtestület egyéni mérlegelés alapján módosíthatja. A szakmai idegen nyelv, illetve a munkaválalói idegen nyelv számonkéréseinél használt százalékok megoszlását a munkaközösség a következőképpen fogalmazta meg: Témazáró: 40%-tól elégséges, 55%-tól közepes, 70%-tól jó, 85%-tól jeles. Kisdolgozat: 50%-tól elégséges, 60%-tól közepes, 70%-tól jó, 85%-tól jeles. Az egyes tanulóknak az átlagok alapján adott jegyeket az oktatói testület egyéni mérlegelés alapján ezen tantárgyak esetében is módosíthatja. A második idegen nyelv értékelése: félévi és év végi értékelésnél: elégséges 1,8-től, közepes 2,6-től, jó 3,6-től, jeles 4,5-től. Ettől az egyéni mérlegelési lehetőség alapján a szaktanárok eltérhetnek. **Szakmai alapozó munkaközösség:** jeles 4,51-től, jó 3,51-től, közepes 2,51-től, elégséges 1,51-től. Fentiekől a szaktanár egyedi mérlegelés alapján eltérhet. **Turizmus munkaközösség:** 4,51-től, jó 3,51-től, közepes 2,51-től, elégséges 1,51-től. Fentiekől a szaktanár egyedi mérlegelés alapján eltérhet. Testnevelés tantárgy esetén: elégséges: 1,80-tól, ez alatt a szaktanár mérlegelhet. A közepes, jó, jeles 2,6; 3,6 és 4,6 fölött kezdődik. Ezen érdemjegyek alatt a szaktanár élve a tanári szabadság jogával mérlegelhet.

Egy napon egy osztályban legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. A témazáró dolgozat írása előtt legalább egy héttel a dolgozat írásáról tájékoztatni kell a tanulókat.

- A dolgozatot az oktató tíz munkanapon belül köteles kijavítani, s az eredményről a tanulókat tájékoztatni. Akadályoztatása esetén (pl. betegség, szakmai elfoglaltság) a tanulókat értesíti. Ha a dolgozatot az oktató határidőn túl javítja ki és mutatja be, a tanuló nem köteles elfogadni az érdemjegyet.
- A témazáró dolgozatot az oktató köteles a tanév végéig megőrizni, azt a szülő fogadó órákon megtekintheti. A tanuló a témazáró dolgozatról a tájékoztatás napján saját költségére fénymásolatot kérhet.
- Az írásos tanulói teljesítmények (dolgozatok) érdemjegyét és súlyozását kötelező a tanulóval ismertetni.
- A komplex tantárgyak esetében, amikor több oktató tanít egy-egy tantárgyelemet, a heti foglalkozásszámok arányával megegyező a végső osztályzatban a tanított tantárgyelem súlyozása (pl. angol nyelvben a lektori osztályzatok 1/18, 1/6, 1/5 az évfolyamtól függően)

- Projektfeladatok kijelölt témákból készíthetők. Értékelésük módját, az értékelési szempontokat a tanulókkal előre ismertetni kell. A projektmunka több érdemjeggyel is értékelhető, ill. egy jeggyel való értékelése esetén az érdemjegy egynél nagyobb súllyal is beszámítható.

Az előre bejelentett témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló a dolgozatírás napján indokoltan és igazoltan hiányzik, legkorábban a hiányzás megszűnését követő második napon pótló dolgozatot köteles írni, a dolgozat nehézségi foka azonos az osztály által megírt dolgozattal. Ha a tanuló neki felróható okból hiányzik az előre bejelentett dolgozatírásról, a pótló dolgozatot az oktató által kitűzött időpontban köteles megírni; ez esetben a feladat nehézségi foka, az oktató döntésétől függően, lehet magasabb.

Javító dolgozat íratása az oktató belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt, az oktató jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles. A javító dolgozat javítási lehetőség, az itt szerzett érdemjegy csak javító lehet, javító dolgozattal rontani a tantárgyi átlagon nem lehet.

Több témazáró megírásának elmaradása esetén az oktató osztályozó vizsgát kezdeményezhet.

Nem számoltatható be a tanuló

- ha a tananyag elsajátítása idején a beszámoltatás időpontjáig folyamatosan hiányzott,
- ha a számon kérendő anyag a számonkérés előtt tananyagként nem szerepelt, vagy nem állt a tanulók rendelkezésére a felkészüléshez szükséges taneszköz,
- ha a tanulót egészségi állapota a megfelelő teljesítmény elérésében nyilvánvalóan akadályozza,

Önként vállalt illetve emelt szintű tantárgyak

- Önként vállalt, ill. emelt szintű tantárgy esetén két hét próbaidő letelte után a részvétel kötelező.
- A bejelentkezés évente megújítandó.

Írásbeli házi feladat

Az írásbeli házi feladat két céllal adható: az órán tanultak gyakorlása, vagy valamely foglalkozási anyag előkészítése. Az írásbeli házi feladat hiányaért elégtelen nem adható. A házi feladat sorozatos el nem készítése a tantárgyi értékelésbe beszámítható. Hétvégére, ünnepnapokra, többnapos tanítási szünetekre nem adható az átlagosnál több írásbeli házi feladat.

Felszerelés hiánya

Az alábbi esetek lehetségesek:

- a) Olyan tantárgy, amelynél alapvető feladat sem oldható meg felszerelés nélkül (pl. testnevelés).
- b) Olyan tantárgy, amelynél a felszerelés hiánya átszervezéssel pótolható (pl. matematika példatár).

A felszerelés hiányában foglalkozási munkát nem végző tanuló a munkaközösség helyi tantervében szabályozott módon szankcionálható.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás és foglalkozások indításának elvei

A NAT, a kerettantervek és a mindenkor érvényes jogszabályok figyelembe vételével a tanuló heti foglalkozáskerete valamint az az osztályok heti foglalkozáskerete közötti különbséget csoportbontásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, egyéni fejlesztésre, sport- és egyéb öntevékeny csoportok szervezésére lehet fordítani.

Csoportbontás

Iskolánkban az eddigi tapasztalatok illetve törvényi előírások szem előtt tartásával, a pedagógiai szempontok mindenek fölötti érvényesítésével az alábbi közismereti tantárgyakat tanítjuk csoportbontásban:

- idegen nyelvek
- matematika
- informatika
- testnevelés délutáni és mindennapos

A két tanítási nyelvű osztályokban az irányelvnek megfelelően ezeken kívül az összes célnyelven tanított tantárgyat csoportbontásban oktatjuk (földrajz, célnyelvi civilizáció, komplex természettudomány, pénzügyi és vállalkozási ismeretek).

A szakmai tantárgyak közül a gyakorlati jellegű órákat tanítjuk max.12-20-fős csoportokban.

- a szakmai érettségire/vizsgára felkészítő gyakorlati (jellegű) tantárgyak

Emelt szintű érettségire való felkészítés, szakkör, sportkör szervezésének elvei

- iskolánk vállalja, hogy mindazon tantárgyakból, amelyekből a törvényben meghatározott számú tanuló (10) ezt igényli, megszervezi a heti két órás felkészítést, a többi közép fokú intézménnyel egyeztetve egymás diákjait vendégtanulói jogviszony keretében kölcsönösen fogadjuk
- szakkör, öntevékeny diákkör indítására a tanulók és/vagy az oktató kezdeményezésére van lehetőség a heti foglalkozáskör terhére
- ingyenes nyelvvizsga-felkészítést a jelentkező tanulók számának függvényében indítunk
- iskolánk elkötelezett a nyelvi sokszínűség megteremtése iránt, ezért igény szerint ritkább nyelvekből is szervez fakultatív oktatást
- a tanulási nehézséggel küzdők kiscsoportos felzárkóztatását a 9. évfolyamon a lehető leghamarabb megkezdjük
- tehetséggondozásra, felzárkóztatásra vonatkozó igényeket a lehetőségek (foglalkozáskör, finanszírozás) függvényében indítunk
- a mindennapos testnevelés és tömegsport-foglalkozás megszervezése iskolai alapfeladat
- iskolai foglalkozást csak oktató vagy a törvények által előírt végzettségű munkakörben foglalkoztatott dolgozó tarthat

Egyéni foglalkozások

- szakértői vélemény alapján biztosítjuk az alapító okiratban vállalt SNI-s, BTM-es tanulók egyéni fejlesztését
- a versenyfelkészítésre külön időkeretet tartunk fenn a mindenkori tantárgyfelosztás elkészítése során
- súlyos betegsége miatt magántanuló diákunk számára a törvényben meghatározott foglalkozáskör terhére konzultációs lehetőséget biztosítunk

4.5A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Debrecenben a program írásának idején az alábbi nemzeti kisebbségek rendelkeznek önkormányzattal:

- cigány
- német (sváb)
- román
- ruszin
- örmény
- bolgár

Kultúrájuk, történelmük megismerése tantárgyközi feladat, az osztályfőnöki, a történelem, a magyar, a földrajz tantárgyi keretein belül integrálva valósul meg.

Tanórán kívüli programok keretében lehetőséget teremtünk diákjainknak, hogy egyénileg és szervezett formában is látogathassák ezen népcsoportok rendezvényeit, részt vehessenek ismeretterjesztő előadásokon, bekapcsolódhassanak a kisebbségi önkormányzatok munkájába. Tanulóinkat a kultúrák egyenrangúságának és az EU jelmondatának szellemében (Egység a különbözőségben) neveljük. Iskolánkat a vallási és etnikai identitás maximális tisztelete jellemzi. Nem tűrjük a megbélyegzés, a kirekesztés semmilyen formáját.

A hazafias nevelés elősegítésére pályázati forrásból a tanulók és tanárok Kárpát-medencei tanulmányútjait támogatjuk.

4.6Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Lásd egészségnevelési program

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás 1-12.évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kellett bevezetni.

A 9-12. évfolyam óráiból kettőt a délutáni foglalkozásrendbe építünk be. A többi órát délelőtti foglalkozás keretében az iskolában és a törvény által szabályozott módon teljesíthetik. Az előzetes felmérés alapján választhatnak tanulóink, hogy megfelelően elosztva milyen délutáni foglalkozásokon

kívánnak részt venni, melyről nyilatkoznak. Célunk, hogy maximum 15-20 fős csoportokat hozzunk létre. Ez az a létszám mellyel érdemi munkát lehet végezni.

Az így létrehozott sportfoglalkozásokat, testnevelésórákat foglalkozásrendben rögzítjük. A külső helyszíneken történő teljesítés igazolása az elektronikus naplóban történik, havonta, a kibocsátó által lepecsételve és szülő kézjegyével ellátva. A dokumentációt a testnevelő oktató felelőssége nyomon követni, ugyanúgy, mint a gyógytestnevelést. A délutáni sportkörökre regisztrálni kell szeptember 15-ig. A jelentkezés mindig az aktuális tanévre szól, módosításához igazgatói engedély szükséges. Az osztályban tanító testnevelő oktató felméri, hogy tanítványai, mely egyesületben illetve iskolai foglalkozás keretei között teljesítik a kötelező 3. és 4. testnevelés órát. A jelentkezőket igyekszünk egyenletesen elosztani az egyes sportkörök között érdeklődésüket figyelembe véve. A jelentkezés és a részvétel kötelező és ingyenes. A délutáni órák kiválthatók azonos foglalkozásszámú, az iskolai természetjáró klubbal történő túrázással is, melynek szervezési módját és nyilvántartását a testnevelés tervében szabályoztuk.

A gyógytestnevelés megszervezése Centrum szinten az iskolaorvos közreműködésével a hatályos jogszabályok alapján történik.

Az elsősegélynyújtás alapismereteinek elsajátítása

Ideje:

- Csoportfoglalkozások keretében, délutáni szakkör keretében
- Kollégiumi csoportfoglalkozás keretében
- Közúti elsősegélynyújtó tanfolyam keretében

(Vöröskereszt szervezésében a szervezet telephelyén vagy az iskolában)

A foglalkozások ajánlott témái:

- A közúti elsősegély-nyújtó tanfolyamban oktatott ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítása
- Tömegrendezvények helyszín biztosítása
- Teendők tömeges baleset, katasztrófa és vegyi anyagot szállító jármű balesete kapcsán
- Kommunikációs és szituációs gyakorlatok, esettanulmányok
- Elsősegély-nyújtás belgyógyászati, nőgyógyászati, idegrendszeri, betegségek esetén (cukorbetegség, allergiás tünetek, szülés, epilepszia, stroke)

A foglalkozások tartásában közreműködő személyek:

- Iskolaorvos, védőnő
- Oktatók (továbbképzéseken szerzett ismereteik révén, pl. sebellátás, diabétesz)
- Mentőszolgálat munkatársai
- Vöröskereszt szakemberei
- Magyar Vöröskereszt Ifjúsági Szervezetének tagjai
- DAEFI szakemberei
- Kortársképzők

4.7A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

Célok: A törvény által megfogalmazott jelzőrendszeri funkciónak való megfelelés.

- A tanulók harmonikus (testi, lelki, szociális) fejlődéséhez szükséges esélyek biztosítása
- Preventív gondoskodás, különös tekintettel a hátrányos helyzetű (HHH és HH), veszélyeztetett tanulók esetében

Közvetlen feladatok a gyermek- és ifjúságvédelemben

- gondoskodás és érdekképviselet kialakítása az iskola élet keretein belül;
- helyzetfelmérés és beszámolók készítése, statisztikai információk nyilvántartása és követése, adatvédelem biztosítása;
- a tanulók személyiségi jogainak tiszteletben tartása;
- tájékozódás a jogi szabályzók változásáról, erről információátadás a oktatóknak, érintett tanulóknak, szülőknek;
- kapcsolattartás a hivatali szervekkel, szükség szerinti kezdeményezések megtétele feléjük;
- a szakirodalom gyűjtése és tanulmányozása;
- továbbképzéseken való részvétel;
- a tanulók problémáinak minél korábbi felismerése, minél hatékonyabb kezelése;
- a tanulók terhelés és konfliktustűrő képességének, problémamegoldó kapacitásának növelése;
- egészséges életvitelre törekvő szokások kialakítása és a káros szenvedélyektől való elhatárolás segítése;

A gyermek és ifjúságvédelem feladatok ellátásában meghatározó a megbízottak munkája, de az egyes oktatók is felelősen részt vállalnak a csoportjukhoz tartozó tanulókért.

Minden oktató feladata:

- a megelőzésben, a feltárásban, a megszüntetésben való közreműködés;
- a hátrányos helyzetű tanulókkal való fokozott törődés;
- belső információszolgáltatás a kollégium gyermek- és ifjúságvédelmi felelősének;

Egészségnevelés és drogrevenió**Egészségnevelési célok:**

- a tanulók egészséges testi, lelki, szociális fejlődésének biztosítása,
- az egészség, mint érték tudatosítása a tanulóknak;
- egészségtudatos magatartás kialakítása, az egyéni felelősség felismertetése;
- a káros szenvedélyektől való elhatárolódásra nevelés (dohányzás, alkoholfogyasztás, vissza-szorítása, drogrevenió);

Alapelv: esélyteremtés

A kollégium a helyi közösséggel „esélyt teremt arra, hogy a fiatalok képessé váljanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszautasítására”.

Feladatok:

- életmód-életvitel orientálása, sokrétű hasznos szabadidős tevékenység biztosítása;
- önismeret fejlesztése: önbecsülés, pozitív énkép kialakítása;
- társismeret fejlesztés: társ-kapcsolatok, csoportban folyó munka fontossága;
- mentális egészségvédelem szervezeti kereteinek kialakítása;
- tisztálkodással, tisztasággal, a takarítással kapcsolatos szabályok betartatása;
- a mindennapos testmozgásra, sportolásra ösztönzés;
- egészséges táplálkozás érdekében javaslatok tételése;
- stresszkezelés fejlesztése: szorongások oldásának tanulása;
- család funkciójának erősítése, intenzív kapcsolatalakítás a szülői házzal;

Alapfeltétele:

- a tanulók családi hátterének, életmódjának megismerése;

- a tanulók káros szenvedélyeinek felmérése;
- tanulási, beilleszkedési zavarokkal, önértékelési gondokkal küszködők felmérése;

Belső segítő kapcsolatok:

- iskolaorvos, iskolapszichológus és védőnő: előadások tartása az egészséges életmódról, drogfogyasztásra utaló jelek esetében csoportvezetővel kapcsolatba lépés, kapcsolat a helyi és regionális gyógyító intézmények felé;
- osztályfőnökök: osztályfőnöki órákon foglalkoznak az egészségneveléshez kapcsolódó feladatokkal, személyesen az egyéni problémahelyzettel;

Külső segítő kapcsolatok:

- szülők, oktatók, gyermekvédelmi szolgálatok;
- rendészeti szervek: a rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi-, bűnmegelőzés

Munkatársai:

- NNK, egészségügyi főiskola egészségvédő munkatársai;
- pszichológus;

Színterek, módszerek:

- kiscsoportos és egyéni beszélgetések;
- csoportfoglalkozások (külső előadók bevonásával);
- intézményi szinten, délutáni, esti szabadidős foglalkozások (sportprogramok, filmvetítések, vetélkedők, versenyek);
- drogprevenációs délután sportversenyekkel összekapcsolva;
- DÖK programok keretében;
- hagyományápoló rendezvények által;
- kulturális programok (helyi, városi);
- rendszeres sporttevékenység által;

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatási és társadalmi integrációjának biztosítása és előmozdítása. A legfrissebb kutatások szerint a közoktatásban jelen lévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférést, továbbá mélyítik a meglévő társadalmi különbségeket, ezért a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók oktatási

sikeressége kiemelt figyelmet kíván. Ezek a különbségek megfelelő jogi, finanszírozási és szakmai környezet kialakításával jelentősen csökkenthetők (Apáczai, Útravaló Program).

4.8A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanulókat megillető juttatások: a diákigazolványon túl a technikumi oktatásban, ösztöndíjban illetve tanulmányaik végeztével egyszeri pályakezdési támogatásban részesülnek a tanulók. Ennek pontos összegét a mindenkori jogszabályi előírások, a Szakképzési törvény és végrehajtási rendelete útmutatásai szabják meg. Ösztöndíjra első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan az adott szakmára vonatkozóan a szakmai oktatásnak a szakmajegyzékben meghatározott időtartamáig a szakképző intézmény nappali rendszerű szakmai oktatásában tanulói jogviszonyban részt vevő tanuló jogosult. A megismélt évfolyamon nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha évfolyamisméltésre kötelezték. Az adott tanév hátralévő részében nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha az igazolatlan mulasztása eléri a hat foglalkozást.

Az egyszeri pályakezdési juttatás egyszeri összege az egyszeri pályakezdési juttatás alapjának 80-180%- a a szakmai vizsga eredményétől függően.

Projektszemlélet, projektoktatás

A pedagógiai projekt általunk alkalmazott formái

- tantárgyi projekt
- szakmai projekt
- komplex projekt

A projektoktatás szervezési és szemléleti, módszertani feltételei adottak. A közismeret és szakmai tantárgyakban vagy interdiszciplinárisan lebonyolított projekteket az oktatók személyesen, IKT-anyagokkal vagy saját honlapjuk megosztásával támogatják.

A megvalósítás során az alábbi kompetenciák fejlesztésére törekszünk:

- szakmai kompetencia
- tanulási- és munkakompetencia
- szociális kompetencia.

Előnyben részesítjük a differenciált/kooperatív tanulási formákat és segítjük az egyéni tanulói haladási utak kialakítását. (előzetes ismeretek beszámítása, eltérő munkatempó stb.)

A tanév tervezése során a témahetek megvalósításánál előnyben részesítjük a projektszemléletet.

Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés

A felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelményei a közismereti kerettanterv (kifutó rendszerben) és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján

A 100/1997. Korm.R. szerinti nyelvi emelt szintű érettségire történő felkészítés a két tanítási nyelvű osztályokban alapfeladatként, a többi osztályban fakultatív módon valósul meg. Az iskola csoportok szervezésével és oktatók biztosításával tesz eleget ezeknek a feladatoknak.

A tehetséggondozás jegyében és a továbbtanulás elősegítése érdekében a törvényben megszabott létszámú jelentkező esetében fakultatív foglalkozások során más tantárgyakból is biztosítjuk a felkészítést.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Alapelvek:

- az iskolai beszámoltatások (témazáró dolgozatok) összhangban legyenek a helyi tantervben előírtakkal
- a számonkérés szintje feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, terhelhetőségének
- hosszabb előkészületet és időt igénylő házi feladatra legalább egy hét felkészülési időt kell biztosítani (házi dolgozat, kiselőadás, projektfeladat, témazáró dolgozat)
- a számonkérés alkalmas legyen a tanulók tudásszintjének mérésére, információt nyújtson az oktató, a diák és a szülő számára egyaránt
- a javítás és értékelés szempontjait (értékelőlapot) ismertetni kell a tanulókkal
- összevont tantárgyak értékelésének szabályait az oktató az első tanítási órán ismerteti

Otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok:

- A házi feladat célja a tanítási foglalkozás ismereteinek elmélyítése, rögzítése.
- Házi feladat írásban vagy szóban minden tanítási foglalkozás után adható.
- A házi feladatot lehetőleg minden órán ellenőrizni kell.
- A házi feladatok mennyiségét illetően tekintettel kell lennünk a többi tantárgyra is.

Méréseken való részvétel

- a belső és külső méréseken a részvétel és a felelősségteljes munkavégzés kötelező
- a hiányzás ugyanolyan ágazati elbírálás alá esik, mint bármely foglalkozás tekintetében

- mérésről szülői engedéllyel távol lenni csak az igazgató hozzájárulásával, rendkívül fontos ügyben van lehetőség

A mérésről történő indokolatlan mulasztás és feladat el nem végzése az iskola számára hátrány okozását jelenti és fegyelmi felelősségre vonással jár.

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei (lásd az adott tantárgynál)

Vállalatspecifikus kompetenciák fejlesztése

Szakmai programunk mind az ágazati alapoktatásra, mind a szakmai képzésre vonatkozó szerkezeti egységében tartalmazza gazdasági partnereink kooperációjával létrehozott tananyagtartalmait, a megvalósítás módját (külön tantárgy vagy tantárgyelem formájában).

Iskolánk a helyi befektetők, gazdasági szereplők körében végzett igényfelmérés alapján és Debreceni Egyetem speciális képzései során kidolgozott kompetenciák, tananyagtartalom, duális módszerek iránt elkötelezett és rugalmas változásokra képes. Ez nemcsak a szakmai, hanem a közismereti tantárgyakra, valamint a tantárgyközi és komplex tudományos, kulturális antropológiai ismeretekre is kiterjed. Legfontosabb vezérlő elvünk a reziliencia, amelyet intézményünk minden dolgozója és az iskolahasználók körében kialakítani törekszünk.

Az ágazati alapoktatás megszervezése

Technikumi képzésünkben az ágazati alapoktatás a 9-10. évfolyamon, párhuzamosan a közismereti képzéssel, a programtervekben, illetve a képzési és kimeneti követelményekben, képzési programban előírt módon kerül megszervezésre.

A felnőttek szakmai oktatásában, felnőttképzési jogviszony keretében ~~3~~4 féléves képzést indítottunk. Az egyes tanulási területekhez rendelt óraszámok a nappali rendszerű képzéshez viszonyítva 40%-ban – jogszabályi előírás alapján – került meghatározásra. A tanórákat kontaktóra, illetve távoktatás keretében valósítjuk meg.

Az ágazati alapoktatás ágazati vizsgával zárul. Ezt a tanuló az ágazati alapoktatást követően teheti, nappali rendszerű képzésben a 10. évfolyam végén, június első hetében. Sikertelen ágazati alapvizsgához kapcsolódó javító-, ill. pótló vizsgára az ágazati alapvizsgát követő 60 napon belül biztosítunk lehetőséget.

A kizárólag szakmai vizsgára felkészítő évfolyamok esetében – nappali illetve felnőttek szakmai oktatása – ágazati alapvizsgára az első félévet követően, január utolsó hetében kerül sor.

Az ágazati alapvizsga, a javító-, illetve pótló vizsga időpontjai a munkatervben meghatározásra kerültek.

A tanuló magasabb évfolyamba nem léphet, amennyiben az ágazati alapvizsgája sikertelen volt.

Az ágazati alapvizsga tartalmát a képzés megkezdésekor hatályos képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

Az ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény szervezi, a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. Az elnököt a területileg illetékes gazdasági kamara delegálja.

Az ágazati alapvizsga feladatait a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően, számítógépen kell megoldani (60+90 perc). A feladatsort, az értékelési útmutatót a képző intézmény állítja össze, a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá. Az értékelés a hatályos KKK alapján történik.

Az a tanuló, aki sikeres ágazati alapvizsgát tett, ezt követően az intézményben folytathatja tanulmányait. Az általa választott szakmáról az ágazati alapvizsgára történő jelentkezéskor kell nyilatkoznia. (Ágazati alapvizsga lebonyolításának részletes szabályait a melléklet tartalmazza).

5 EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

A harmadik évezredben egy szabad, magabiztos és produktív társadalom kialakítása lenne számunkra kívánatos. Ez a társadalom az emberi méltóságot, testi, lelki és szociális jólétet, valamint az alkotóképességet kiemelt fontosságúnak tartja. Mindannyian tudjuk és tapasztaljuk, hogy az utóbbi évtizedekben milyen kedvezőtlenül alakult a népesség egészség- állapota. A helyzet kialakulásáért az egészségtelen életmód, a hiányos egészségkultúra, a környezeti tényezők és a hiányos prevenciós tevékenység felelős. Az egészségtelen életmód egyes elemeit illetően (dohányzás, alkoholfogyasztás, táplálkozási szokások, mozgáshiány) Magyarország a nemzetközi statisztikák élén foglal helyet. A halálozások felét az önpusztító életmód következményeként kialakult megbetegedések okozzák. Az egyének egészségi állapota szorosan összefügg társadalmi-gazdasági státuszukkal, jövedelmi helyzetükkel. Az általános műveltség részét képezik az egészség aktív megvédésére, fejlesztésére vonatkozó ismeretek. A személyiség teljes kibontakozása csakis az egészség birtokában, az alkotótevékenység keretében valósulhat meg.

Törvényi áttekintés

Magyarország Alaptörvénye

2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről, 12/2020. Kormányrendelet

2012.évi XXVI törvény a nemdohányzók védelméről

2011. évi CXC. törvény a köznevelésről

80/2013. (X. 16.) OGY határozat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020

Az egészségnevelés fogalma

Az egészség megőrzésére, fokozására, elvesztése esetén visszaszerzésére irányuló célzott, céltudatos, felvilágosító, tudatalakító, nevelő, magatartásformáló és mozgósító tevékenység.

Az egészségnevelés tartalma:

- Higiénia, egészséges életvitel
- Betegségek elkerülése, az egészség megóvása
- A lelki egészség megóvása, krízis prevenció, mentálhigiéné
- Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése
- Az egészséges táplálkozás
- A családi életre nevelés, szülővé nevelés témakörei
- Szabadidő- kultúra fejlesztése
- Internetfüggőség megelőzése, felismerése és annak megszüntetése

5.1 Az egészségnevelés alapelvei

- szemléletformálás
- egészséges életmód iránti igény kialakítása
- sokoldalú megközelítés
- fenntarthatóság
- mérhetőség
- közérthető információközlés az életkori sajátosságoknak megfelelően
- tudatos magatartásformák kialakítása
- esélyegyenlőség biztosítása
- partnerség (szülő-oktató-diák-orvos)
- tolerancia
- szociális érzékenység

5.2 Az egészségnevelő munka céljai

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Általános célok

Általános célunk olyan magatartásminták kialakítása, amelyek az egészség megőrzését célozzák:

- helyes táplálkozás
- napi rendszeres testmozgás, a fizikai erőnléti állapot megőrzése
- a lelki kiegyensúlyozottságra való törekvés, függetlenedés a környezeti stresszt eredményező tényezőktől
- alkohol- és drogprevenció
- különböző függőségek kialakulásának megelőzése

Részcélok

- Az egészséges napirend összeállítása és megvalósítása.
- A rendszeres testedzés szokássá alakítása.

- A tanulók ismerkedjenek meg a személyes és online biztonság megőrzésének fontosságával és lehetőségeivel
- egészséges, céltudatos táplálkozás

Helyzetelemzés

Sajnálatos tény, hogy a gyerekek mozgásteret veszítik, életmódjuk mozgás szegényé vált, napjaik jelentős részét tanteremben, szellemi munkával, szabadidejük nagy részét pedig lakásban, digitális eszközök használatával töltik. Többségük nem rendelkezik megfelelő kondícióval, magas a gerincproblémákkal, rossz testtartással küzdők aránya. A fiatalok életmódja nem éri el a megkívánt jó színvonalat, ismereteik és készségeik hiányosak, szemléletmódjuk nem megfelelő. Eredményes munka csak a szülők, oktatók, egészségügyi dolgozók összefogásával jöhet létre.

Társadalmi környezet jellemzése

- lépéseket kell tennünk az elkerülhető halálozások, megbetegedések, fogyatékoságok megelőzése területén (koszorúér- és agyérbetegségek, daganatok okozta halálozások visszaszorítása)
- légzőszervi, allergiás betegségek megelőzése
- lelki és mentális egészségvédelem
- mozgásszervi betegségek és abból eredő károk csökkentése
- STD megelőzése
- közegészségügyi-járványügyi biztonság fokozása

Iskolai környezet jellemzése

- Tanulóink egyre többet hiányoznak betegség miatt.
- A testnevelés óráról való felmentettek, ezen belül a gyógytestnevelés órákon való résztvevők száma jelentős.
- Sok diákunk dohányzik.
- Tanulóink nagy része a büfében vásárol magának ebédet ahelyett, hogy az – amúgy nem az iskola épületében található - menzát venné igénybe.
- Diákjaink közül sokan –saját elmondásuk szerint- egyáltalán nem, vagy pedig csak keveset reggeliznek

5.3 Az egészségnevelés objektív feltételei

Tárgyi feltételek

Iskolánk Debrecen belvárosi részén épült több mint 100 éve. Az épület elhelyezkedéséből adódóan kevés zöld területtel rendelkezik, udvara kicsi, aszfaltozott. Tornaterme, a konditermek, a sportudvar és az öltözők is folyamatos felújításra szorulnak.

Helyzete befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit.

A forrásszerzésben az állami támogatáson túl az iskolai alapítvány és a különböző pályázati tevékenységekbe történő bekapcsolódás segíti a tanulókat.

Célja, hogy magasabb színvonalra emelje az iskolai testnevelést és sportoktatást, a diákok egészséges életmódra nevelését. Az Alapítvány lehetővé teszi mind az oktatóknak, mind a diákoknak a sport-, természetjáró és környezetvédő táborokban való részvételt illetve azok irányítását.

Az egészségügyi nevelés humán erőforrásai

gyógytestnevelő, testnevelő oktatók komplex természettudományt oktatók vöröskereszt-összekötő
gyerekgyógyász szakorvos, ifjúsági orvos iskolavédőnő iskolapszichológus mentálhigiénikus családsegítő munkatárs gyermek-és ifjúságvédelmi felelős kolléga

Állapotfelmérés – ld. a testnevelés tantárgy tantervében

Fejlesztő Program

Az intézményi nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. Ezzel biztosítva a tanulói jogokat, mely szerint minden tanulónak joga van, hogy képességük, érdeklődésük és adottságaiknak megfelelő képzésben részesüljenek.

Az Európai Unió projektjeiben központi szerepet foglal el a társadalmi méretű integráció, mely szerint hátrányos helyzete, speciális problémái miatt semmilyen csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, valamilyen módon kirekesztve. Ezért a hagyományos oktatási folyamatot fel kell váltania az integrált oktatásnak.

Az együttnevelés, az integrált oktatás az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (az elfogadás, a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

A köznevelési törvény szerint kiemelt figyelmet érdemlő tanuló:

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló – a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján.

Alapvető pedagógiai feladat a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, felkészítésük a szakmai vizsgákra, az egyenlő eséllyel történő hozzáférés követelményére tekintettel. Fejlődésük figyelemmel kísérése és elősegítése. Emberi méltóságuk és jogaik tiszteletben tartása.

A szakképzés kiemelt feladata {2019. évi LXXX. törvény 4§ (4) } az SNI tanuló, valamint a BTMN nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembe vétele, és az egyén képességhez igazodó legeredményesebb fejlődésének elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségének megteremtése érdekében.

A szakképzésbe történő bekapcsolódás alapfeltétele a pályaalkalmasság. {2019. évi LXXX. törvény 7§ (4)}. A pályaalkalmassági a szakképzésbe történő bekapcsolódás- képzési és kimeneti követelményekben meghatározott- azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a szakmai vizsgára és a szakma végzésére. *(lásd részletes oktatási-képzési feladataink megvalósítása)*

5.4 Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában, magasabb intelligenciával, magas fokú kreativitással rendelke-

zik. Jellemzői a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció. Mindemellett felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Meg kell felelnünk a szülők és tanulók azon elvárásainak, hogy diákjaink képességeinek és érdeklődésének megfelelő programokat kínáljunk, s ehhez megfelelő tevékenységi formákat találjunk. Meg kell keresnünk azokat a szinteket, fórumokat, melyek hatékonyan segítik a tehetség kibontakozását. Minden oktató, szakoktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a foglalkozási és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözük az oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei intézményünkben

- kapcsolat a szülőkkel (a tehetség korai jegyeit tapasztalták-e) különös tekintettel a motivációra
- a tehetséggondozáshoz értő, felkészült oktatók biztosítása akkreditált, szakirányú továbbképzéssel,
- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, intelligenciatesztekre, ill. ezek értékelése
- az egyéni képességekhez igazodó foglalkozási tanulás megszervezése,
- emelt foglalkozásszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, dráma, vizuális kultúra, szakmai diákkörök),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- iskolai sportkör,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,

- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés,
- részvétel a Szakmai Érettségi Tantárgyi Versenyen OKTV és az OSZTV-n,
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

Eredményes munkavégzésünkhöz ezen a területen arra kell törekednünk, hogy vegyük figyelembe és kezeljük eredményesen a tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési, valamint a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási különbségeket. Ennek érdekében olyan sokféle, változatos szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmazzunk, amelyek elősegítik, hogy minden tanuló elsajátítsa a társadalmi beilleszkedéshez szükséges színvonalú általános felkészültséget, ugyanakkor e minimum fölött minden diák optimális alkalmat és segítséget kapjon, hogy adottságbeli lehetőségeinek legfelső határáig eljuthasson, hogy felismerje, kipróbálhassa, miben a legjobb, milyen tevékenységi körhöz van leginkább tehetséges.

Egészségfejlesztési programunk megvalósításakor külső partnereink, a DAEFI, Forrás Lelki Segítők, sportkörök, önkormányzati vagy céges felhívásaihoz, megmozdulásaihoz csatlakozunk, eredményeiket, szemléletformálásukat az iskolai tananyagtartalomba beépítjük.

6 SZAKIRÁNYÚ OKTATÁSRA VONATKOZÓ KÉPZÉSI PROGRAM

Intézményünkben gazdálkodás és menedzsment ágazaton, kereskedelem ágazaton, valamint turizmus-vendéglátás ágazaton belül nyújtunk képzési lehetőséget.

Gazdálkodás és menedzsment ágazaton belül pénzügyi-számviteli ügyintézői és vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzést biztosítunk tanulóink számára. A képzések óratervei nem írnak elő egybefüggő szakmai gyakorlatot, illetve a programtervben (ajánlás) nem különülnek el az elméleti és a gyakorlati tantárgyak.

A jogszabályalkotó célja ezzel az volt, hogy így is lehetőséget biztosítson arra, hogy a gyakorlat során is lehessen elméletet oktatni. A programtervekben - mely ma már csak ajánlás - került rögzítésre a tantárgyaknál, hogy a teljes tartalmat tekintve az órakeretnek minimálisan hány %-át kell gyakorlati körülmények között oktatni. Képzéseinket gyakorlat-orientáltan kívánjuk megvalósítani, ezért az ismeretek átadását igyekszünk életszerűvé tenni.

Kollégáink nyitottak, elhivatottak az aktuális, mindennapjaink legmodernebb alkalmazásainak elsajátításában, továbbadásában. A munkaerőpiaci kapcsolataink, iskolánk volt diákjaink által működtetett vállalkozások, a helyi közösség lehetővé teszi számunkra, hogy tanulóink az elméleti, gyakorlati tanórák mellett valódi vállalati tapasztalatokat szerezzenek egyes tantárgyak tananyagtartalmához igazodva. Projektoktatás keretében szervezzük meg azoknak a tantárgyi tartalmaknak az elsajátítását, amelyek az elméleti-gyakorlati tudásanyagra épülve tanulóink problémamegoldó képességét fejlesztik, a csapatmunkát helyezve prioritásba.

A gyakorlatigényes – számítógépteremben, vállalati környezetben megtanulandó, megismerhető tantárgyak tanítása iskolai szaktantermekben kerül megszervezésre.

A turizmus-vendéglátás ágazatban turisztikai technikus (idegenvezető és turisztikai szervező szakmairány) képzést folytatunk. A duális képzést a kötelezően előírt nyári egybefüggő gyakorlat biztosítja számunkra. Lehetővé teszi számunkra, hogy az elvárások a gazdaság szereplői között együtt kerüljenek meghatározásra. Az elméleti oktatás – a programtervben ajánlottak szerint – az iskolában történik, a megismertek alkalmazása pedig a nyári egybefüggő szakmai gyakorlaton.

A kereskedelem ágazatban idegen nyelvű ipari és kereskedelmi technikus képzést folytatunk általános gyártás szakmairányban. Olyan felkészítést kívánunk tanulóinknak nyújtani, amellyel a vállalati kör-

nyezetben helytállva, innovatív módon alkalmazni tudják a megszerzett ismereteket. Diákjaink számára az ajánlott programtanterv előírja az egybefüggő szakmai gyakorlat teljesítését 11. és 12. évfolyamon.

Intézményünk feladata olyan magas szintű – a jelen kor igényeit kielégítő – szakelméleti ismeretek átadása, amely a vállalati gyakorlatokban teljesül ki. A duális képzés mind a képzésben résztvevő diákok, mind a partnerek számára előnyös, hiszen a diákok piacképes tudást szerezhetnek, a vállalatok, vállalkozások megfogalmazhatják elvárásait. A gyakorló helyek munkaerőpiaci gondjai hosszú távon megoldódhatnak, hiszen a gyakorlaton részt vevő diák megismerkedhetett a vállalati kultúrával, új technológiákat tanulhatott, munkahelyi környezetben alkalmazhatta iskolában szerzett ismereteit.

A duális képzés fejlesztése stratégiai célkitűzéseink között szerepel. Elvárásunk magunkkal szemben, hogy olyan fiatalok kerüljenek a munkaerőpiacra, akik a szakmát magas szinten művelik, korszerű szakmai gyakorlati ismeretekkel, a gyakorlat révén munkahelyi tapasztalatokkal rendelkeznek.

A turizmus-vendéglátás, illetve a kereskedelem ágazaton kívül a gazdálkodás és menedzsment ágazathoz tartozó képzéseink gyakorlati helyen történő bemutatását tűztük ki célul ott, ahol a tananyag-tartalmak azt lehetővé teszik.

A szakmai oktatásban kitüntetett szerepet kap a vállalatspecifikus tananyag-tartalmak beépítése, elsősorban partnereink közreműködésével az iskola falain kívül és belül.

6.1 A duális képzőkkel, vállalatokkal, vállalkozásokkal történő együttműködés alapelvei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése, lebonyolítása

A szakképzési rendszerrel, valamint a felnőttoktatási, felnőttképzési rendszerrel szemben elvárás, hogy a vállalatok által elvárt tudással és kompetenciákkal rendelkező szakembereket képezzen.

A duális képzés a gazdaság szereplői igényeinek összehangolásán, a partnerek együttműködésén alapszik. Az elméleti oktatás az intézményekben, a gyakorlati képzés a vállalatoknál, vállalkozásoknál történjen. Mindkét fél számára kihívást jelent, olyan korszerű szakelméleti ismeretek átadása, amely szoros kapcsolatban van a gyakorlati megvalósíthatósággal. Ehhez szükség van arra, hogy a gazdaság szereplői még szorosabban működjenek együtt.

Ez mind az intézmény, mind a vállalkozás számára előnyökkel jár. A diákok a képzésben töltött idő alatt piacképes ismeretekhez jutnak, a duális partner pedig viszonylag hamar juthat – az elvárásai szerint képzett – munkaerőhöz.

Intézményünk közel 100 céggel, vállalkozással áll kapcsolatban. Tanulóink – turizmus-vendéglátás, valamint kereskedelem ágazatban – a nyári egybefüggő gyakorlatot alatt ismerhetik meg a vállalati környezetet munkahelyi tapasztalatot szerevezve.

Célunk továbbra is, hogy tanulóink külföldi gyakorlati tapasztalatokat is szerezzenek (Erasmus+ program).

A duális képzés kiterjesztését tervezzük a pénzügyi szakképzésben is azon tantárgyak, tananyagtartalmak esetében, amelyek az üzleti titok, a GDPR figyelembe vétele mellett átadható, bemutatható tanulóinknak.

Hosszú távú együttműködést alakítottunk ki pénzintézetekkel, évekkkel ezelőtt megalkottuk az egyedi bankkártya intézményét. Meghatározó pénzintézetek vállalták, hogy az elméleti ismeretek megalapozását a bank helyiségeiben, a helyi szabályzatokhoz igazodva mutatják be diákjainknak.

A duális képzés, a vállalkozói igények indították el a holland és a kínai nyelv oktatását intézményünkben. Partnereink – képzési lehetőséghez igazodva - tanulóink számára a gyakorlati órák tartását vállalták a vállalati szakemberek irányításával.

A BSC kerekasztal lehetőséget biztosított számunkra, hogy a városba betelepült szolgáltató cégek tevékenységét, arculatát tanáraink megismerjék. A közös munka eredményeként tananyagtartalmunkba beépíthettük a piac szereplőinek elvárásait.

A Debreceni Egyetem tanártovábbképzés keretében dolgozta ki – intézményünkkel, valamint a BSC kerekasztal képviselőivel – azt az anyagot, amellyel a vállalkozások képviselői megismertették a közismereti oktatásban, illetve a szakmai oktatásban tanító kollégákat munkahelyi tapasztalataikkal, leendő munkavállalóikkal szembeni elvárásaikkal.

A szakképző intézmény és a duális partnerek között az együttműködés konstruktív, az érdekek kölcsönös elismerésével folyik, a szakirányú oktatás duális képzőhelyen történő teljesítése esetén az értékelés és a minősítés az oktató és a duális képzőhely által közösen történik.

A képzési programot a szakképző intézmény a duális képzőhellyel közösen alakítja ki úgy, hogy az tartalmazza a tananyagelemek oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti megosztását, valamint a szakképző intézmény és a duális képzőhely általi közös értékelés és minősítés szempontjait.

6.2A szakirányú oktatás megszervezése

„A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.” (Szkt. 75. §).

Szakirányú oktatás a szakképző intézményben, illetve a duális képzőhelyen folyhat.

A szakirányú oktatás követelményeire való felkészítéshez szükséges tárgyi eszközöket és személyi feltételeket a szakirányú oktatást folytató szervezet biztosítja.

A szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző intézmény feladata, kötelező foglalkozások keretében.

A gazdálkodás és menedzsment, a kereskedelem ágazatban, valamint a turizmus-vendéglátás ágazatban folyó szakirányú oktatás az ágazati alapoktatást követően kerül sor.

A piaci elvárásoknak megfelelő képzési struktúra kialakítása intézményünk kiemelt feladata. Ennek érdekében indítjuk a Debreceni Egyetem GTK-val okleveles technikus képzésünket (pénzügyi-számviteli ügyintéző és turisztikai technikus (turisztikai szervező szakmairányban). A képzésben részt vevők ágazati alapoktatása a „hagyományos” technikumi képzésben részt vevőkével megegyezik, a felsőoktatással közösen meghatározott többlet tananyagtartalmak a szakirányú oktatás szakaszában (11-13. évfolyam) épülnek be a képzésükbe. A tanulók a képzés megfelelő tanulmányi eredménnyel történt teljesítését követően, már megszerzett kreditekkel juthatnak be a szakirányú felsőoktatásba.

6.3Megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek

Szakmáink

Képzési és Kimeneti Követelmények alapján (Szakmajegyzékes képzéseink)

Általános rész

Közismereti vagy közismeret nélküli oktatás

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés továbbá a szakmai képzés a tanév rendjére tekintet nélkül is megkezdhető.

A szakmai oktatásban azokon az évfolyamokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, a nappali rendszer szerint az egyéni és csoportos foglalkozások keretében szervezzük meg.

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

Pénzügyi és számviteli ügyintéző

- A pénzügyi és számviteli tudása alkalmassá teszi, hogy aktív és meghatározó tagja legyen a gazdálkodó szervezet pénzügyi menedzsmentjének.
- Kompetenciái birtokában kulcsszerepet játszik a pénzügyi és számviteli (rész)feladatok elvégzésében, ellenőrzésében. Számítógépes programcsomagok, informatikai alkalmazások, irodai szoftverek és adatbázisok segítségével az előírásoknak megfelelően könyvelői, kontírozói, számlázási, ügyviteli és ügyintézői feladatokat végez, adóbevallást készít. Elvégzi a gazdálkodó szervezet adó- és járulékfizetési kötelezettségeihez kapcsolódó elektronikus ügyintézési feladatokat.
- Szóban és írásban a kapcsolatot tart a vállalkozás pénzforgalmi szolgáltatójával.
- A szabályoknak megfelelően intézi a számlákkal és házipénztárral kapcsolatos feladatokat, a ki- és befizetéseket, valamint az utalásokat. Nyilvántartja, kezeli a pénzügyi és számviteli bizonylatokat, iratanyagokat, megrendeléseket és szerződéseket. Egyeztet a bejövő és kimentő számlákat. A pénz és hitelműveletekkel kapcsolatos ügyintézést végez. Össze gyűjti, rendszerezi az értékelő munkához szükséges adatokat és információkat, amelyre alapozva statisztikai összeállításokat, előterjesztéseket készít.
- Szakmai irányítással befektetési döntések, vállalkozásfinanszírozási feladatok adminisztratív teendőit végrehajtja. Kezdeményezője a felhőalapú pénzügyi szolgáltatások alkalmazásának.
- Felelős és precíz munkája során mindvégig ügyel az adatkezelés, az informatikai biztonság normáinak betartására és az üzleti titok megőrzésére.

A képzés foglalkozástervi hálója a, a részletes óratervek és a tanulási területek részletes szakmai tartalmi a mellékletben találhatóak. Ezek bevezetése a 2020/2021. tanév 9. évfolyamától felmenő rendszerben történtek.

Vállalkozási ügyviteli ügyintéző

- A vállalkozás ügyintézői feladatait jellemzően a kkv. szektorban látja el. Ellátja a vállalkozás ügyviteli feladatait, szakmai útmutatás alapján közreműködik a pénzügyi feladatok teljesítésében.
- Kapcsolatot tart a munkatársakkal, ügyfelekkel, az ehhez szükséges iratokat, leveleket,

dokumentumokat elkészíti, kezeli.

- Vezetői iránymutatásnak megfelelően közreműködik a vállalkozás szabályzatainak elkészítésében, figyelemmel kíséri azok változásait. Nyilvántartásokat vezet a megrendelésekről, szerződésekről, bejövő számlákról.
- Ellátja az értékesítéssel kapcsolatos rábízott feladatokat. Egyeztet a bejövő és kimenő számlákat.
- Szakmai útmutatással részt vesz a hitelezés és pénzügyi tervezés előkészítésében. Az előírásoknak megfelelően elvégzi a költségszámítási feladatokat, a leltározást és az ehhez kapcsolódó feladatokat megszervezi.
- A vállalkozás szabályzatainak megfelelően ellátja a finanszírozási feladatok adminisztratív részfeladatait. Közreműködik a vállalkozás üzleti tervének elkészítésében.
- Kezeli az egyes projektekhez kapcsolódó elektronikus nyilvántartásokat, iratanyagokat. Előkészíti a munkaerő - gazdálkodással kapcsolatos nyilvántartásokat, azokat kezeli és rendszerezi. Ellátja a könyveléshez, ellenőrzéshez kapcsolódó vállalkozáson belüli teendőket.
- Jogszabályi előírásnak megfelelően elkészíti a vállalkozás bevallásait, azokat szakmai ellenőrzés után elektronikus úton beküldi és részt vesz a hatósági ellenőrzések lebonyolításában.
- Feltérképezi és nyomon követi az aktuális támogatási lehetőségeket. Használja a feladatellátáshoz szükséges irodai eszközöket és ügyviteli szoftvereket.
- Ellátja a feladatkörébe tartozó irodai készletgazdálkodási, és reprezentációs feladatokat.
- Üzleti célú rendezvényeket, megbeszéléseket szervez, ennek dokumentációját elkészíti és kezeli.
- Betartja az adatok és üzleti titkok védelemére, valamint az információ biztonságra vonatkozó előírásokat.

Kereskedelem ágazat (idegen nyelvű ipari és kereskedelmi technikus - általános gyártás szakmairány)

- Az általános gyártás szakmairányú technikus szakember magas szintű idegen nyelvi és széles körű gyártmány- és gyártástervezési, valamint gyártásirányítási szakmai ismereteit használja az általános és az ipari gyártás területén.

- Tevékenyen közreműködik a beszerzési, az értékesítési és a termelési folyamat összeállításában és kialakításában, melyhez alkalmazza a munkaügyi, a pénzügyi és a számviteli ismereteit.
- Előkészíti a megfelelő előírások szerint az ipari gyártmánytervezéshez, gyártástervezéshez és gyártásirányításhoz szükséges dokumentumokat; árajánlatokat és megrendeléseket készít, a beszállítókkal, vevőkkel és partnerekkel kapcsolatot tart idegen nyelven is.
- Gyártástervezési és gyártásirányítási feladatokat hajt végre informatikai támogatással, gyártásprogramot tervez, termelési programot, anyaggazdálkodási, idő- és kapacitástervet készít papíralapon, illetve digitálisan.
- Közreműködik a termelésinformatikai alkalmazási rendszer kezelésében.
- Előkészíti és kezeli a személyügyi dokumentumokat, támogató munkát végez bérelszámolásban és munkaügyi dokumentációban, részt vesz a könyvelési feladatok előkészítésében, gondoskodik az ipari gyártás során szükséges felhasznált anyagok szakszerű tárolásáról, raktározásáról és határidőben történő rendelkezésre bocsátásáról.

A képzés foglalkozástervi hálója a részletes óratervek és a tanulási területek részletes szakmai tartalmait a mellékletben találhatók. Ezek bevezetése a 2020/2021. tanév 9. évfolyamától felmenő rendszerben történtek.

Turizmus-vendéglátás ágazat

Turisztikai technikus (Idegenvezető szakmairány)

- Az idegenvezető a külföldi és belföldi turistáknak bemutatja az adott ország természeti és kulturális értékeit, társadalmi, gazdasági és politikai helyzetét.
- A megrendelő igényei szerint tárlatvezetést végez, túrákat vezet, foglalkoztató programokon vesz részt.
- Magas szintű magyar és idegen nyelv tudásával segíti a turistákat programjaik alatt, egyes esetekben tolmácsol.
- Munkáját gyalogosan, illetve többfajta közlekedési eszközön végzi.
- Minden tevékenységéhez alaposan felkészül a desztinációból, attrakciókból és programokból, széleskörű műveltségét folyamatosan fejleszti.
- Telepített idegenvezetőként fogadja a turistákat és ott-tartózkodásuk ideje alatt fakultatív programokat ajánl, szervez és lebonyolít. Az idegenvezető az út során felelős a csoportért

és az utazókért, rendkívüli eseményeket szakszerűen, a szabályok betartásával kezel, jegyzőkönyvet készít. Az egész túra alatt kapcsolatot tart az utazás szervezőjével, partnerekkel és szolgáltatókkal. Munkájának célja, hogy a rábízott turistákat élményekkel teli, tartalmában az elvárásoknak megfelelő utazáson kísérje, vezesse.

- Az utazás, illetve programok alatt szakmailag helyesen kezeli a különböző utas típusokat, nyitott, elfogadó, udvarias és toleráns magatartásával törekszik a kellemes hangulat kialakítására és fenntartására. Az utazással kapcsolatos elő és utómunkálatokat elvégzi: információkat gyűjt, szelektál, rendszerez a csomagtúrához, az utazás után idegenvezetői jelentést ír, elszámol a rábízott pénzeszközökkel, egyéb javakkal, tapasztalatait, ötleteit megosztja az utazás szervezőjével.
- Öltözete, megjelenése mindig az út jellegéhez és az időjárási viszonyokhoz igazodik, személyi higiéniája kifogástalan.

Turisztikai szervező szakmairány

- A turisztikai szervező több területen találkozik a turistával.
- Utazási irodában információt nyújt, útitervet készít, menetjegyet, szállást foglal, és csoportos utazást szervez.
- Marketing és értékesítési tevékenységet végez, külföldi és belföldi partnerekkel kapcsolatot tart, be- és kiutazásokat szervez, értékesít.
- Információkat gyűjt különféle közlekedési eszközökről és szálláshelyekről, ügyfelei igényeinek felmérése után tájékoztatást nyújt utazásuk lebonyolításával kapcsolatban.
- Útiterveket állít össze, menetjegyeket, vouchereket állít ki.
- A turista ott-tartózkodásának ideje alatt bemutatja az adott desztináció turisztikai palettáját, segít a turista tájékoztatásában, programjainak szervezésében.
- Széleskörű és naprakész tudással rendelkezik szakterületén.
- A turista rajta keresztül ismeri meg az adott desztinációt, hagyományait, gasztronómiáját, kultúráját.
- A turisztikai szervező kiválóan kommunikál magyar és idegen nyelven is.
- Könnyen alakít ki emberi kapcsolatokat, konfliktushelyzeteket jól kezel.

A képzés foglalkozástervi hálója a, a részletes óratervek és a tanulási területek részletes szakmai tartalmai a mellékletben találhatóak. Ezek bevezetése a 2020/2021. tanév 9. évfolyamától felmenő rendszerben történtek.

Fenti képzéseinket (pénzügyi-számviteli ügyintéző, vállalkozási ügyviteli ügyintéző, turisztikai technikus (idegenvezető szakmairány, turisztikai szervező) a felnőttek oktatásában is megszerveztük. foglalkozástervi háló a mellékletben.

7 MELLÉKLETEK

7.1.Közismereti óratervi hálók

7.2.Közismereti tantárgyak helyi tanterve

7.3.Szakmai óratervi hálók-szakmai tantárgyak helyi tanterve

7.4. Felnőttek szakmai oktatása óratervi hálója

7.5.Programtantervek (ajánlás)

WWW.IKK.HU

7.6. Képzési és kimeneti követelmények

WWW.IKK.HU

**8 A DEBRECENI SZC BETHLEN GÁBOR KÖZGAZDASÁGI
TECHNIKUM ÉS KOLLÉGIUM 4025 DEBRECEN POSTA-
KERT UTCA 7. SZÁM ALATTI FELADATELLÁTÁSI HE-
LYÉN MŰKÖDŐ KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROG-
RAMJA**

Bevezetés

1.1. A pedagógiai program módosításánál alapul vett főbb szempontok

A kollégium pedagógiai programja az oktatói testület által létrehozott és elfogadott, a fenntartó által jóváhagyott szakmai alapkokumentum, amely szabályozza az intézmény működésének neveléssel összefüggő valamennyi paraméterét.

Az intézmény pedagógiai programjának kollégiumi fejezetét az intézményi átszervezés hozta magával.

Elkészítésekor a kollégium oktatói testülete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján átdolgozott *A KOLLÉGIUMI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA* elveit és iránymutatását követte, illetve nem önálló intézményként a Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium szakmai programját is figyelembe vette. Indokoltnak látszott továbbá a kollégium sajátos nevelési céljából és feladatából kiindulva a helyi körülményeket, a tanulók neveltségi szintjét figyelembe venni a program készítésekor.

A kollégium a köznevelési, a szakképzési és – az új törvényi szabályozásokhoz igazodva – a szakképzési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akik számára a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a helyi társadalom a beiskolázási környezet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi a munkáját.

2. Helyzetfeltárás, a kollégium működése

2.1. A kollégiumról általában:

A kollégium 2023. szeptember 1-jén került a Debreceni Szakképzési Centrum fenntartásában működő Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikumhoz. (Korábban Györffy István Középszolai Kollégium, Hajdú-Bihar Megyei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Technikum és Kollégium). A kollégium feladatellátási helye 4025 Debrecen Postakert utca 7. szám alatt található. A felvehető kollégisták maximális létszáma 306 fő, amelyből 148 fiú és 158 lány. A kollégium lakói 7-14. évfolyamos ép intellektusú, elsősorban

a DSZC intézményeiben tanulói jogvisztonnyal rendelkező tanulók lehetnek. A kollégiumban 13 tanulócsoport működik, ezeknek a létszáma 22-24 fő.

A város központjához közel, egy csendes kis utcában, a távolsági autóbusz pályaudvartól és a központi vasútállomástól pár perc sétára található a kollégium épülete, ahonnan tömegközlekedéssel vagy gyalog minden könnyen elérhető.

Az 1974-ben épült négyemeletes épületben 63 db négyágyas, valamint 9 db 6 ágyas hálószoza található. Az első és második emeleti szobák és valamennyi vizesblokk az elmúlt években felújításra került. Minden szinten található tanulószoba, ahol biztosított a nyugodt tanulás. A könyvtár kb. 9.000 darabos könyvállománnyal szolgálja a tanulási és kulturális igényeket.

A tanuló összetétel jellemzői:

A fenntartó elvárásainak megfelelően a kollégiumban elsősorban a Debreceni Szakképzési Centrumhoz tartozó intézmények diákjai számára biztosítanak férőhelyet.

Tanulóink neveltségi szintje általában átlagos. Az életkori sajátosságait figyelembe véve többségük a jól nevelt, helyes magatartási normák szerint élők közé tartozik.

A tanulók között alacsony százalékban van hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, elenyésző számban vannak jelen BTMN-es, illetve SNI-s diákok is. Lehetőségeinkhez képest az ő nevelési szükségleteikhez is próbálunk igazodni.

Humán erőforrás, személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat az ide vonatkozó törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező oktatók (kollégiumi nevelőtanárok) látják el. Az intézmény működését 9 kisegítő dolgozó (4 takarító, 4 recepciós, 1 udvaros), 1 fő kollégiumi ápoló/kollégiumi titkár, 1 fő kancellári/műszaki ügyvivő segíti.

A 13 kollégiumi csoport élén csoportvezető oktató áll, a könyvtárat könyvtáros oktató vezeti.

Az irányítási és ellenőrzési munkát az intézmény igazgatója, valamint 1 fő kollégiumvezető igazgatóhelyettes és 1 fő kollégiumvezető helyettes látja el.

A kollégiumi nevelőtanárokkal szemben a következő elvárásokat támasztjuk:

Az oktatói testület tagjaival és a vezetővel szoros szakmai együttműködésben végezze munkáját.

Rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezzen.

Képes legyen tanácsaival segíteni a pályaválasztást, a karriertámogatást.

Legyen képes a nevelési folyamat megtervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; legyen jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában.

Egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgáljon a kollégisták számára.

Rendelkezzen megfelelő empátiával, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezze előtérbe.

Legyen képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére.

Legyen eredményes a konfliktuskezelése.

Alakítson ki őszinte, bizalmon alapuló viszonyt a diákokkal.

Munkája során tudjon folyamatosan együttműködni a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más, a tanulók nevelésében érintett partnerekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban a nem oktató munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontság, a nevelés eredményességének kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a diákokra.

3. A kollégiumi nevelés célja, alapelve, értékei és feladata

3.1. Alapelvek, értékek

A nevelő-oktató munkánk során az általános emberi, európai és nemzeti értékeket kívánjuk közvetíteni kollégistáink felé.

Nevelő-oktató munkánk során arra törekszünk, hogy minden ránk bízott kollégista a képességeihez, készségeihez, adottságaihoz képest a legtöbbet érje el.

Nevelési céljaink alapjai:

1) Múlt és jövő dinamikája: Intézményünk jogelőd intézményei, a kollégium múltja kötelez bennünket arra, hogy az itt rejlő értékekre alapozva megőrizzük a hagyományos értékrendet, tudást, támogassuk a középiskola sikeres elvégzését, megakadályozzuk a lemorzsolódást, elősegítsük a felsőoktatásban, szakképzésben és a munka világában elhelyezkedésüket, támogassuk a választott karrierutat.

2) Egyén és közösség harmóniája: A világra nyitott, kreatív, tudását mobilizálni képes személyiségeket szeretnénk nevelni, akik az egyéni érdekérvényesítés mellett képesek csapatban tevékenykedni, a közösség a nemzet érdekében dolgozni.

3) Nevelés és oktatás összhangja: Olyan tájékozott értelmiségieket szeretnénk nevelni, akik az önművelés igénye mellett értik a művészeteket, törődnek testük és lelkük egészségével, s rendelkeznek a tisztelet és a szeretni tudás képességével.

4) Otthonosság érzete és következetesség a kollégiumban: Intézményünk olyan légkört kíván teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat, ugyanakkor a körülhatárolt követelmények rendszeres számonkérésével biztosíthatjuk előmenetelüket, támogatjuk, segítjük pályaválasztásukat.

Értékeink, értékrendszerünk egyenesen következnek a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 3.§-ában megfogalmazott elvárásokból, a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjából, valamint alapelveinkből és célkitűzéseinkből.

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélyteremtésben elért eddigi eredményekre.

Az intézmény a kollégiumi nevelésben elsődleges tartja

- a tehetséggondozást,
- a felsőoktatásba való bekerülés esélyének megteremtését,
- az értelmiségi szerepre, az értelmiségi élet normáinak elfogadására való felkészítést,
- a szakirányú képzést, a munkavállalói pozíciók erősítésének segítségét.
- az erkölcsi nevelést,
- a beillesztésre, beilleszkedésre, a kollégiumhoz való pozitív viszony kialakítására való törekvést,
- a konstruktív életvezetés kialakítását,
- egymás elfogadásának elősegítését.

A kollégiumunk által megfogalmazott értékek tehát:

- magyarság, nemzeti öntudat, közösséghez tartozás
- tudatos erkölcsiség;
- tolerancia, felelősségvállalás

- műveltség, tudás, intelligencia, a művészet, a tudomány különböző területeinek ismerete, befogadása;
- motiváltság az önképzésre, jártasságok az ismeretek megszerzésére, a permanens tanulásra, a -konvertálható ismeretek megszerzésére, a rendszeres, az eredményes tanulásra;
- önismeret, önelfogadás, önbizalom, önmagában való hit, reális énkép;
- céltudatosság, következetesség, kitartás, erős akarat;
- demokratikus szemlélet (kollégiumban, iskolában, társadalomban);
- széles profilú szakmai alapképzettség, konvertálható szaktudás, vállalkozó szellem, sikerorientáltság, kockázatvállalás, önmenedzselésre, pályamódosításra való képesség;
- munkában, tanulmányokban igényesség, szorgalom, kreativitás;
- környezetvédelem, környezettudatos, jövőtudatos életmód,
- egyéni és közösségi javak gyarapítása, a fogyasztásban mértékletesség, takarékoság.

3.2 A kollégium nevelés célja

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egységes fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, a választott karrierút támogatása, a lemorzsolódás elkerülése, a kollégista személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

3.3. A kollégium nevelés alapelve

Kollégiumunk alapelvei a nemzeti köznevelési törvényben és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában leírtakon nyugszik. Munkánkat az alapvető emberi, valamint a diákot megillető jogok érvényesítésével, a demokratikus és a humanista elvek alkalmazásával, az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével végezzük, együttműködésben a szülőkkel és a partneriskolákkal.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- b) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség

- d) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- e) a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- f) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a tanári tevékenységében;
- g) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- h) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- i) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- j) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

3.4 A kollégiumi nevelés feladatai:

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket.

A kollégium pedagógiai tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt, segítséget ad a sikeres társadalmi beilleszkedéshez, biztosítja a tudáshoz jutás esélyét.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi

életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint e normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi

életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a szexuális nevelés kérdéseivel is.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi nevelőtanárok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egész-

séges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – át fogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal

való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

Kiemelt célunk, hogy a kollégiumban nem csak szállást, és étkezést biztosítsunk a kollégisták számára, hanem odafigyelést, családias légkört, felzárkóztatást, tehetséggondozást és karriertámogatást is. Kollégiumunk az alapellátást - lakhatás, étkezés, szociális és érzelmi védettség, tanulási biztonság és nyugalom, segítő pedagógiai környezet - minden felvett kollégista számára biztosítja. Ezen túlmenően kollégiumunk hitvallása a kulturált és egészséges szellemi otthon légkörének megteremtése, magas szintű tanulmányi és szocializációs közeg biztosítása.

A kollégistáink számára elsődleges feladat a tanulás, amihez intézményünk minden segítséget igyekszik megadni. Oktatói közösségünk támogatja a tanulókat a mindennapos felkészülésben; a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számára felzárkóztatást biztosítunk, tehetséges kollégistáinkat képességeink kibontakoztatásában segítjük, szabadidejük hasznos eltöltésére számos lehetőséget biztosítunk, ahol teret engedünk a tanulói igényeknek. Ennek jegyében szervezzük meg a kollégiumi foglalkozások rendszerét. A szervezett foglalkozásokon kívül magas óraszámú biztosítunk időkeretet az egyéni törődésre, amelynek keretében a kollégista vagy a tanár kezdeményezésre a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a nevelőtanár tanácsaira, segítségére. A tanulás mellett színvonalas, jó hangulatú rendezvényeket szervezünk a kollégiumban lakó diákok számára, valamint kiemelten kezeljük a partnerintézmények közötti versenyeket, szabadidős, programokat

Kollégiumunk tanulói több mint 20 debreceni középiskolából érkeznek. Kollégiumunk feladata diákjaink iskoláinak tanulmányi, nevelési munkájának elősegítése, támogatása.

Minden csoportvezető tanár egyik legfőbb feladata csoportja tanulmányi helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése, és a szükséges segítő lépések megszervezése.

Az új tanulók beérkezésekor minden új tanévben felmérjük a diákok tanulási szokásait, képességeit. Fontosnak tartjuk, hogy megismerjék a kollégiumi tanulási lehetőségeket, módszereket, kiemelten a közösségben való tanulás módszereit.

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában meghatározottaknak megfelelően a csoportfoglalkozások része a tanulásmódszertan.

A felkészülést, felzárkóztatást és tehetséggondozást segítjük egyes tárgyakból a segítők, korrepetálók kijelölésével, mind a tanulók, mind a nevelőtanárok közül.

Kiemelt feladataink:

- a tanulás feltételeinek és lehetőségeinek, valamint a tanulás helyének a megteremtése
- folyamatos ellenőrzés a hatékony tanulási szokások kialakítása érdekében
- befogadó, egymást segítő és támogató légkör kialakítása
- kooperáció, együtt tanulás és együtt nevelés
- pozitív egymásra utaltság elve
- előzetes tudásra és képességekre, erősségekre való építés
- élményekre építő tudásszerzés
- a tanulók egyénre szabott értékelése

A kollégium a foglalkozások tartásával hozzájárul a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez. Ezek megszervezésekor kiemelt figyelmet fordítunk a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, figyelembe vesszük a tanulók személyiségének egyéni sajátosságait.

3.5. A tanuló napirendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A diákok életrendjét a házirend szabályozza, melynek betartása a tanártól következtetességet, a tanulótól önfegyelmet igényel. Kiemelt figyelmet fordítunk a foglalkozások ütemezésére, szervezésére, a tervszerűsége és a rendszerszemléletre.

A tanítás-tanulás alapelvei:

- Mindenki számára biztosítottak legyenek a megfelelő tanulási körülmények (személyi és tárgyi feltételek)

A szabadidő szervezésének elvei:

- Meghatározó szerepet a szabadidő egészséges, kulturált, hasznos eltöltési módjának kialakítása.
- A programok kínálata széleskörű legyen, többféle igényt kell kielégíteniük.
- Támogatjuk a mozgással, sporttal, egészséges életmóddal összefüggő tevékenységeket.
- Nagy gondot fordítunk a diákok egyéni szükségleteinek elfogadására is.

3.6. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, pályaválasztását, önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

A fejlesztés és a tehetséggondozás elvei: a nevelőtanárok végzettségének és érdeklődési területének függvényében támogatjuk a fejlesztésre szoruló tanulókat, illetve támogatni a versenyfelkészítést.

4. A kollégium tevékenységének szerkezete

A kollégium –az Nkt. 28. §-a alapján– a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – csoportos és egyéni foglalkozások (kötelező szabadon választott kötelező), kollégiumi programok, keretében szervezi meg heti 24 órában, az intézményi diákszervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív, aktív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, egyénre szabott tanulási utak támogatására a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

4.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

a) iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás (4*3, azaz heti 12 óra),
A részvétel a szilenciumon kötelező, minden tanuló a tanulószoba kezdetén a tanulóban jelzi délutáni programját. Szilencium alól távolmaradást a csoportvezető nevelőtanár vagy az ügyeletet ellátó nevelőtanár engedélyezhet – a szülővel történt egyeztetést követően. Nagykorú kollégista esetén a kollégista saját jogán eljárhat, amennyiben írásbeli szülői hozzájáruló nyilatkozatot hoz, ami a kimenőfüzetben beírásra kerül.

b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató, illetve a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció, (heti 1 óra)

Tanév elején minden kilencedikes évfolyamú tanulót felmérünk matematikából, magyar és angol nyelvből, amely alapján differenciált felzárkóztató foglalkozáson, egyéni képességfejlesztő foglalkozáson vesz részt. A tehetségek kibontakoztatását egyéni foglalkozásokon, valamint érdeklődési körök szervezésével valósítjuk meg.

A differenciált foglalkozás alól mentességet kaphat az a kollégista, aki az intézményvezetőhöz benyújtott kérelmében az alábbi indokokra hivatkozik és azt igazolja:

- érettségi utáni képzésben vesz részt
- rendelkezik min egy nyelvből középfokú, C típusú (vagy azzal egyenértű) nyelvvizsgálóval
- rendelkezik minimum egy tantárgyból előrehozott érettségivel
- OKTV-re észül iskolai foglalkozás keretében
- duális képzésben vesz részt

c) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakcsoportok, diákcsoportok (heti 1 óra)

d) csoportfoglalkozás (heti 1 óra).

A kollégium egyik alapfeladata a tanulók mindennapi iskolai felkészülésének segítése, tanulmányi munkájának támogatása. Kollégiumunk nevelőtanárai mindennap felügyelik a tanulók szilenciumi munkáját, naprakészen adminisztrálják a kötelező foglalkozásokról való és az éjszakai hiányzást a KRÉTA elektronikus napló adta kereteken belül, illetve belső használatú dokumentumokon. A kiváló tanulók (4,5 tanulmányi átlag fölötti) és az érettségi vizsgára épülő képzéseken részt vevő kollégisták részére nem kötelező a szilencium, a napi felkészülést egyéni

időbeosztás szerint oldják meg, amennyiben erre vonatkozó engedélyt kaptak csoportvezetőjüktől, továbbá a szilenciumi időszakban nem zavarhatja társai felkészülését. A 4,0 átlag feletti tanulók a szobájukban, vagy a csoportvezető által kijelölt helyiségben tanulhatnak.

A felzárkóztatást, szükség és igény szerint, a nevelőtanárok végzik saját szakjuknak és érdeklődési területüknek megfelelően.

4.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

4.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára: a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- b) tematikus csoportfoglalkozások: az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek betartásával szervezendő foglalkozások, melyeket a csoportvezetői foglalkozás keretébe illesztve, illetve – ha lehetőség adódik – intézményen kívüli foglalkozásokon való részvétellel vagy külső szakemberek segítségével valósítunk meg (a pályorientáció témakörben egyetemi tanszék bemutatása, céglátogatás, ifjúsági ház rendezvényeinek látogatása, stb.)

A csoportvezetői foglalkozások a nevelési heteken előre meghatározott rend szerint váltakozik (kötött 22 tematikus-végzős évfolyamon 20., ezen felüli foglalkozások a tanév során közösségi csoportfoglalkozás.)

4.1.2.2. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A diákönkormányzat tagjait minden évben a kollégiumi közgyűlésen résztvevő diákok választják. A diákönkormányzat ismeri jogait és lehetőségeit, ezeket kreatívan használják a kollégiumi élet színesítése érdekében. A mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

4.1.2.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

- a) a foglalkozásokon (tanulói vagy tanári kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat
- b) ezek megoldásában számíthatnak a tanár tanácsaira, segítségére

4.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Állandó vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- a) irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- b) természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- c) egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- d) a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- e) a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó,
- f) szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.
- g) egyéni foglalkozások, tanulói igényhez igazodva

A diákok szeptember első felében megismerik, majd jelentkeznek a meghirdetett foglalkozásokra a csoportvezető nevelőtanároknál. A tematikus és szakköri foglalkozások szeptember harmadik hetében veszik kezdetüket. A tanuló a kollégium által biztosított szakköri lehetőségek közül választott, heti egy foglalkozáson köteles részt venni. A szakkörök (szabadidős foglalkozások) szervezése az előző év tapasztalatait, a diákok érdeklődését, a kollégák felkészültségét figyelembe véve történik.

Felmentést kaphat a foglalkozás látogatása alól az a kollégista, aki sport/művészeti egyesület igazolt tagja, vagy a kollégium év eleji mérése alapján három tárgyból (matematika, magyar nyelv és irodalom, angol nyelv) felzárkóztatásra szorul.

Rendezvényeink mind számukban, mind színvonalukban évről évre javuló és bővülő tendenciát mutatnak. A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség összetartozását.

A nevelőmunka jellemzőit, eredményeit vizsgálva megállapítható, hogy a mindenkori – viselkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulók – az itt eltöltött 3-4 év után érett fiatalokként kerülnek ki a kollégiumból. A nevelés sikerét segíti a családi háttér megismerése, a harmonikus

tanár-diák kapcsolat, amely a bizalomra és kölcsönös tiszteletre épül. A tanár munkájának hatékonyságát segíti az iskolapszichológus és az iskolai szociális segítő, illetve az iskolában tanító oktatókkal való konzultáció.

Egyre hatékonyabb a szülőkkel való együttműködés a tanulók problémáinak kezelésében.

4.1.4. Téma napok, témahetek, projektek.

- a) A kollégiumok bekapcsolódhatnak a központi témahetek megvalósításába.
- b) Az Alapprogramban rögzített témakörökben a kollégiumok szervezhetnek téma napokat, témaheteket, projekteket is, amelyekben a kollégiumi nevelés fő céljaihoz és alapelveihez kapcsolódó, ill. a csoportfoglalkozások keretterveiben előírt tartalmakat a kollégiumok sajátosságaihoz igazodva dolgozzák fel.
- c) A téma napok, témahetek, projektek keretében el lehet térni a hagyományos csoport-szerveződési keretektől. Az eltérések nem növelhetik a foglalkozások heti időkereteit és a tanulók terheit.

4.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a tanítási időszakban a kollégiumba visszaérkező, valamint a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

4.3. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a) a napirend szerinti tevékenységek (foglalkozások), az ébresztő, a lámpaoltás megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetésének előkészítése (szükséges dokumentumok beszerzés, létrehozása) figyelemmel kísérése, ellenőrzése. A kollégiumi oktatótestület a KRÉTA naplón kívül használt dokumentumainak vezetésére irányuló a koordinálás és ellenőrzés a kollégiumvezető feladata.
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

5. 4.4. Eszközök, eljárások, tanulók tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapelvei irányadók számunkra. Kollégiumunk tanulói több mint 20 debreceni középiskolából érkeznek. Kollégiumunk feladata diákjaink iskoláinak tanulmányi, nevelési munkájának elősegítése, támogatása.

Számunkra az iskolai tanulás és annak segítése, ennek megszervezése, ösztönzése, az önálló tanulás, az önművelés kialakítása, a rendszeres és folyamatos készülés a legfontosabb feladat. A kollégiumi élet fontos része a diákok szocializációs folyamatának is.

Mindezeknek a feladatoknak a végrehajtásához olyan eszközöket és eljárásokat választunk, amelyek összhangban állnak a tanulók életkori sajátosságaival, figyelembe veszik a tanulók látássérülését, megmozgatják képzeletüket, fejlesztik kreativitásukat, érzelmi intelligenciájukat.

Az új tanulók beérkezésekor minden új tanévben felmérjük a diákok tanulási szokásait, képességeit. Fontosnak tartjuk, hogy megismerjék a kollégiumi tanulási lehetőségeket, módszereket, kiemelten a közösségben való tanulás módszereit.

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában meghatározottaknak megfelelően a csoportfoglalkozások része a tanulásmódszertan.

A felkészülést, felzárkóztatást és tehetséggondozást segítjük egyes tárgyakból a segítők, korrepetálók kijelölésével, mind a tanulók, mind a nevelőtanárok közül.

A kollégium a foglalkozások tartásával hozzájárul a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

4.5. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

5. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a fenntartóval, a kapcsolódó iskolákkal és társintézményekkel. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint az egyéb módon veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település szerinti illetékes intézményeivel, a nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával tartjuk a kapcsolatot, továbbá civil szervezetekkel, szakmai közösségekkel, a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, és minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti. A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás módja a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik. Törekszünk arra, hogy az iskolával való együttműködés kereteit kitágítsuk: az iskolai felkészülést segítő tevékenységen túl a szaktanárokkal is folyamatos a kapcsolattartás. Bekapcsolódnak az iskolai élet néhány projektjébe, támogatjuk az érettségire készülő tanulók közösségi szolgáltatásainak teljesítését.

6. A kollégiumi foglalkozások helyi programterve

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, amelyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakgimnáziumban az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy határozzuk meg, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

A keretprogramterv ajánlásait figyelembe véve a diákok igényeihez és a helyi lehetőségekhez igazítjuk a tanulókkal folyó munka kereteit. Igyekszünk kihasználni az Nkt. által biztosított lehetőséget, mely szerint a kollégiumi foglalkozások időkerete az aktuális lehetőségekhez igazodva át is csoportosítható.

6.1 A helyi programterv irányelvei

6.1.1. Tanulásszervezés, felzárkózás támogatása, tehetséggondozás

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy **a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket**. Fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat - az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. A kollégium törekszik **a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására**. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, és így mindennapi életük részévé váljon a tanulás. Célunk továbbá **a gyenge tanulmányi eredményt elért tanulók felzárkóztatásának segítése, a lemaradás okainak megszüntetése, a tanulók továbbhaladásának támogatása, illetve a középfokú iskolarendszerben maradásuk segítése**. A nevelőtanárok folyamatosan figyelemmel kísérik a diákok tanulmányi eredményeit. Abban az esetben, ha visszaesést, vagy hiányosságot tapasztal, a nevelő előírhatja **a korrepetálást**. A kollégista önként is kezdeményezheti, igényelheti a tanulás segítésének ezt a formáját. Igyekszünk a differenciálásban

rejlő pedagógiai lehetőségeket kiaknázni, alapelvünk, hogy nevelési módszereinket a tanulói szükségletekhez, igényekhez kell igazítanunk.

Feladatunk és célunk, hogy minél hatékonyabb **hátránykompenzációs** tevékenységet folytassunk a hátrányos helyzetű tanulóink körében, illetve amennyire lehetséges bekapcsolódunk a tanulmányi versenyeken induló tanulók felkészítésének a támogatásba. Ezt a tevékenységet leginkább közismereti területen tudjuk kifejteni, de feladatunknak tekintjük, hogy bővítsük a kapcsolattartást a szakmát oktató kollégákkal, amennyire ez kivitelezhető.

6.1.2 Szociális kompetenciák fejlesztése

A szabadidő tevékeny és hasznos eltöltését elősegítő **szakkörök és egyéb foglalkozások** szervezésében is **a kollégium igazodik a változó tanulói igényekhez**. A kínálat tanévenként változó, az aktuális lehetőségeket az éves munkatervben tüntetjük fel. Egyre növekszik az **iskolán kívüli kapcsolatinknak** a száma és folyamatosan végezzük a lehetőségek feltérképezését. Erősödik a **személyiségfejlesztéssel, konfliktuskezeléssel** kapcsolatos lehetőségek megteremtése. Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk maximálisan ellátni a feladatokat ezen a területen, de egyre többször tudunk bekapcsolódni ifjúságsegítő szervezetek által pályázott munkaformákba is, illetve a személyiségfejlesztéssel, és a tanulók érzékenyítésével kapcsolatos tevékenységeinket illetően számíthatunk az iskolapszichológus támogatására is. Kollégáink között többen a továbbképzések keretein belül elsajátítottak olyan készségeket, amelyeket eredményesen használhatunk a konfliktus- és kríziskezelésben, az önismeret fejlesztésében, a mások segítségére alkalmazható lehetőségek felismerésében (Boldogságóra, mediáció, Hősök Tere-kezdemenyezés, mindset). Tevékenységeink sorába tartoznak **prevenációs és egyéb mentálhigiénés** tevékenységek is, melyek kivitelezéséhez az iskolapszichológus, a szociális segítő és külső szakemberek segítségét is igénybe vesszük. Szervezünk a tanulóknak külső színtereken **sport-, pályaaorientációs, egészségnevelési és kulturális programokat**. Legfontosabb irányelvünk, hogy **a saját forrásainkon kívül külső csatornákat** is bevonjunk, hiszen nagyon sok szervezet dolgozik a városban azon, hogy a fiatalok élethelyzetéből adódó területeken minél változatosabb formákban biztosítsanak számukra segítséget, szakmai tanácsadást, kikapcsolódási lehetőségeket. Ilyen módon a kollégiumunkban gyakran vehetnek részt a gyerekek olyan **komplex tevékenységekben**, melyekben egyszerre vannak jelen a szabadidő hasznos eltöltésének módzatai, a szociális kompetenciák fejlesztésének elemei, kulturális tevékenységek vagy a pályaaorientáció, esetleg egy-egy témahét kínálta ismeretbővítési tevékenység vagy projekt megvaló-

sítása, illetve –ha lehetőség adódik – más, tematikus foglalkozásokra javasolt tartalmak is. Amikor lehetséges, nyílt rendszerben szervezzük a kollégiumi tevékenységet, minél nagyobb teret engedve a tanulók kezdeményezéseinek.

6.1.3. Hagyományaink, megemlékezések

Sokrétű **hagyományápolási lehetőségek** megteremtésére törekszünk, amelyek átfogják a teljes tanévet, ezen a területen részben a társadalmi eseményekhez igazodunk, részben pedig a saját intézményünk hagyományait igyekszünk ápolni. A tevékenységi formák megvalósításában a **tanulói öntevékenységen** alapuló eseményekre, programokra összpontosítunk.

A hagyományos kollégiumi, évenként megszervezett rendezvények:

- Ismerkedési est, elsősavató
- Debrecen-ismereti vetélkedő
- Mikulás
- Adventi előkészületek, karácsonyi
- Farsang
- Kolihét
- Valentin-nap, Nőnap
- Kollégiumi ballagás

6.1.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A társadalomban megjelenő szociális gondok mind nagyobb odafigyelésre kell, hogy készteszenek bennünket. Egyre határozottabban fogalmazódik meg az igény, hogy az oktató-nevelő munka mellett fokozottabb gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat is ellássunk.

Kollégiumunk diákösszetételének szociális mutatóit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy emelkedik a hátrányokkal küzdő diákok száma. A hátrányok nem csupán szociális és anyagi területen jelentkeznek, hanem kulturális – műveltségi, lakókörnyezeti formában is. Ezek a hátrányok különösen, ha halmozottak, nevelési – oktatási problémaként jelentkeznek, mely elérheti a veszélyeztetettség fokát is. Feladataink ezen a területen: a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal kapcsolatos feladatok ellátása, javaslattétel a hátrány kompenzációjára (szociális ellátások számbavétele), drog- és bűnmegelőzési program szervezése, szakemberek bevonásával. Ezen a területen a problémás tanulókkal az egyéni törődés, a személyes kapcsolat kiépítése a legfontosabb törekvésünk. Hátrányos helyzetűnek, ezen belül halmozottan hátrányosnak tart-

ható az a tanuló, aki megfelel a mindenkor hatályos gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény definíciójának. A oktatóestület minden tagjának, különösen kollégiumi csoportvezetőnek a felelőssége, hogy a gyermek- és ifjúságvédelemmel folyamatosan foglalkozzon.

A gyermekvédelmi munkát meghatározó elveink:

- minden kollégista diákot előítéletek nélkül segítünk, védünk, hallgatunk meg, kérdezzük;
- tiszteletben tartjuk a diákok személyiségét, emberi méltóságát;
- mindenkire tapintattal közelítünk;
- a tudomásunkra jutott információkat a GDPR elvekkel összhangban titokban tartjuk, azt csak és kizárólag a diák helyzetének javítására, problémájának megoldására használjuk fel;
- senkit nem részesítünk igazságtalan előnyben, de a lehetséges segítség és beavatkozás érdekében rangsorolunk a hátrányosság és a veszélyeztetettség mértékének megfelelően.

Célunk segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, ismeret elsajátítását, egyéni ütemű fejlődését, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek (családi környezetéből adódóan, a családi házon kívüli környezet miatt, csonka családban élő, munkanélküli szülők, iskolai körülményei miatt...); átmenetileg hátrányos helyzetűek (új tanulók, tartós betegség.).

Figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett tanulók közösségi kapcsolatait, közösségbe épülését. Ügyelünk rá, hogy semmiféle hátrányos megkülönböztetés ne érhesse őket. Nevelési-oktatási munkánkban nagy gondot fordítunk:

- a szociális, anyagi,
- a kulturális, műveltségi,
- a földrajzi, lakókörnyezeti hátrányok, a halmozottan hátrányos helyzet mérséklésére.

Tevékenységeink:

- Nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartás.
- Differenciált tanórai tanulás megszervezése.
- Tehetséggondozó programokat szervezünk;

- Felzárkóztató foglalkozások főleg a kilencedik évfolyamon.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- Szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatókról
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről;
- Részvétel pályázatokon (tanulók, szülők tájékoztatása az őket érintő pályázati lehetőségekről);
- Térítésmentes szakkörök biztosítása.
- szoros kapcsolatot tartunk a szülői házzal vagy a nevelőszülőkkel, illetve a nevelőintézzel, esetlegesen a tanuló lakhelye szerinti önkormányzattal.
- hátrányosság okainak felderítése,
- veszélyeztettség okainak vizsgálata,
- tanulók felvilágosítása, szülők, nevelők tájékoztatása,
- drog megelőzési tevékenység,

A kollégiumba kerülő gyermekek helyzete eltér a minden nap családi környezetbe visszatérő gyermekek helyzetétől, erre tekintettel kell lennünk munkánk során.

Fontos eleme munkánknak: a prevenció és a korrekció. Bár ez a két szakasz nehezen választható el egymástól, mégis a megelőzést tekintjük az elsődleges, legfontosabb feladatnak, hiszen időben beavatkozva a nevelés folyamatába védelmet tudunk nyújtani a negatív hatások ellen.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Intézményünkben diákönkormányzat működik.

- A diákönkormányzat működtetése lehetőséget nyújt a tanulók demokratikus életformára nevelésére.

- Tanulóinknak lehetőséget biztosítunk az intézményben folyó, őket érintő lényeges tevékenységek és változások megismerésére. A diákönkormányzaton keresztül folyik az információcsere. Módot adunk arra, hogy kéréseiket, javaslataikat elmondják, kérdéseikre választ kapjanak.
- Évente legalább egy alkalommal diákközgyűlést szervezünk a diákönkormányzat működésének és a tanulói jogok érvényesülésének áttekintésére.
- Döntési, véleményezési, javaslattételi jogaikat a köznevelési törvény előírásai szerint gyakorolják.
- A DÖK saját szervezeti és működési szabályzat szerint végzi tevékenységét.
- Az intézmény egészére vonatkozó döntések meghozatala előtt az érintettekkel (tanári tanulói, szülői közösségek) széles körű párbeszédet folytatunk.

8. Felvétel a kollégiumba

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény a 46. § (3) bekezdés a) pontja és a (6) bekezdés a) pontja alapján a tanulót megilleti a szabad kollégiumválasztás joga. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 48. § (1) és (2) bekezdése értelmében a kollégiumi felvétel iránt külön jelentkezési lapot kell benyújtani, a felvételtől az igazgató dönt.

HELYI TANTERV

A kollégiumi nevelés és oktatás *A kollégiumi nevelés országos alapprogramja* alapján mindekelőtt a NAT kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz. A kollégiumi nevelésnek és oktatásnak segítenie kell az érintett iskolák nevelő és oktató feladatait.

Az Alapprogram meghatározza és kijelöli a kollégiumban (a továbbiakban kollégium) folyó szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a kollégiumban folyó szakmai fejlesztés irányait.

Az Alapprogram a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján

(a továbbiakban: Nat) kiemelt fejlesztési feladataihoz illeszkedve, azokat érvényesítve elősegíti a tanulók sokoldalú fejlesztését, nevelését, oktatását. Tartalmi iránymutatóként szolgál a kollégiumok pedagógiai programjának elkészítéséhez úgy, hogy egyidejűleg tág teret enged a szakmai önállóságuknak.

Ezen ajánlás alapján készült el a intézmény helyi adottságainak, specialitásainak megfelelő helyi tanterv (tematikus csoportfoglalkozások témáinak tartalma), amely alapján a kollégiumi nevelőtanárok elkészítik éves csoportmunkatervüket.

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakgimnáziumban az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

Tematikus csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

Témakörök

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

Témakör	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13.-14. évf.
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3

Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező tanulócsoport-vezetői foglalkozással kell számolni. **Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a tanulócsoport-vezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.**

A 13-14. évfolyamra vonatkozó követelmények a szakképzésben résztvevő diákok kollégiumi foglalkozásainak alapját jelentik, amelyek ezekben a képzésekben résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumoknak szakmai ajánlást jelentenek.

7.1. A tematikus foglalkozások keretprogramterve és a helyi megvalósítása

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	3	2	2	2	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei 	<p>Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.</p> <p>Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat.</p> <p>Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.</p> <p>A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.</p> <p>Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket.</p> <p>Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.</p> <p>Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra.</p> <p>Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.</p>				
A helyi megvalósulás keretei					
	<p>A tanulást segítő csoportos és az egyéni fejlesztést segítő foglalkozások keretein belül a tanuló szükségleteihez igazítva tudunk tanulásmódszertani segítséget nyújtani a diákoknak. Figyelembe</p>				

	vesszük a tantárgyhoz igazodó speciális lehetőségeket, illetve a digitális forrásokkal kapcsolatos lehetőségekre vagy veszélyekre is hangsúlyt fektetünk. Egyre hatékonyabbnak tűnik a tanulópárok kialakítása, hiszen az így folyó munka egyben a szociális kompetenciákat is fejleszti.
--	---

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássza be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morálishelytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség 	<p>Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt.</p> <p>Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.</p> <p>Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.</p>				

	<p>Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismer- tessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket érté- keljük.</p> <p>Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morá- lishelytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozata- lában betöltött szerepét.</p> <p>Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.</p>
A helyi megvalósulás keretei	
	<p>A tanulók összetételét, szociális hátterét figyelembe véve hangsúlyt fektetünk a konfliktuskezelés új módszereinek megismertetésére, és a metszetet képező bűnmegelőzési és prevenció terület érintésére.</p>

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapoz-
zák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet
érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				

<ul style="list-style-type: none"> - közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához 	<p>Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.</p> <p>Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.</p> <p>Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.</p> <p>Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait.</p> <p>Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.</p> <p>Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.</p>
<p>A helyi megvalósulás keretei</p>	
	<p>Kollégiumunkban egyre több határon túli magyar fiatal él, emiatt különösen fontos, hogy lehetőségük nyíljon a befogadó város megismerésére. Évről évre csatlakozunk az iskola városismereti projektjéhez.</p>

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet 	<p>Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.</p> <p>Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.</p> <p>A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.</p> <p>Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.</p>				
A helyi megvalósulás keretei					
	<p>Évről évre színesedik a kollégium diákönkormányzatának a tevékenysége mind a kollégiumi hagyományok ápolása területén, mind pedig az új ötletek megvalósításában. A nyílt keretek közt folyó munka ezen a területen hatékonyabb.</p>				

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció 	<p>Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.</p> <p>A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.</p> <p>Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.</p> <p>Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.</p> <p>Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.</p>				

A helyi megvalósulás keretei	
	Ez a terület különösen fontos a kollégium életében: külső szakemberek bevonásával önismereti és szociális kompetenciák fejlesztését, érzékenyítést célzó csoportok működnek.

6. A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	2	2	3	3
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban 	<p>Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon.</p> <p>Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.</p>				

	<p>Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.</p> <p>Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a hagyományos családi közösségben.</p> <p>Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.</p> <p>Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.</p> <p>Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.</p>
A helyi megvalósulás keretei	
	<p>A tanév során az évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó családi eseményeket igyekszünk a kollégiumi életben is megjeleníteni.</p> <p>Szeretnénk olyan szervezetek tevékenységét megismerni, aki a családtagok különböző életszakasziban lévő családtagok mindennapjaiba szervezetként kapcsolódnak be (idősotthon, bölcsőde, hospice)</p>

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.

- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés 	<p>Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.</p> <p>Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit.</p> <p>Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.</p> <p>Ismertessük az érzelme-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.</p> <p>Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.</p>				
A helyi megvalósulás keretei					
	<p>A szomszédban lévő iskola adta lehetőségeket kihasználva a tanulóknak napi rendszerességgel van lehetőségük a sportpályák, illetve a tornaterem használatára, a közösségi tereinkben két pingpongasztal van felállítva. A konditerem saját szabályzata alapján látogatható, és a napi lehetőségeken kívül idényjellegű külső programokat is szervezünk: sporteseményekre látogatunk el, korszolyapályára járunk, házibajnokságokat szervezünk.</p>				

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknban.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés 	<p>Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát.</p> <p>Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.</p> <p>Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni.</p> <p>A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.</p> <p>Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.</p> <p>Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.</p>				

A helyi megvalósulás keretei	
	A tanulók egymást segítését erősítő tevékenységeket szorgalmazzuk eseti szinten. Folyamatosan biztosítunk lehetőséget a közösségi szolgálatban elszámolható támogató tevékenységekre, támogatjuk a kollégisták önkéntes tevékenységét külső szervezeteknél. Bekapcsolódunk olyan kezdeményezésekbe, mint a Kék Vödör. Párokat alakítunk a tanulás támogatása céljából, az SNI-s, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók esetében..

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.
- Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapelvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.

<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan 	<p>Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.</p> <p>Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.</p> <p>A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.</p> <p>Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.</p> <p>A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.</p> <p>Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.</p>				
A helyi megvalósulás keretei					
	<p>Hangsúlyt fektetünk a szelektív hulladékgyűjtés támogatására. Bekapcsolódunk a fenntarthatósági témahét aktuális projektjeibe. A kézműves szakkörmunkájához csatlakozhatnak csoportok is, amikor az újrahasznosítás különböző lehetőségei is teret kapnak, pl. ajándékkészítés alkalmával.</p>				

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek 	<p>Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.</p> <p>Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.</p> <p>Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.</p> <p>Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.</p> <p>Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.</p>				
A helyi megvalósulás keretei					
	Nyomon követjük a kollégisták pályaválasztási elképzeléseit, a kialakult döntéseket támogatjuk, a bizonytalanoknak utakat mutatunk.				

	<p>Több rendezvényünk kapcsolódik a különböző szakmát, foglalkozások megismerésére. A tanév során gyárlátogatásokra szervezünk programokat.</p> <p>Támogatjuk a tanulókat a szervezetek, felsőoktatási intézmények nyílt napjain, állásbörzéken való részvételét..</p>
--	--

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás 	<p>A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.</p> <p>Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.</p>				

<ul style="list-style-type: none"> - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat 	<p>Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).</p> <p>Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.</p> <p>Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.</p> <p>Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.</p>
<p>A helyi megvalósulás keretei</p>	
	<p>Kapcsolódunk a Pénz7 témahéthez, és annak kapcsolódó rendezvényeihez.</p> <p>Szakkör formájában <i>Gazdálkodj okosan!</i> címmel indítunk foglalkozást.</p>

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki a mérlegelő gondolkodás a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.

- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
<ul style="list-style-type: none"> - a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei 	<p>Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.</p> <p>Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.</p> <p>Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.</p> <p>Jogsabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.</p> <p>Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájárulásának módjait az internetes keresők segítségével.</p> <p>Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.</p> <p>Az internet- és játékküggőség kóros hatásainak bemutatása.</p>				
A helyi megvalósulás keretei					
	<p>Kiemelt téma, hogy az internetet használók tevékenységei során előforduló negatív impulzusok kezelésének eszköztárát fejlesztő skilleket ismertessünk meg a tanulóinkkal. Folyamatosan frissítjük a külső segítséget nyújtó fórumokról szóló információk közzétételét.</p> <p>Az órára készüléshoz hasznos egyéni tapasztalatokat ötlebörzén osztjuk meg egymással.</p>				

A kollégiumi kötelező és szabadon választható foglalkozásainak adott tanévre vonatkozó rendjét a kollégium az éves tanulói foglalkozási tervben rögzíti.

6. A tehetséggondozás, felzárkóztatás formái a kollégiumban

- minden tanév kezdetén felmérjük a 9. évfolyamra járó kollégisták felkészültségét matematika, magyar nyelv, német nyelv és angol nyelv tantárgyakból, ezek eredménye alapján felzárkóztató foglalkozásokat a tanulók igényeinek felmérése alapján csoportos tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk egyéb tantárgyakból is.
- a tehetséggondozás, a felzárkóztatás hatékony formája az egyéni foglalkozás a tanulókkal, amelyre a tanulóknak az adott tárgyat oktató tanár megkeresésével, az egyéni törődés során, illetve külön korrepetálásra biztosított időkeretben van lehetőség
- a szabadon választott kötelező foglalkozások keretében törekszünk a nem tantárgyhoz köthető, nem tantárgyi jellegű tehetségek felkarolása, fejlesztése is
- a különböző rendezvényeinken való közreműködés (szereplőként, szervezőként), valamint az általunk szervezett vetélkedőkön való részvétel szintén lehetőséget biztosít a tehetségek kibontakoztatására, fejlesztésére

A kollégisták itt tartózkodása alatt folyamatosan igyekszünk megtalálni azokat a területeket, amiben tehetségesek, s ezeket fejleszteni, gondozni.

A következő négy alapelvet tartjuk fontosnak, amelyek betartása biztosítja a komplexitást:

- az általános intelligencia, az általános intellektuális képességek, az általános műveltség fokozott fejlesztése,
- a felismert speciális képességek fokozott fejlesztése csoportos és egyéni, illetve differenciált foglalkozások megszervezésével,
- a tehetséges kollégisták kreativitásának fejlesztése elméleti és gyakorlati téren (többirányú, világos gondolkodás, hajlékonyság hatékonyság, újat alkotási, más más úton létrehozási vágy stb.),
- folyamatos motiváció a külső motiváció minél szélesebb körű felismerése, felismertetése; a belső motiváció elmélyítése.

9 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

9.1 Oktatói Szakmai program

JEGYZŐKÖNYV

Készült a Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium **oktatói testületi** ülésén 2024. augusztus 29-én.

Jelen voltak: Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató
az oktatói testület tagjai a jelenléti ív szerint

A jegyzőkönyvet Túróczi Tímea vezette.

Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató ismertette a megjelentekkel az intézmény alapidokumentumának, a Szakmai programnak a legfontosabb módosításait és kérte a jelen lévők támogatását, a változások tudomásul vételét.

A jelenlévők a javaslatot ellenszavazat nélkül támogatták, az iskolai dokumentumokkal, így a **Szakmai programmal** egyetértettek.

K.m.f.

Kerek-Alföldi Éva Angéla
igazgató

Gál Júdit
az oktatói testület képviselője

9.2 Képzési tanács Szakmai program

JEGYZŐKÖNYV

Készült a Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium **Képzési tanácsának** ülésén 2024. augusztus 29-én.

Jelen voltak: Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató
Radócné Boros Julianna a Képzési Tanács szülői delegáltja
Palugyainé Grega Erzsébet a Képzési Tanács szülői delegáltja
Puskás Judit az oktatói testület delegáltja
Ecsediné Gyulai Mária az oktatói testület delegáltja
Szemán Melitta a DÖK delegáltja
Czeglédi Sándor a DÖK diák delegáltja

A jegyzőkönyvet Túróczi Tímea vezette.

Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató ismertette a megjelentekkel az intézmény alapdokumentumának, a Szakmai programnak a legfontosabb módosításait és kérte a jelen lévők támogatását, a változások tudomásul vételét.

A jelenlévők a javaslatot ellenszavazat nélkül támogatták, az iskolai dokumentumokkal, így a **Szakmai programmal** egyetértettek.

K.m.f.

Kerek-Alföldi Éva Angéla
igazgató

Ecsediné Gyulai Mária
a Képzési tanács képviselője

9.3 Diákönkormányzat Szakmai program

JEGYZŐKÖNYV

Készült a Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium Diákönkormányzatának ülésén 2024. augusztus 29-én az iskola könyvtárában.

Jelen voltak: Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató
Szemán Melitta DÖK patronáló tanár
az iskola Diákönkormányzatának képviselői (mellékelt jelenléti ív szerint)

A jegyzőkönyvet Túróczi Tímea vezette.

Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató ismertette a megjelentekkel az intézmény alapidokumentumának, a Szakmai programnak a legfontosabb módosításait és kérte a jelen lévők támogatását, a változások tudomásul vételét.

A jelenlévők a javaslatot ellenszavazat nélkül támogatták, az iskolai dokumentumokkal, így a **Szakmai programmal** egyetértettek.

K.m.f.

Kerek-Alföldi Éva Angéla
igazgató

DÖK képviselő

9.4 Diákönkormányzat Kollégium Szakmai Program

JEGYZŐKÖNYV

Készült a Debreceni SZC Bethlen Gábor Közgazdasági Technikum és Kollégium kollégiumi Diákönkormányzatának ülésén 2024.08.28. napján a kollégium ebédlőjében.

Jelen voltak: Kerek-Alföldi Éva igazgató

Tatár Dénes József DÖK patronáló tanár

a kollégiumi diákönkormányzat képviselői (jelenléti ív szerint)

A jegyzőkönyvet vezette Matákné Domokos Anikó kollégiumi titkár/kollégiumi ápoló.

Kerek-Alföldi Éva Angéla igazgató ismertette a megjelentekkel az intézmény alapszabályzatának, a Szakmai program (kollégiumi pedagógiai program) a legfontosabb módosításait és kérte a jelenlévők támogatását, a változások tudomásul vételét.

A jelenlévők a javaslatot egyhangúlag, ellenszavazat nélkül elfogadták, így a **Szakmai programmal (kollégiumi pedagógiai program)** egyetértettek.

Kmf.

Kerek-Alföldi Éva Angéla
igazgató

.....
DÖK képviselő